

PRIJEDLOG

Na temelju članka 31. stavka 3. Zakona o Vladi Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 150/2011) Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj _____ 2013. godine donijela

ZAKLJUČAK

Prihvća se Izvješće o poslovanju i izvršenju financijskog plana Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom za 2012. godinu, u tekstu koji je dostavilo Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava aktom KLASA: 400-01/13-01/10, URBROJ: 524-03-02-01/3-13-7 od 18. prosinca 2013. godine.

PREDSJEDNIK

Zoran Milanović

KLASA:
URBROJ:
Zagreb,

O b r a z l o ž e n j e

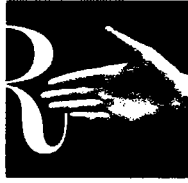
Sukladno odredbama članka 19. Statuta Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom (u daljnjem tekstu: Statut), v.d. ravnatelj Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom (u daljnjem tekstu: Fond) podnio je Upravnom vijeću godišnje Izvješće o poslovanju i izvršenju financijskog plana Fonda za 2012. godinu.

Upravno vijeće Fonda je sukladno odredbama članka 11. Statuta, na sjednici održanoj 17. listopada 2013. godine, donijelo odluku kojom se prihvaća Izvješće o poslovanju i izvršenju financijskog plana za 2012. godinu.

Na isto Izvješće su dali pozitivno mišljenje Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, Ministarstvo socijalne politike i mladih, Sindikat osoba s invaliditetom Hrvatske, Hrvatska udruga poslodavaca, Zajednica saveza osoba s invaliditetom Hrvatske, Ministarstvo financija i Ured za zakonodavstvo Vlade Republike Hrvatske.

Sukladno odredbi članka 6. stavak 4. Uredbe o osnivanju Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom („Narodne novine“, broj 161/03, 48/04, 68/08 i 62/12) i članka 25. stavak 3. Statuta Fonda, Vladi Republike Hrvatske podnosi se Izvješće o poslovanju i izvršenju financijskog plana.

Fond za profesionalnu rehabilitaciju

i zapošljavanje osoba s invaliditetom

Klasa: 009-00/13-10/0014
009-00/12-08/0003
Ur.broj:0129-01-00/00-13-0004

**IZVJEŠĆE O POSLOVANJU I IZVRŠENJU FINACIJSKOG PLANA
FONDA ZA PROFESIONALNU REHABILITACIJU I ZAPOŠLJAVANJE
OSOBA S INVALIDITETOM ZA 2012. GODINU**

Zagreb, 2013. god.

O b r a z l o ž e n j e

Sukladno odredbama članka 19. Statuta Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom (u daljnjem tekstu: Statut), v.d. ravnatelj Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom (u daljnjem tekstu: Fond) podnio je Upravnom vijeću godišnje Izvješće o poslovanju i izvršenju financijskog plana Fonda za 2012. godinu.

Upravno vijeće Fonda je sukladno odredbama članka 11. Statuta, na sjednici održanoj 17. listopada 2013. godine, donijelo odluku kojom se prihvaća Izvješće o poslovanju i izvršenju financijskog plana za 2012. godinu.

Na isto Izvješće su dali pozitivno mišljenje Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, Ministarstvo socijalne politike i mladih, Sindikat osoba s invaliditetom Hrvatske, Hrvatska udruga poslodavaca, Zajednica saveza osoba s invaliditetom Hrvatske i Ministarstvo financija.

Sukladno odredbi članka 6. stavak 4. Uredbe o osnivanju Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom („Narodne novine“, broj 161/03, 48/04, 68/08 i 62/12) i članka 25. stavak 3. Statuta Fonda, Vladi Republike Hrvatske podnosi se Izvješće o poslovanju i izvršenju financijskog plana.

SADRŽAJ

1	UVODNE NAPOMENE	4
1.1	Tijela Fonda	6
1.2	Zakonodavni okvir	8
1.2.1	<i>Izmjena Uredbe o osnivanju Fonda</i>	9
1.2.2	<i>Izmjena Statuta Fonda</i>	10
1.2.3	<i>Provedba upravnog nadzora u javnim ustanovama, analiza plaća</i>	10
2	PROVEDENE AKTIVNOSTI FONDA ZA PROFESIONALNU REHABILITACIJU I ZAPOŠLJAVANJE OSOBA S INVALIDITETOM U 2012. GODINI	11
2.1	Provođenje aktivne politike zapošljavanja i održavanja zaposlenosti osoba s invaliditetom	11
2.2	Vršenje kontrole poslodavaca koji koriste poticaje	25
2.3	Ublažavanje teškog socijalnog stanja nezaposlenih osoba s invaliditetom	26
2.4	Profesionalna rehabilitacija	38
2.4.1	<i>Projekt „Utvrđivanje kriterija i modela za sufinanciranje rada radnog centra od strane Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom“</i>	40
2.4.1.1	<i>Rezultati projekta</i>	41
2.4.1.2	<i>Financijsko poslovanje radnih centara</i>	52
2.4.1.3	<i>Zaključak</i>	55
2.4.1.4	<i>Razlozi za nastavak projekta</i>	60
2.4.2	<i>Projekt „Profesionalna rehabilitacija kao metoda integracije osoba s invaliditetom na hrvatskom tržištu rada“</i>	61
2.4.2.1	<i>Izrada perspektiva</i>	67
2.4.3	<i>Utvrđivanje modela procjene zapošljivosti osoba s invaliditetom koje primaju naknadu do zaposlenja</i>	97
2.4.4	<i>Projekt „Uvođenje modela virtualne radionice za dugotrajno nezaposlene osobe s invaliditetom s ciljem povećavanja njihove zapošljivosti“</i>	113
2.5	Organiziranje tradicionalnog međunarodnog stručnog skupa s ciljanom tematikom vezanom uz profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom	120
2.6	Podizanje društvene svijesti o zapošljavanju osoba s invaliditetom	123
2.6.1	<i>Nagrada „Poslodavac godine za osobe s invaliditetom“</i>	123
2.6.2	<i>Informiranje poslodavaca o mogućnostima i uvjetima zapošljavanja osoba s invaliditetom</i>	124
2.7	Suradnja sa udrugama osoba s invaliditetom i udrugama koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom	125
2.8	Suradnja s institucijama	125
2.9	Obrazovanje radnika Fonda	126
3	IZVRŠENJE FINANCIJSKOG PLANA FONDA ZA PROFESIONALNU REHABILITACIJU I ZAPOŠLJAVANJE OSOBA S INVALIDITETOM ZA RAZDOBLJE 01.01. DO 31.12.2012.	127

3.1	Uvod	127
3.2	08630 Fond - IZVRŠENJE ZA 2012. GODINU	127
3.3	Obrazloženje izvršenja rashoda i izdataka na nivou skupine	129
3.4	Obrazloženje izvršenja programa	134
3.5	Zaključak	135
4	ZAKLJUČAK	137

1 UVODNE NAPOMENE

Ovo izvješće odnosi se na razdoblje od 1. siječnja 2012. godine do 31. prosinca 2012. godine. U tom je razdoblju nastavljeno s intenziviranjem procesa i promjena koji karakteriziraju razvoj Fonda u skladu s temeljnim odrednicama postavljenim u Zakonu o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom, Nacionalnom strategijom izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom 2007. – 2015. i Programom Gospodarskog oporavka Vlade Republike Hrvatske.

Osnovne aktivnosti Fonda mogu se podijeliti u slijedeće skupine:

1. provođenje politike razvitka i unaprjeđivanja profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom
2. financiranje ili sufinanciranje ustanova za profesionalnu rehabilitaciju i radnih centara
3. isplate novčanih poticaja
4. financiranje ili sufinanciranje programa i projekata za poticanje i zapošljavanja i održavanja zaposlenosti osoba s invaliditetom
5. nadzor ostvarivanja prava na novčani poticaj i korištenja drugih sredstava Fonda
6. drugi poslovi predviđeni Uredbom o osnivanju Fonda i Statutom Fonda

Navedene aktivnosti su i u skladu s ciljevima Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom 2007. do 2015. godine (NN 63/07) vezanim uz profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, a to su:

1. provođenje nediskriminacijske politike u području radno-socijalne integracije osoba s invaliditetom, odnosno promicanje aktivne participacije osoba s invaliditetom u području profesionalne rehabilitacije, zapošljavanja i rada
2. poticanje stjecanja znanja, vještina i navika potrebnih za zapošljavanje i zadržavanje posla

3. poticanje zapošljavanja osoba s invaliditetom na otvorenom tržištu rada primjenjujući sve dostupne pozitivne mjere
4. provođenje zapošljavanja u zaštićenim uvjetima
5. provođenje zapošljavanja uz podršku
6. poticanje alternativnih oblika rada
7. poticanje uključivanja u rad u radnim centrima

Zadaća Fonda je aktivno sudjelovati u ostvarenju svih navedenih ciljeva sukladno Nacionalnoj strategiji, kroz mjere kojima će se osigurati ispunjenje navedenih ciljeva u zadanim rokovima.

Mjere kojima se osigurava provođenje ciljeva Nacionalne strategije su:

1. Provođenje evaluacije primjene postojeće zakonske regulative i aktualne politike u području rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom od strane nezavisnog tijela
2. Osiguranje mehanizma zaštite od diskriminacije u području zapošljavanja i rada osoba s invaliditetom
3. Osnivanje regionalnih centara za profesionalnu rehabilitaciju
4. Omogućavanje pristupa osobama s invaliditetom profesionalnom usmjeravanju (profesionalna orijentacija) bez obzira na životnu dob, obrazovanje i radni status
5. Provođenje senzibilizacije poslodavaca, i poticanje na zapošljavanje osoba s invaliditetom
6. Osigurati učinkovite mjere za poticanje samozapošljavanja, odgovarajućih oblika zapošljavanja i zadržavanja zaposlenja osoba s invaliditetom na svim razinama
7. Utvrđivanje modela pri zapošljavanju osoba s invaliditetom koje se ne mogu zaposliti na otvorenom tržištu rada bez podrške (agencije, zadruge, radionice udruga za osobe s invaliditetom, radni asistent) i osigurati mjere provođenja podrške pri zapošljavanju
8. Poticanje dodjele državnih poticaja gospodarskim subjektima koji zapošljavaju osobe s invaliditetom

Tijela Fonda su Upravno vijeće Fonda i ravnatelj Fonda.

Fondom upravlja Upravno vijeće Fonda. Članove Upravnog vijeća Fonda imenuje i razrješava Vlada.

Upravno vijeće Fonda:

- donosi Statut Fonda, Poslovnik o radu Upravnog vijeća Fonda i opće akte predviđene Statutom Fonda,
- donosi godišnji financijski plan Fonda,
- odlučuje o sklapanju ugovora s osnivačem o sufinanciranju ustanove za profesionalnu rehabilitaciju i radnog centra u slučaju kada nije imenovan ravnatelj,
- odlučuje o sklapanju ugovora s poslodavcem o sufinanciranju programa za novo zapošljavanje osoba s invaliditetom u slučaju kada nije imenovan ravnatelj,
- odlučuje o sklapanju ugovora s poslodavcem o sufinanciranju programa za održavanje zaposlenosti osoba s invaliditetom u slučaju kada nije imenovan ravnatelj,
- obavlja i druge poslove predviđene zakonom i Statutom Fonda.

U 2012. godini odlukom Vlade Republike Hrvatske klasa: 080-02/12-02/532, urbroj: 5030115/1-12-02 od 20. rujna 2012. razriješeno je dotadašnje Upravno vijeće koje je imalo 9 članova, kako slijedi: mr. sc. Stjepan Adanić (Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti) – predsjednik; mr. sc. Jasminka Katić – Bubaš (Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi); Marija Knežević Kajari (Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva); Ankica Paun Jarallah (Hrvatski zavod za zapošljavanje); Tomislav Babić (Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje); Martina Furlan (Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje); mr.sc. Bernard Jakelić (Hrvatska udruga poslodavaca); Ivana Ilić (Sindikata invalida Hrvatske) i Mirjana Juriša (Zajednica saveza osoba s invaliditetom Hrvatske).

Navedeno Upravno vijeće je u 2012. godini održalo četiri sjednice 01.02.2012.; 06.02.2012.; 14.06.2012.; 18.06.2012.

01.02.2012. održana je 16. sjednica Upravnog vijeća, na kojoj nisu sudjelovali (opravdali izostanak): Ankica Paun Jarallah (HZZ), Jasminka Katić-Bubaš (MZSS) i mr.sc. Bernard Jakelić (HUP). Na 16. sjednici Upravno vijeće Fonda donijelo je odluku o usvajanju Programa rada Fonda za profesionalnu rehabilitaciju za 2012. godinu.

06.02.2012. održana je 17. sjednica Upravnog vijeća (telefonska). Na 17. sjednici Upravno vijeće Fonda donijelo je Odluku o visini naknade za rad članova Upravnog vijeća Fonda.

14.06.2012. održana je 18. sjednica Upravnog vijeća, na kojoj nije sudjelovala (opravdala izostanak): Ankica Paun Jarallah (HZZ). Na 18. sjednici Upravno vijeće Fonda donijelo je Odluku o izmjeni Statuta Fonda, na način da se odredbe Statuta Fonda o broju članova Upravnog vijeća usklade s izmijenjenom Uredbom o osnivanju Fonda.

18.06.2012. godine održana je 19. sjednica Upravnog vijeća (telefonska), na kojoj nije sudjelovala (opravdala izostanak): Ankica Paun Jarallah (HZZ). Na 19. sjednici Upravno vijeće Fonda donijelo je sukladno uputama Ministarstva rada i mirovinskog sustava Odluku o izmjenama i dopunama Statuta Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom koja se odnosi na broj članova UV-a i uvjeta za kandidata za ravnatelja Fonda.

Odlukom Vlade Republike Hrvatske o imenovanju članova Upravnog vijeća Fonda klasa: 080-02/12-01/548, ur.br: 5030115/1-12-03, od 20. rujna 2012. imenovano je novo Upravno vijeće Fonda kako slijedi: dr.sc. Boris Klaić i Krunoslav Vidić na prijedlog ministra nadležnog za rad; Silvana Mustapić i Zvezdana Janjičar na prijedlog ministrice nadležne za socijalnu skrb; Antonija Hudorović (predstavnik sindikata) i mr.sc. Bernard Jakelić (predstavnik poslodavaca) na prijedlog Gospodarsko-socijalnog vijeća, dr.med. Zorislav Bobuš na prijedlog udruga osoba s invaliditetom.

Novo Upravno vijeće u 2012. godini održalo je 3 sjednice: 16.10.2012., 14.11.2012. i 13.12. 2012.

16.10.2012. održana je 1. sjednica Upravnog vijeća na kojoj nije sudjelovala (opravdan izostanak) Antonija Hudorović (GSV – sindikat). Na 1. sjednici Upravno vijeće je donijelo Odluku o usvajanju izvješća o poslovanju i financijskom izvršenju financijskog plana Fonda za 2012. godinu.

14.11.201. održana je 2. sjednica Upravnog vijeća na kojoj nisu sudjelovali (opravdali izostanak): Antonija Hudorovičić (GSV – sindikat) i mr.sc. Bernard Jakelić (GSV – poslodavci). Na 2. sjednici Upravno vijeće donijelo je Odluke o usvajanju Pravilnika o radu Fonda i Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta.

13.12.2012. održana je 3. sjednica Upravnog vijeća na kojoj nije sudjelovala (opravdan izostanak) Antonija Hudorović (GSV – sindikat).

Voditelj Fonda je ravnatelj Fonda. Ravnatelja Fonda imenuje Vlada. Ravnatelj Fonda:

- organizira i vodi rad Fonda,
- predstavlja i zastupa Fond,
- predlaže godišnji financijski plan Fonda,
- podnosi izvješće o izvršenju financijskog plana Fonda,
- donosi odluku o načinu ostvarivanja prava na novčani poticaj i odobrava isplatu novčanog poticaja (članci 30. i 41. Zakona),
- izrađuje stručnu ocjenu opravdanosti zahtjeva za: sklapanje ugovora s osnivačem o sufinanciranju ustanove za profesionalnu rehabilitaciju i radnog centra; sklapanje ugovora s poslodavcem o sufinanciranju programa za novo zapošljavanje osoba s invaliditetom; sklapanje ugovora s poslodavcem o sufinanciranju programa za održavanje zaposlenosti osoba s invaliditetom, donosi odluku o sklapanju ugovora i sklapa te ugovore,
- odgovoran je za nadzor nad namjenskim korištenjem sredstava koje je odobrio Fond,
- obavlja i druge poslove predviđene zakonom i Statutom Fonda.

Rješenjem Vlade Republike Hrvatske klasa: 080-02/12-02/179, ur.broj: 5030115/1-12-01 od 16.02.2012. mr.sc. Ante Vučić, razriješen je dužnosti ravnatelja Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom. Rješenjem Vlade Republike Hrvatske klasa: 080-02/12-01/159, ur.broj: 5030115/1-12-01 od 16.02.2012. mr.sc. Ante Vučić imenovan je vršiteljem dužnosti ravnatelja Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanja osoba s invaliditetom, do imenovanja ravnatelja na temelju provedenog javnog natječaja.

1.2 Zakonodavni okvir

Temeljni pravni akti za rad Fonda su *Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom* (dalje: Zakon – NN 143/02 i 33/05), Uredba o

osnivanju Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom (dalje: Uredba – NN 116/03, 48/04, 68/08, 62/12), Statut Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom (dalje: Statut) i Odluka o načinu ostvarivanju poticaja pri zapošljavanju osoba s invaliditetom (dalje: Odluka – NN 8/08, 20/08, 96/09 i 44/10).

Sve aktivnosti Fonda usklađenu su s mjerama Nacionalnog plana za poticanje zapošljavanja za razdoblje 2011. - 2012. i Provedbenog plana za socijalno uključivanje za razdoblje 2011. – 2012., koji su izrađeni temeljem Zajedničkog memoranduma o prioritetima politike zapošljavanja Republike Hrvatske (JAP) i Zajedničkog memoranduma o socijalnom uključivanju Republike Hrvatske (JIM).

Svi poticaji koje poslodavci mogu ostvariti za zapošljavanje osoba s invaliditetom sadržani su u Nacionalnom provedbenom planu za zapošljavanje 2011. – 2012. unutar provedbene mjere 3.4.3. „Učinkovitije provoditi postojeće programe za osjetljive skupine na tržištu rada te ih proširiti, posebno u namjeri da se učini značajan utjecaj na zapošljavanje osoba srpske nacionalne manjine, osoba romske manjine i ostalih manjina“ kroz provedbenu aktivnost

3.4.3.16. Sufinanciranje zapošljavanja i održavanja zaposlenosti za osobe s invaliditetom, te su odobreni rješenjem Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja klasa: UP/I 430-01/2011-02/001, ur.broj: 526-03-2011-43-004 od 24. ožujka 2011.

1.2.1 Izmjena Uredbe o osnivanju Fonda

U 2012. godini došlo je od preustroja rada ministarstava kao i osnivanja novih ministarstava, te je bilo potrebno uskladiti odredbe Uredbe o osnivanju Fonda koje se odnose na imenovanje članova Upravnog vijeće Fonda. Odlukom Vlade Republike Hrvatske kl.: 562-01/12-01/01, ur.br: 5030104-12-1 od 31.05.2012. izmijenjena je Uredba o osnivanju Fonda na način da Upravno vijeće Fonda ima 7 članova, te da se dva člana imenuju na prijedlog ministra nadležnog za rad, dva člana se imenuju na prijedlog ministra nadležnog za socijalnu skrb, dva člana se imenuju na prijedlog Gospodarsko-socijalnog vijeća od kojih je jedan predstavnik sindikata, a jedan poslodavaca, te jedan član na prijedlog udruga osoba s invaliditetom.

1.2.2 Izmjena Statuta Fonda

Odlukom Vlade Republike Hrvatske izmijenjena je Uredba o osnivanju Fonda stoga je bilo potrebno uskladiti odredbe Statuta Fonda s Uredbom o osnivanju Fonda.

Upravno vijeće Fonda je na 18. i 19. sjednici donijelo Odluku o izmjeni Statuta Fonda kojom je usklađeno imenovanje i broj članova Upravnog vijeća s odredbama Uredbe o osnivanju, te odluku o izmjeni odredaba Statuta vezano na uvjete za imenovanje ravnatelja Fonda

1.2.3 Provedba upravnog nadzora u javnim ustanovama, analiza plaća

U lipnju 2012. godine dostavljeni su putem e-pošte, podaci Ministarstvu rada i mirovinskog sustava o koeficijentima i nazivima radnih mjesta u Fondu, temeljem čega je proveden upravni nadzor, te je Fondu dostavljen Zapisnik o provedenom upravnom nadzoru u Fondu za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom klasa: 023-01/12-01/169, urbroj: 524-03-01/1-12-4 od 26. srpnja 2012. godine.

Na temelju dostavljenog Zapisnika, Fond je Ministarstvu uprave dostavio Izvješće o provedbi predloženih mjera iz Zapisnika o Provedbi upravnog nadzora.

Slijedom navedenog izvršeno je sljedeće:

- v.d. ravnatelja Fonda je donio Odluku o usklađivanju naziva radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova s Uredbom o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama, te su sukladno tome sa službenicima zaposlenim u Fondu sklopljeni aneksi ugovora o radu

- Fond je izradio prijedlog Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta u Fondu, te je na temelju prijedloga Upravno vijeće Fonda donijelo Pravilnik o radu i Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta (u prilogu *Pravilnik o radu, klasa: 009-00/12-01/0005, ur.broj: 0129-11-00/00-12-0002 i Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta, klasa: 009-00/12-01/0007, ur.broj: 0129-11-00/00-12-0002*).

2 PROVEDENE AKTIVNOSTI FONDA ZA PROFESIONALNU REHABILITACIJU I ZAPOŠLJAVANJE OSOBA S INALIDITETOM U 2012. GODINI

Tijekom 2012. godine Fond je provodio slijedeće aktivnosti:

2.1 Provođenje aktivne politike zapošljavanja i održavanja zaposlenosti osoba s invaliditetom

Fond je u 2012. godini kontinuirano nastavio s isplatom poticaja poslodavcima za zapošljavanje i održavanje zaposlenosti osoba s invaliditetom sukladno Odluci o načinu ostvarivanja poticaja pri zapošljavanju osoba s invaliditetom (NN 8/08, 20/09, 96/09, 44/10)

- novčani poticaji (povrat doprinosa za osnovno zdravstveno osiguranje i doprinosa za zapošljavanje)
- sufinanciranje razlike smanjenog radnog učinka OSI
- sufinanciranje troškova osobnog asistenta za OSI
- jednokratna davanja za obrazovanje zaposlenih i nezaposlenih OSI
- prilagodba radnog mjesta OSI
- prilagodba uvjeta rada OSI
- sufinanciranje djela kamate za alate, strojeve i opremu, kupljene kreditnim sredstvima, a na kojima rade OSI
- sufinanciranje troška radnog terapeuta za OSI

Ukupan broj zaprimljenih/obrađenih zahtjeva za navedene poticaje u 2012. godini je **2554**.

Poticaj	Broj zaprimljenih i obrađenih zahtjeva
Povrat doprinosa	1342
Smanjeni radni učinak	504
Osobni asistent	576
Obrazovanje	10
Prilagodba radnog mjesta	5
Prilagodba uvjeta rada	12
Sufinanciranje kamata	14
Radni terapeut	91
UKUPNO	2554

Broj poslodavaca kojima su isplaćeni poticaji u 2012. godini: **378**

Broj osoba s invaliditetom za koje su isplaćeni poticaji u 2012. godini: **1297** (žene: **649**; muškarci: **648**). Ovaj broj osoba s invaliditetom za koje su isplaćeni poticaji odnosi se na one osobe za koje je isplaćen povrat doprinosa za osnovno zdravstveno osiguranje i doprinosa za zapošljavanje. Sve osobe s invaliditetom za koje se poslodavcima isplaćuju ostali poticaji, su uključene u povrat doprinosa za osnovno zdravstveno osiguranje i doprinosa za zapošljavanje.

Podjela poslodavaca i zaposlenih osoba s invaliditetom po županijama:

RB	ŽUPANIJA	Broj poslodavaca	Zaposlene OSI	Broj OSI M	Broj OSI Ž	Broj OSI <25	Broj OSI 25 - 54	Broj OSI >55
1	BJELOVARSKO-BILOGORSKA	29	79	33	46	5	48	26
2	BRODSKO-POSAVSKA	6	21	12	9	2	14	5
3	DUBROVAČKO-NERETVANSKA	8	23	12	11	5	15	3
4	GRAD ZAGREB	113	511	217	294	24	363	124
5	ISTARSKA	27	78	42	36	2	55	21
6	KARLOVAČKA	10	39	26	13	0	26	13
7	KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA	19	44	26	18	0	39	5
8	KRAPINSKO-ZAGORSKA	7	8	5	3	0	8	0
9	LIČKO-SENJSKA	2	3	3	0	0	1	2
10	MEĐIMURSKA	12	38	9	29	0	35	3
11	OSJEČKO-BARANJSKA	15	57	41	16	0	47	10
12	POŽEŠKO-SLAVONSKA	14	36	23	13	3	33	0
13	PRIMORSKO-GORANSKA	31	67	47	20	4	51	12
14	SISAČKO-MOSLAVAČKA	20	31	14	17	0	29	2
15	SPLITSKO-DALMATINSKA	17	156	76	80	6	109	41
16	ŠIBENSKO-KNINSKA	1	1	0	1	0	1	0
17	VARAŽDINSKA	13	51	28	23	4	45	2
18	VIROVITIČKO-PODRAVSKA	4	4	3	1	1	2	1
19	VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	4	8	3	5	0	7	1
20	ZADARSKA	4	4	2	2	0	4	0
21	ZAGREBAČKA	22	38	26	12	6	29	3
		378	1297	648	649	62	961	274

Poslodavci po županijama po pravnom obliku, s naznakom broja poslodavaca koji su obveznici kvotnog sustava zapošljavanja osoba s invaliditetom

Županija	D.D.	D.O.O.	Obrti	Ustanova	Udruge i savezi	Odvjetnici i odvjet.uredi i j.bilj.	Privatna praksa	Zadruga	Lokalna uprava	J.T.D.	Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo	Slobodna djelatnost
Zagrebačka	3	10	7	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Krapinsko-zagorska	-	1	5	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Sisačko-moslavačka	-	8	8	-	3	1	-	-	-	-	-	-
Karlovačka	2	2	1	-	3	1	-	-	1	-	-	-
Varaždinska	1	6	3	2	-	1	-	-	-	-	-	-
Koprivničko-križevačka	2	5	2	2	5	1	1	-	1	-	-	-
Bjelovarsko-bilogorska	-	4	5	4	6	-	9	-	-	-	1	-
Primorsko-goranska	6	14	6	2	1	1	-	-	-	1	-	-
Ličko-senjska	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Virovitičko-podravska	-	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Požeško-slavonska	-	9	-	-	3	-	1	-	-	-	1	-
Brodsko-posavska	2	1	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-
Zadarska	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Osječko-baranjska	1	7	4	1	1	-	-	1	-	-	-	-
Šibensko-kninska	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Vukovarsko-srijemska	-	-	2	-	1	-	1	-	-	-	-	-
Splitsko-dalmatinska	1	5	2	2	4	1	-	2	-	-	-	-
Istarska	5	11	3	3	3	-	-	1	-	-	-	1
Dubrovačko-neretvanska	-	4	2	-	1	-	-	1	-	-	-	-
Međimurska	1	6	3	-	1	-	-	1	-	-	-	-
Grad Zagreb	4	56	22	4	19	1	3	1	-	3	-	-
UKUPNO:	28	154	77	24	54	8	15	7	2	4	3	2

Ukupno po pravnom obliku:	56	308	154	48	108	16	30	14	4	8	6	4
Od toga kvota:	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-

Isplata navedenih poticaja odnosi se i na održavanje postojeće zaposlenosti i na novo zapošljavanje. U 2012. godini Fond je sveukupno poslodavcima isplatio 26.035.034,95 kn poticaja što iznosi 86,36 % od planiranih sredstava za tu namjenu. Poticaje je u 2012. godini koristilo 378 poslodavaca za 1297 zaposlenih osoba s invaliditetom.

Broj novozaposlenih osoba s invaliditetom za koje su poslodavci koristili poticaje u 2012. god je 116, s tim da Fond nema podataka o zapošljavanjima osoba s invaliditetom u slučajevima kada poslodavci nisu koristili poticaje Fonda.

U 2012. godini bilježimo blago povećanje broja poslodavaca korisnika poticaja, kao i broja zaposlenih osoba s invaliditetom za koje je tražen poticaj.

Fondu se prvi puta u 2012. godini obratilo 75 poslodavaca sa zahtjevom za isplatu poticaja za 107 osoba s invaliditetom. Gledajući prema pravnom obliku, najbrojniji su društva sa ograničenom odgovornošću (37), te obrti (15).

Broj novo zaposlenih osoba s invaliditetom za koje su poslodavci tražili poticaje Fonda je 116 (M – 57, Ž – 59), dok je u 2011. godini broj novo zaposlenih osoba s invaliditetom za koje su poslodavci tražili poticaje Fonda bio 126 (M – 58, Ž – 68). Ovakvo blago smanjenje broja novo zaposlenih ne govori o sveukupnom smanjenju broja novo zaposlenih osoba s invaliditetom, jer Fond ne raspolaže sa takvim podacima, već samo sa onima koji su ušli u sustav poticaja. Navedeni broj novo zaposlenih, a koji su u sustavu poticaja Fonda, se najčešće zapošljavao u: d.o.o. (36), udruzi (28), ustanovi (26) ili obrtu (10).

Vezano za podjelu po županijama, može se uočiti kako su poslodavci- korisnici poticaja prisutni u svakoj županiji. I nadalje najveći broj korisnika poticaja dolazi sa područja Grada Zagreba, zatim iz Primorsko- goranske, Bjelovarsko- bilogorske, Istarske, Zagrebačke, te Sisačko- moslavačke županije.

Između poslodavaca koji su koristili poticaje Fonda najbrojnija su društva sa ograničenom odgovornošću (154 poslodavaca), obrti (77 poslodavaca), udruge i savezi (54 poslodavaca), dionička društva (28 poslodavca), ustanove (24 poslodavca), te privatne prakse (15 poslodavaca).

Evidencije Fonda bilježe značajnije povećanje broja korisnika poticaja u 2012. godini kod slijedećih pravnih oblika: društvo s ograničenom odgovornošću, obrt, udruge, zadruge, te obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva.

U 2012. god. Fond je isplatio za sve poticaje 26.035.034,95 kn. Na ovaj način isplaćeni poticaji u 2012. godini po pojedinim namjenama bili su:

1. 9.981.482,10 kuna ili 38,34 % za povrat doprinosa za osnovno zdravstveno osiguranje i zapošljavanje osoba s invaliditetom 378 poslodavaca za 1297 osoba s invaliditetom,
2. 267.741,13 kuna ili 1,028 % za prilagodbu radnih mjesta - arhitektonska osobama s invaliditetom kod 3 poslodavca,
3. 661.536,12 kuna ili 2,541 % za prilagodbu radnih mjesta -tehnička osobama s invaliditetom kod 14 poslodavca
4. 7.239.954,45 kuna ili 27,81% za smanjeni radni učinak osoba s invaliditetom zaposlenih kod 136 poslodavaca,
5. 7.473.170,66 kune ili 28,70% za sufinanciranje osobnog asistenta osobe s invaliditetom za kojim ima potrebu 156 poslodavaca,
6. 44.428,04 kuna ili 0,171% za subvencioniranje kamata na kreditna sredstva namijenjena kupnji opreme, alata i pribora potrebnog za samozapošljavanje odnosno zapošljavanje osobe s invaliditetom koje su zatražila 3 poslodavca,
7. 24.975,90 kuna ili 0,096% za obrazovanje zaposlenih i nezaposlenih osoba s invaliditetom za koje je iskazalo potrebu 6 poslodavaca,
8. 341.746,55 kuna ili 1,312% za sufinanciranje troškova radnog terapeuta osobe s invaliditetom koji poticaj je koristilo 42 poslodavaca,

Sredstva isplaćena poslodavcima, po poticajima u 2012.godini

-doprinosi za zdravstveno osiguranje i zapošljavanje	9.981.482,10
-sufinanciranje osobnog asistenta i radnog terapeuta	7.814.917,21
-sufinanciranje smanjene radne učinkovitosti	7.239.954,45
-sufinanciranje kamata	44.428,04
-obrazovanje	24.975,90
-prilagodba radnog mjesta i uvjeta rada	929.277,25
-održavanje zaposlenosti u zaštitnim radionicama	0,00
Ukupno	26.035.034,95

Sredstva isplaćena poslodavcima, po poticajima u 2011.godini

-doprinosi za zdravstveno osiguranje i zapošljavanje	10.390.524,00
-sufinanciranje osobnog asistenta i radnog terapeuta	7.120.628,00
-sufinanciranje smanjene radne učinkovitosti	6.761.305,00
-sufinanciranje kamata	49.291,00
-obrazovanje	50.852,00
-prilagodba radnog mjesta i uvjeta rada	68.878,00
-održavanje zaposlenosti u zaštitnim radionicama	9.912.715,00
Ukupno	34.354.193,00

Iz prethodnih tablica je očito kako je u 2012. godini isplaćeno manje sredstava nego 2011.godine za gotovo sve vrste poticaja. U 2012. godini zbog štednje u Državnom proračunu nisu bila isplaćivana sredstva zaštitnim radionicama za održavanje zaposlenosti, te su i zbog toga ukupna isplaćena sredstva manja. Međutim, ako izuzmemo sredstva za održavanje zaposlenosti iz 2011. godine u zaštitnim radionicama, možemo zaključiti kako je u 2012. godini isplaćeno 1.593.556,95 kn više sredstava poslodavcima na otvorenom tržištu rada

Broj zaposlenih osoba s invaliditetom za koje su poslodavcima na otvorenom tržištu rada isplaćeni poticaji u 2012. godini: 633

Ukupno je isplaćeno za ove poslodavce 10.552.350,63 kn.

Potrebno je napomenuti da sredstva za poticaje Fond planira na ukupnoj razini, a ne posebno po vrstama poslodavaca. Dakle, od planiranih sredstava u 2012. godini utrošeno je 86,36 % sredstava za poticanje zapošljavanja osoba s invaliditetom, od čega je 10.552.350,63 kn utrošeno za poslodavce na otvorenom tržištu rada. Sukladno važećoj zakonskoj regulativi, Fond nije u mogućnosti planirati posebna sredstva za poticaje koji će se isplaćivati određenim vrstama poslodavaca, a na promjenama kojega ćemo intenzivno u sljedećem razdoblju raditi.

U tablici koja slijedi navedeni su svi poslodavci koji su ostvarili pravo na poticaje u 2012. godini za zapošljavanje osoba s invaliditetom, u odnosu na broj osoba s invaliditetom za koje su ostvarili pravo na poticaje, vrstu poticaja, te iznos ostvarenog poticaja

RB	NAZIV POSLODAVCA	PRAVNI OBLIK	BROJ OSI	DOPRINOSI	SMANJENI RAD. UČINAK	OSOBNI ASISTENT	OBRAZOVANJE	ARH.PRILA GODBA	TEH.PRILA GODBA	KAMATE	RADNI TERAPEUT	UKUPNO
1	A.B.M. D.O.O.	D.O.O.	1	1.302,31	0,00	3.003,48	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4.305,79
2	A.H.A. KNJIGOVODSTVENE I RAČUNOVODSTVENE USLUGE, VL. AVDIĆ SEAD	OBRT	1	4.133,94	6.213,79	6.213,79	0,00	0,00	0,00	0,00	4.163,55	20.725,07
3	AB DIZAJN - VL. ANDRIČEVIĆ KREŠIMIR	OBRT	2	7.192,62	8.936,25	8.935,44	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	25.064,31
4	AB DIZAJN NOVA D.O.O.	D.O.O.	1	9.806,55	6.178,58	6.178,58	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	22.163,71
5	ACT KONTO D.O.O.	D.O.O.	2	15.206,49	14.659,29	19.280,49	0,00	0,00	36.757,74	0,00	4.078,31	89.982,32
6	AD MARK OBRT ZA DIZAJN I TRŽIŠNE KOMUNIKACIJE, VL. KELRAJTER MARIO	OBRT	1	6.575,25	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6.575,25
7	AGER PHARIA D.O.O.	D.O.O.	1	2.370,83	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2.370,83
8	AGRONA- OBRT ZA POSLOVNE I KNJIGOVODSTVENE- RAČUNOVODSTVENE USLUGE, VL. PRIBILIĆ ŽELJKA	OBRT	1	14.574,61	2.693,24	9.019,89	0,00	0,00	0,00	0,00	4.209,40	30.497,14
9	ALBINA D.O.O.	D.O.O.	1	8.714,40	12.540,44	12.540,44	0,00	0,00	42.809,22	0,00	0,00	76.604,50
10	ALDIS D.O.O.	D.O.O.	1	7.065,19	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7.065,19
11	ALFA STAN D.O.O.	D.O.O.	2	19.559,99	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	19.559,99
12	ALGROS D.O.O.	D.O.O.	1	9.483,92	0,00	7.257,74	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	16.741,66
13	ALIRA d.o.o.	D.O.O.	1	12.644,27	11.927,22	11.178,78	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	35.750,27
14	ALU-FINAL D.O.O.	D.O.O.	1	10.877,95	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10.877,95
15	ART MATERIJAL D.O.O.	D.O.O.	2	21.344,51	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	21.344,51
16	A-S AUTO SJAJ - AUTOUSLUGE I TRGOVINA VL. HRČEK DANIJEL	OBRT	1	5.947,14	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5.947,14
17	AUTO KLUB PULA-ROVINJ	UDRUGA	1	6.025,35	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6.025,35
18	AUTO MOTO KLUB "KRIŽEVCI"	UDRUGA	2	35.016,69	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	35.016,69
19	AUTO SL 91 D.O.O.	D.O.O.	1	26.710,53	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	26.710,53
20	AUTO ŠKOLA GAZELA D.O.O.	D.O.O.	1	9.326,31	4.141,03	8.582,90	0,00	0,00	0,00	0,00	4.244,44	26.294,68
21	AUTO-CENTAR HABAD VL. HABAD ZDRAVKO	OBRT	1	5.712,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5.712,00
22	AUTO-KLUB ĐURĐEVAC	UDRUGA	2	26.530,48	0,00	10.965,26	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	37.495,74
23	AUTOLAKIRERSKA I AUTOLIMARSKA RADNJA, VL. MARINKO BELJO	OBRT	1	8.440,59	12.540,44	12.540,44	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	33.521,47
24	AUTOPRAONICA "LARA" VL. SVJETLIČIĆ LARISA	OBRT	4	10.013,84	23.015,09	23.790,70	0,00	0,00	0,00	0,00	12.621,13	69.440,76
25	AUTOPRAONICA SZABO D.O.O.	D.O.O.	1	2.012,88	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2.012,88
26	AUTOTRANSPORT KLEPEC VL. KLEPEC VLADO	OBRT	2	13.899,26	24.608,78	24.608,78	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	63.116,82
27	BAGATIN MED D.O.O.	D.O.O.	3	19.484,69	19.165,74	31.294,67	0,00	0,00	0,00	0,00	8.230,43	78.175,53
28	BAKMAZ MAGDALENA - SUDSKI TUMAČ I PREVODITELJ	OBRT	1	7.000,00	6.585,18	9.707,90	0,00	0,00	0,00	0,00	4.071,73	27.364,81
29	BAKOVIĆ ELEKTRO D.O.O.	D.O.O.	2	5.590,76	3.003,48	4.736,78	0,00	0,00	0,00	0,00	1.733,30	15.064,32
30	BELIŠĆE d.d.	D.D.(RJ)	39	343.129,52	285.416,84	108.912,42	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	737.458,78
31	BEVERAGES SERVIS D.O.O.	D.O.O.	1	20.658,66	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20.658,66
32	BIG BEN - URARSKI SERVIS, VL. ŠTIMAC DUBRAVKO	OBRT	1	8.468,48	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8.468,48
33	BILOKALNIK IPADD	D.D.(RJ)	8	70.711,40	93.213,55	60.082,78	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	224.007,73
34	BOMA-VET D.O.O.	D.O.O.	1	8.778,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8.778,00
35	BOUTIQUE ANDREA, VL. GRŽIČIĆ RENATO	OBRT	1	4.033,02	3.210,31	6.213,79	0,00	0,00	0,00	0,00	4.089,32	17.546,44
36	BRAVARIJA PEHNEC, VL. PEHNEC IVAN	OBRT	1	2.337,30	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2.337,30
37	BREDENT D.O.O.	D.O.O.	1	13.338,59	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	13.338,59
38	BRIEFING E-SERVISI	D.O.O.	1	7.517,19	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7.517,19
39	BRODOGRADILIŠTE CRES D.D.	D.D.	4	46.585,48	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	46.585,48
40	CARGO-PARTNER D.O.O.	D.O.O.	1	2.519,00	2.900,07	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5.419,07
41	CASH D.O.O.	D.O.O.	1	7.616,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7.616,00
42	CENTAR KOVAČIĆ D.O.O.	D.O.O.	1	7.187,75	10.855,94	6.754,81	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	24.798,50
43	CENTAR ZA INKLUZIJU I PODRŠKU U ZAJEDNICI	UDRUGA	6	32.203,68	64.559,30	77.923,82	0,00	0,00	0,00	0,00	7.935,38	182.622,18
44	CENTAR ZA KULTURU SLAVKO KOLAR	USTANOVA	2	16.007,34	0,00	0,00	0,00	0,00	19.244,00	0,00	0,00	35.251,34
45	CENTAR ZA ORGANIZIRANJE REHABILITACIJE I EDUKACIJE R.E. CENTAR	UDRUGA	1	4.108,20	0,00	0,00	7.770,00	0,00	0,00	0,00	3.118,49	14.996,69
46	CENTAR ZA PROFESIONALNU REHABILITACIJU OSIJEK	USTANOVA	1	9.064,55	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9.064,55
47	CENTAR ZA ZAPOSŁJAVANJE OSOBA S INVALIDITETOM GRADA VUKOVARA	UDRUGA	5	16.560,04	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	16.560,04
48	CENTAROPREMA D.O.O.	D.O.O.(RJ)	6	24.673,18	31.602,44	32.881,72	0,00	0,00	0,00	30.150,36	0,00	119.307,70
49	CENTAROPREMA REŽIN D.O.O.	D.O.O.	3	9.849,47	14.528,95	19.941,69	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	44.320,11
50	CESTE KARLOVAC D.D.	D.D.	14	162.871,56	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	162.871,56
51	CNM & CO. D.O.O.	D.O.O.	1	9.843,73	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9.843,73
52	COMITTO D.I. D.O.O.	D.O.O.	2	10.699,55	23.325,02	23.325,02	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	57.349,59
53	COPY CENTAR MANUELA, VL. ŠAMEC MANUELA	OBRT	1	4.091,50	7.360,78	7.360,78	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	18.813,06
54	CORPUS CENTRUM - SALON ZA MASAŽU VL. SMOLČIĆ MARINKO	OBRT	1	4.205,79	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4.205,79
55	CUNCTATIO D.O.O.	D.O.O.	1	2.493,51	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2.493,51

56	CVJEČARSKI OBRT BORNA, VL. ČELAP BORNA	OBRT	1	6.474,42	9.330,13	9.330,13	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	25.134,68
57	D.A.B.E.E.L.T.O.-D.O.O.	D.O.O.	1	5.357,88	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5.357,88
58	DAMA TONERI d.o.o.	D.O.O.	1	6.020,19	11.934,21	11.934,21	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	29.888,61
59	DES - USTANOVA ZA ZAPOSŁ.JAVANJE, RAD I PROF. REHAB. OSI	USTANOVA/Z.R	131	899.779,48	1.362.094,30	1.479.429,29	0,00	0,00	0,00	0,00	37.622,75	3.778.925,82
60	DI KLANAD D. Dnna industrija	D.D.	12	107.945,68	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	107.945,68
61	DIMA D.O.O.	D.O.O.	1	11.804,80	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11.804,80
62	DJEČJI VRTIĆ PRIVATNI PALČICA	USTANOVA	1	5.139,90	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5.139,90
63	DJEČJI VRTIĆ TRATINČICA	USTANOVA	1	12.130,30	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12.130,30
64	DJELO - OBRT ZA PSOLOVNE USŁUGE I DIZAJN, VL. VESNA ŠILIC RASTIC	OBRT	1	6.503,40	9.421,95	9.421,95	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	25.347,30
65	DOK-ING RAZMINIRAVANJE D.O.O.	D.O.O.	2	58.222,90	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	58.222,90
66	DOM ZA STARIJE I NEMOĆNE GODAN	USTANOVA	1	2.040,77	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2.040,77
67	DOM ZA STARIJE I NEMOĆNE SV ANA	USTANOVA	1	4.132,59	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4.132,59
68	DRAMSKI STUDIO SLIJEPIH I SLABOVIDNIH "NOVI ŽIVOT"	UDRUGA	1	19.859,50	13.248,86	13.248,86	0,00	0,00	35.760,25	0,00	0,00	82.117,47
69	DRUŠTVO MULTIPLE SKLEROZE KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKE ŽUPANIJE	UDRUGA	3	11.284,98	13.411,04	23.685,60	0,00	0,00	0,00	0,00	12.418,53	60.800,15
70	DRUŠTVO MULTIPLE SKLEROZE ZAGREBAČKE ŽUPANIJE	UDRUGA	1	3.421,84	3.210,31	7.299,63	0,00	0,00	0,00	0,00	4.089,32	18.021,10
71	DRUŠTVO OSOBA S TJELESNIM INVALIDITETOM PULA	UDRUGA	1	7.563,62	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7.563,62
72	DRUŠTVO SLIJEPIH LIČKO-SENJSKE ŽUPANIJE	UDRUGA	2	25.387,64	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	25.387,64
73	DRVENJAČA D.D.	D.D.	7	66.686,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	66.686,50
74	DUBROVNIK PHILA, VL. SMOLJAN ZORAN	OBRT	1	3.956,46	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3.956,46
75	DUKOM D.O.O.	D.O.O.	1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	34.950,00	0,00	0,00	34.950,00
76	DURAN D.D. (SCHOTT BORAL D.D.-PRIJE)	D.D.	6	99.038,36	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	99.038,36
77	DUGUM D.O.O. za međunarodno otpremništvo, turizam i usluge	D.O.O.	1	16.412,91	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	16.412,91
78	ĐURO ĐAKOVIĆ APARATI D.D.	D.D.	2	8.467,77	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8.467,77
79	EKO ZONA - PROIZVODNI I SAVJETODAVNI OBRT VL. FUTIVIĆ LJILJANA	OBRT	1	2.743,05	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2.743,05
80	EKO-DOM VL. MARTINA OSTROŠKI	OBRT	1	6.310,35	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6.310,35
81	EKO-MLAZ DM D.O.O.	D.O.O.	1	8.919,21	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8.919,21
82	ELEKTRO TIM VUGRIN, VL. VUGRIN SINIŠA	OBRT	1	4.320,80	6.121,97	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10.442,77
83	ELNA KABEL D.O.O. ZA TRGOVINU ELEKTROMATERIJALOM ZASTUPANJE I PROJEKTIRANJE	D.O.O.	1	1.654,63	0,00	0,00	0,00	0,00	19.989,00	0,00	0,00	21.643,63
84	ENERGONOVA D.O.O.	D.O.O.	1	20.048,81	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20.048,81
85	ENIGMA, VL. VUKOVIĆ JASENKA	OBRT	2	14.824,59	24.467,14	24.467,14	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	63.758,87
86	ERSTE OSIGURANJE- VIENA INSURANCE GROUP DD	DD	2	46.573,64	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	46.573,64
87	ESCO-FOFONJKA D.O.O.	D.O.O.	2	29.778,64	14.812,18	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	44.590,82
88	ESTETSKI STUDIO SANJA, VL. TOMJLIĆ SANJA	OBRT	1	1.966,14	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.966,14
89	EUROCOMMERCE II D.O.O.	D.O.O.	1	4.887,86	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4.887,86
90	EUROPRIAM D.O.O.	D.O.O.	1	9.963,44	5.552,84	10.661,33	0,00	0,00	0,00	0,00	4.022,65	30.200,26
91	FAMAS - POPRAVAK I PREPRAVAK I ORUŽJA	OBRT	1	8.541,39	12.540,44	12.540,44	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	33.622,27
92	FAMILIA D.O.O.	D.O.O.	3	8.001,62	13.151,07	16.549,34	0,00	0,00	0,00	0,00	3.398,33	41.100,36
93	FEROIMPEX AUTOMOBILSKA TEHNIKA DOO	D.O.O.	4	49.411,94	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	49.411,94
94	FRIZERSKI OBRT "BURĐICA"	OBRT	1	5.919,87	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5.919,87
95	FRIZERSKI OBRT FIGARO, VL. ČURKOVIĆ KRISTINA	OBRT	1	4.508,31	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4.508,31
96	FRIZERSKI SALON EMA VL. HORAČEK ANKICA	OBRT	1	6.301,74	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6.301,74
97	FRIZERSKI SALON I ELEKTROINSTALACIJE, VL. ŠARDI ZVONIMIR	OBRT	1	7.016,54	11.445,66	11.445,66	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	29.907,86
98	GALEB DD	DD	7	47.971,99	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	47.971,99
99	GALERIJA KOVAČIĆ - MACOLIĆ, VL. MACOLIĆ SLAVEN	OBRT	1	5.712,00	10.842,19	6.746,25	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	23.300,44
100	GENEZA D.O.O.	D.O.O.	11	41.255,57	82.750,50	86.306,50	0,00	0,00	0,00	0,00	3.556,92	213.869,49
101	GENEZA HOTELI D.O.O.	D.O.O.	9	47.596,32	34.967,10	65.045,91	0,00	0,00	0,00	0,00	30.081,09	177.690,42
102	GENEZA TOURS D.O.O.	D.O.O.	2	5.357,87	11.749,92	11.749,92	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	28.857,71
103	GENEZA-IT D.O.O.	D.O.O.	2	10.536,55	21.880,49	21.880,49	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	54.297,53
104	GENEZA-NEPOKRETNE MREŽE D.O.O.	D.O.O.	2	9.190,95	20.160,81	20.160,81	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	49.512,57
105	GENEZA-POKRETNE MREŽE D.O.O.	D.O.O.	1	5.357,87	11.832,27	11.832,27	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	29.022,41

106	GENEZA-POVEZANE MREŽE D.O.O.	D.O.O.	2	7.237,63	13.576,68	16.695,16	0,00	0,00	0,00	0,00	3.118,48	40.627,95
107	GENEZA-RAČUNARSTVO I TELEKOMUNIKACIJE D.O.O.	D.O.O.	1	3.879,18	8.718,58	8.718,58	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	21.316,34
108	GENEZA-TELEKOMUNIKACIJE D.O.O.	D.O.O.	1	5.726,03	10.344,96	11.714,07	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	27.785,06
109	GEO OPREMA CIGLENEČKI D.O.O.	D.O.O.	1	3.848,70	0,00	3.208,16	0,00	0,00	0,00	0,00	4.106,48	11.163,34
110	GINEKOLOŠKA ORDINACIJA DR. MILIVOJ VOLF	PRIVATNA PRAKSA	1	14.454,66	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14.454,66
111	GIP-AMZ D.O.O.	D.O.O.	1	5.521,60	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5.521,60
112	GIT D.O.O.	D.O.O.	1	5.134,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5.134,50
113	GLAZBENA ŠKOLA TARLA	USTANOVA	1	4.771,38	8.158,78	8.158,78	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	21.088,94
114	GRAD OGULIN	GRAD	2	20.864,99	0,00	0,00	0,00	0,00	56.219,00	0,00	0,00	77.083,99
115	GRAFIČAR D.D. LUDBREG	D.D.	15	90.142,53	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	90.142,53
116	GRAFOKOR D.O.O.	D.O.O.	1	10.526,22	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10.526,22
117	GRANAT TIM D.O.O.	D.O.O.	1	25.561,26	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	25.561,26
118	GRUBEŠA D.O.O.	D.O.O.	1	8.358,31	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8.358,31
119	GUMICENTAR VULKAN, VL. RADO STANKO	OBRT	1	1.664,34	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.664,34
120	HELIKOP D.O.O.	D.O.O.	1	47.190,76	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	47.190,76
121	HELSON D.O.O. ZA PROIZVODNJU TEKSTILNE KONFEKCIJE	D.O.O.	1	4.328,97	1.380,91	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3.464,34	9.174,22
122	HIB MEDIA D.O.O. ZA PROMIDŽBU I USLUGE	D.O.O.	1	4.710,00	6.213,79	10.445,20	0,00	0,00	0,00	0,00	4.231,41	25.600,40
123	HIDRING D.O.O.	D.O.O.	1	4.915,95	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4.915,95
124	HM - OBRT ZA SERVISIRANJE UGOSTITELJSKE OPREME VL. MILKOVIĆ HRVOJE	OBRT	1	8.342,22	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8.342,22
125	HOJO USLUGE D.O.O.	D.O.O.	2	3.443,71	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3.443,71
126	HOLWIK D.O.O.	D.O.O.	1	6.453,80	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6.453,80
127	HORVATIĆ D.O.O. ZA PROIZVODNJU I TRGOVINU	D.O.O.	1	1.577,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.577,00
128	HOTEL DUBROVNIK PALACE D.O.O.	D.O.O.	4	19.840,27	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	19.840,27
129	HRAST-EXPORT-PUKLAVEC D.O.O.	D.O.O.	14	104.764,39	173.538,02	173.538,02	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	451.840,43
130	HRVATSKA UDRUGA ZA PROMICANJE I RAZVOJ TIFLOTEHNIKE	UDRUGA	6	28.804,08	26.550,99	31.474,95	0,00	0,00	143.193,38	0,00	0,00	230.023,40
131	HRVATSKI ATLETSKI SAVEZ OSOBA S INVALIDITETOM	UDRUGA	1	11.046,81	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11.046,81
132	HRVATSKI CRVENI KRIŽ - GRADSKO DRUŠTVO POŽEGA	UDRUGA	1	478,94	0,00	1.085,84	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.564,78
133	HRVATSKI FILM D.O.O.	D.O.O.	1	5.357,88	11.327,67	11.327,67	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	28.013,22
134	HRVATSKI PARAOOLIMPIJSKI ODBOR	SAVEZ	2	28.460,51	13.387,07	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	41.847,58
135	HRVATSKI SAVEZ SLIJEPIH	SAVEZ	6	108.946,73	28.642,34	25.197,38	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	162.786,45
136	HRVATSKI SAVEZ UDRUGA INVALIDA RADA	SAVEZ	1	14.000,56	5.552,84	5.552,84	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	25.106,24
137	HRVATSKI SAVEZ UDRUGA TJELESNIH INVALIDA	SAVEZ	3	1.163,89	6.326,65	9.071,60	0,00	0,00	0,00	0,00	4.161,26	20.723,40
138	IMV-ŠPED D.O.O.	D.O.O.	1	5.064,83	8.819,66	8.819,66	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	22.704,15
139	INDUSTRIJSKA ZONA D.O.O.	D.O.O.	1	31.504,60	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	31.504,60
140	INFO PLANET D.O.O.	D.O.O.	1	6.303,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6.303,01
141	INFOING - CONSULT D.O.O. ZA INFORMATIČKE USLUGE I TRGOVINU	D.O.O.	1	6.636,79	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6.636,79
142	INSTALACIJE-PAVLIC VL. PAVLIC MLADEN	OBRT	1	8.541,39	12.304,39	12.304,39	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	33.150,17
143	IPZ-SPELPROJEKT D.O.O.	D.O.O.	1	32.012,25	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	32.012,25
144	ISDB MEĐUNARODNA ŠPEDIČIJA D.O.O.	D.O.O.	1	21.844,25	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	21.844,25
145	ISTRAVINO D.D.	D.D.	5	32.766,79	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	32.766,79
146	IVANIČPLAST D.O.O.	D.O.O.	1	4.091,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4.091,52
147	JADRAN TVORNICIJA ČARAPA D.D.	D.D.	2	10.378,77	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10.378,77
148	JADROAGENT D.D.	D.D.	1	13.848,69	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	13.848,69
149	JAKI D.O.O.	D.O.O.	1	11.001,65	0,00	7.781,17	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	18.782,82
150	JAVNA USTANOVA KAMENJAK	USTANOVA	1	1.689,66	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.689,66
151	JAVNI BILJEŽNIK JELIĆ-VERŠIĆ NATAŠA	ODVJETNIK	1	9.385,21	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9.385,21
152	JAVNI BILJEŽNIK ŠTIMAC BOJANA	ODVJETNIK	1	9.634,92	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9.634,92
153	JEZIK I GOVOR D.O.O.	D.O.O.	1	6.320,37	0,00	5.593,31	0,00	0,00	0,00	0,00	4.035,37	15.949,05
154	KALORIJA PROMET PROIZVODNO USLUŽNI OBRT, VL. PERVAN DOMINIK	OBRT	1	4.033,11	6.213,79	6.213,79	0,00	0,00	0,00	0,00	4.176,39	20.637,08
155	KAMEN I KERAMIKA PALOREC, VL. PALOREC ZLATKO	OBRT	1	5.357,84	15.663,14	15.663,14	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	36.684,12
156	KAROCIN D.O.O.	D.O.O.	1	8.612,94	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8.612,94
157	KERSCHOFFSET ZAGREB D.O.O.	D.O.O.	3	15.174,54	0,00	18.634,92	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	33.809,46
158	KNJIGOVODSTVENE USLUGE BRAM, VL. VUJNOVIĆ ĐURĐICA	OBRT	1	5.994,96	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5.994,96
159	KNJIŽNICA I ČITAONICA PITOMAČA	USTANOVA	1	3.605,83	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3.605,83
160	KOMUNALJE D.O.O. ČAZMA	D.O.O.	1	1.802,48	2.399,66	2.399,66	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6.601,80

161	KOMUNELA D.O.O.	D.O.O.	1	4.957,83	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4.957,83
162	KONČAR - NSP - Niskonaponske sklopke i prekidači D.O.O.	D.O.O.	13	107.271,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	107.271,01
163	KOPRIVNIČKI PODUZETNIK D.O.O.	D.O.O.	1	11.128,57	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11.128,57
164	KOREN VL. KOREN BOŽICA	OBRT	2	11.995,50	19.590,96	19.590,96	0,00	0,00	0,00	4.694,70	0,00	55.872,12
165	KOZMETIČKI SALON TINA, VL. PUŠKARIĆ KRISTINA	OBRT	1	6.758,61	15.663,16	15.663,16	600,00	0,00	0,00	0,00	0,00	38.684,93
166	KOZMETIČKI STUDIO N-STIL, VL. NJUHOVIĆ MERIMA	OBRT	1	4.887,91	11.973,91	11.973,91	9.952,50	0,00	0,00	0,00	0,00	38.788,23
167	KUEHNE & NAGEL D.O.O.	D.O.O.	6	33.764,27	0,00	58.739,33	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	92.503,60
168	KUNJAS- OBRT ZA PROIZVODNJU I USLUGE VL. KUNJAŠIĆ TONČI	OBRT	1	5.835,06	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5.835,06
169	LADA D.O.O. - ZA PROF. REHAB. I ZAPOSŁJAVANJE INVALIDA	D.O.O./Z.R.	20	83.619,66	213.254,34	216.656,48	0,00	0,00	0,00	0,00	3.271,63	516.802,11
170	LAMELA OBRT - VL. GOLUB FRANJO	OBRT	1	4.047,56	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4.047,56
171	LANA-KARLOVAČKA TISKARA D.D.	D.D.	12	128.103,88	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	128.103,88
172	LEGART D.O.O.	D.O.O.	1	21.535,36	8.284,76	8.284,76	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	38.104,88
173	LEO - COMMERCE	D.O.O.	1	6.131,30	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6.131,30
174	LEŽ MIRKO - URED OVLAŠETNOG ING. GRADEVINE	OBRT	1	6.184,32	9.330,13	9.330,13	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	24.844,58
175	LIBRA-KUTINA D.O.O.	D.O.O.	1	11.100,97	12.304,39	12.304,39	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	35.709,75
176	LICENS STUDIO D.O.O.	D.O.O.	1	0,00	0,00	6.211,64	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6.211,64
177	LOKVE D.O.O.	D.O.O.	1	6.756,26	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6.756,26
178	LTH METALNI LIJEV D.O.O.	D.O.O.	1	3.883,33	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3.883,33
179	LUPRES D.O.O.	D.O.O.	1	5.416,67	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5.416,67
180	LJEKARNE CORTEX	USTANOVA	1	21.876,96	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	21.876,96
181	LJEŠNJAK - UGOSTITELJSKO-TRGOVAČKI OBRT, VL. PEZO DAVOR	OBRT	1	6.445,51	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6.445,51
182	LJILJANA, KROJAČKI SALON, VL. LJILJANA IVANOVIĆ	OBRT	1	6.575,25	9.330,13	9.330,13	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	25.235,51
183	M.M. BOBAN VINODOL D.O.O.	D.O.O.	5	32.329,06	54.438,68	54.967,67	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	141.735,41
184	M.U.O.S.I.D. - MREŽA UDRUGA OSI DALMACIJE	UDRUGA	2	18.866,82	18.660,26	18.660,26	0,00	124.102,00	0,00	0,00	0,00	180.289,34
185	MABA PRINT D.D.	D.D.	3	42.771,68	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	42.771,68
186	MAJATIK D.O.O.	D.O.O.	12	16.178,15	10.886,00	27.942,61	0,00	0,00	0,00	0,00	18.374,01	73.380,77
187	MARCONATO D.O.O.	D.O.O.	1	0,00	8.272,99	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8.272,99
188	MEDIA MIX PRODUKCIJA D.O.O.	D.O.O.	1	2.051,76	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2.051,76
189	MEISO DD	D.D.	21	138.194,67	234.105,32	234.105,37	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	606.405,36
190	MERANIA-LONČARSKA RADIONICA VL. JENKEL MASIMO	OBRT	1	6.794,31	2.070,39	11.918,12	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20.782,82
191	MESARSKO TRGOVAČKI OBRT KOD IVEKA, VL. MATKO IVAN	OBRT	1	3.371,56	5.454,36	5.454,36	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14.280,28
192	MISURA D.O.O.	D.O.O.	1	15.298,44	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	15.298,44
193	MLAČO D.O.O. TRGOVINA, TRANSPORT I PROIZVODNJA	D.O.O.	2	11.891,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11.891,00
194	MOIRA PROIZVODNJA ODJEĆE, VL. PRSTAČIĆ ŽELJKO	OBRT	1	5.357,88	12.540,44	12.540,44	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	30.438,76
195	MONETA D.O.O.	D.O.O.	1	15.180,87	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	15.180,87
196	MUZEJ GRADA KOPRIVNICE	USTANOVA	1	7.587,29	0,00	6.326,65	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	13.913,94
197	NESA PRIJEVOZ D.O.O. ZA USLUGE I TRGOVINU	D.O.O.	1	2.538,24	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2.538,24
198	NEXUS ADRIATICA D.O.O. ZA TRGOVINU I USLUGE	D.O.O.	2	23.066,15	21.905,72	21.905,72	0,00	0,00	32.898,40	0,00	0,00	99.775,99
199	NOA - ŠTEDNO-KREDITNA ZADRUGA	ZADRUGA	1	27.503,16	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	27.503,16
200	NOVAL D.O.O.	D.O.O.	1	7.569,58	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7.569,58
201	OBITELJSKO POLJOPRIVREDNO GOSPODARSTVO VL. BULJAT DAVOR	OBITELJ.POLJ.GOS.	1	7.653,93	9.330,13	9.330,12	0,00	0,00	0,00	7.051,73	0,00	33.365,91
202	OBITELJSKO POLJOPRIVREDNO GOSPODARSTVO VL. KOVAČEVIĆ JOSIP	OBITELJ.POLJ.GOS.	1	3.412,62	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3.412,62
203	OBITELJSKO POLJOPRIVREDNO GOSPODARSTVO, VL. VUK ZVONKO	OBITELJ.POLJ.GOS.	1	3.120,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3.120,00
204	OBRT ZA ARANŽIRANJE I IZNAJMLJIVANJE JELENA, VL. ABRAMOVIĆ JELICA	OBRT	1	2.016,55	1.794,00	5.955,26	0,00	0,00	0,00	0,00	4.161,26	13.927,07
205	OBRT ZA KROJAČKE POPRAVKE NENA, VL. RADIĆ NEVENKA	OBRT	1	2.481,91	6.213,79	6.213,79	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14.909,49
206	OBRT ZA PROIZVODNJU UKRASNIH PREDMETA KLIK, VL. HABJANEC MARINA	OBRT	1	8.721,84	12.540,44	12.540,44	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	33.802,72
207	OBRT ZA RAČUNOVODSTVENO-KNJIGOVODSTVENE USLUGE, VL. ŽAGAR BILJANA	OBRT	1	6.301,74	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6.301,74
208	OBRT ZA UGOSTITELJSTVO I MORSKI RIBOLOV ALBERI, VL. FRANJČEC MLADEN	OBRT	1	5.402,24	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5.402,24
209	OBRT ZA ZASTUPANJE U OSIGURANJU A.G.G., VL. ŠEPAROVIĆ SILVANA	OBRT	1	5.798,15	8.619,37	12.809,84	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	27.227,36
210	ODISEJ YACHTING D.O.O. ZA IZNAJMLJIVANJE PLOVILA	D.O.O.	1	2.403,97	0,00	2.744,95	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5.148,92

211	ODVJETNIČKI URED BURUŠ JASNA	ODVJETNIČKI URED	1	14.454,71	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14.454,71
212	ODVJETNIČKI URED GRGURIĆ - BIČANIĆ	ODVJETNIČKI URED	1	14.625,30	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14.625,30
213	ODVJETNIČKI URED MATEKOVIĆ KREŠIMIR	ODVJETNIČKI URED	1	15.160,92	0,00	12.540,44	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	27.701,36
214	ODVJETNIČKI URED ŽUNIĆ TEA	ODVJETNIČKI URED	1	14.454,66	12.540,44	12.540,44	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	39.535,54
215	ODVJETNIČKI URED ŽURO FILIP IVAN	ODVJETNIČKI URED	1	14.779,63	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14.779,63
216	ODVJETNIČKO DRUŠTVO JAGAR MARKUŠIĆ I GREBENAR	J.T.D.	1	10.241,00	9.330,13	9.330,13	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	28.901,26
217	ODVJETNIČKO DRUŠTVO KARDUM I PARTNERI	J.T.D.	1	17.851,88	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	17.851,88
218	ODVJETNIČKO DRUŠTVO VUKIĆ I DR. J.T.D.	J.T.D.	1	6.971,41	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6.971,41
219	ODVJETNIČKO DRUŠTVO VJKMIR I SURADNICI	J.T.D.	1	4.033,21	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4.033,21
220	ODVJETNIK GERSTNER MARIO	ODVJETNIK	1	7.337,16	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7.337,16
221	OMEGA - AUTO D.O.O.	D.O.O.	2	19.775,81	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	19.775,81
222	OPĆINA GORNJA RIJEKA	OPĆINA	1	964,47	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	964,47
223	ORDINACIJA OPĆE MEDICINE DR. MALTAR BRANKA	PRIVATNA PRAKSA	1	10.664,46	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10.664,46
224	ORDINACIJA OPĆE MEDICINE DR. MARGETA ŠTEFICA	PRIVATNA PRAKSA	1	10.835,32	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10.835,32
225	ORDINACIJA OPĆE MEDICINE DR. MED. SITEK VLADIMIR	PRIVATNA PRAKSA	1	15.421,31	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	15.421,31
226	ORDINACIJA OPĆE MEDICINE DR. MED. LJUBEŠIĆ DARKO	PRIVATNA PRAKSA	1	11.127,36	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11.127,36
227	ORDINACIJA OPĆE MEDICINE DR. KLOBUČIĆ ŠPIRO	PRIVATNA PRAKSA	1	14.452,66	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14.452,66
228	ORDINACIJA OPĆE MEDICINE DR. PRISTOV BRANIMIR	PRIVATNA PRAKSA	1	12.705,33	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12.705,33
229	ORIOLIK D.D.	D.D.	10	62.971,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	62.971,01
230	ORLIĆ SPORT D.O.O. ZA TRGOVINU I USLUGE	D.O.O.	1	8.779,74	10.986,78	10.986,78	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	30.753,30
231	P.M.C. D.O.O.	D.O.O.	1	8.377,37	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8.377,37
232	PABLO ZDRAVSTVENA USTANOVA ZA LJEKARNIČKU DJELATNOST	USTANOVA	1	15.433,22	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	15.433,22
233	PALAMED D.O.O. ZA TRGOVINU I ZASTUPANJE	D.O.O.	2	1.441,86	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.441,86
234	PIK VRBOVEC, MESNA INDUSTRIJA D.D.	D.D.	1	8.810,10	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8.810,10
235	PILANA MRKOPALJ D.O.O.	D.O.O.	2	3.673,98	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3.673,98
236	PIPROM D.O.O.	D.O.O.	1	1.335,90	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.335,90
237	PLENUS GRUPA D.O.O.	D.O.O.	1	15.542,58	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	15.542,58
238	PODRAVKA DD	D.D.	4	36.542,91	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	36.542,91
239	PODRAVKA INŽENJERING D.O.O.	D.O.O.	1	11.444,58	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11.444,58
240	POLIĆ GRADNJA I KERAMIKA D.O.O.	D.O.O.	1	7.711,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7.711,20
241	POLIKLINIKA ZA FIZIKALNU MEDICINU I REHABILITACIJU - ARITHERA DUE	USTANOVA	5	21.285,38	43.952,21	43.780,95	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	109.018,54
242	POLIKLINIKA ZA GINEKOLOGIJU, NEUROLOGIJU, INTERNU MEDICINU I OPĆU KIRURGIJU EXPERTA	USTANOVA	1	15.789,29	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	15.789,29
243	POSTOLARSKI OBRT DR. BUD, VL. BUDEK DRAGO	OBRT	1	5.300,48	0,00	7.568,39	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12.868,87
244	POSTOLARSKI OBRT KLARIĆ, VL. KLARIĆ MARIJAN	OBRT	1	4.229,81	0,00	5.085,24	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9.315,05
245	PRENJ	D.O.O.	1	14.660,80	3.210,31	12.488,74	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	30.359,85
246	PRIJATELJICA SOCIJALNA ZADRUGA	ZADRUGA	4	8.936,16	7.936,57	16.218,63	0,00	0,00	0,00	0,00	1.861,44	34.952,80
247	PRINT GRUPA DD	D.D.	7	46.852,88	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	46.852,88
248	PRIVATNA PRAKSA ZUBOTEHNIČKOG LABORATORIJA, VL. HORVATIĆ MIRJANA	PRIVATNA PRAKSA	2	19.116,63	14.908,22	14.908,22	0,00	0,00	127.695,75	0,00	0,00	176.628,82
249	PRVA SPORTSKA KLADIONICA - PSK D.O.O.	D.O.O.	3	24.743,41	12.773,26	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	37.516,67
250	RAČUNALO D.O.O. ZA TRGOVINU I USLUGE	D.O.O.	1	9.833,04	8.063,24	9.135,22	0,00	0,00	0,00	0,00	2.050,74	29.082,24
251	RAČUNOVODSTVO BLEKIĆ D.O.O.	D.O.O.	1	6.664,00	12.540,44	12.540,44	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	31.744,88
252	RADIO PRODUKCIJA D.O.O.	D.O.O.	1	1.916,11	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.916,11
253	RADOLOVIĆ MLADEN - SLOBODNI UMJETNIK	SLOB.UMJETNIK	1	13.140,65	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	13.140,65
254	RELAX - ZADRUGA OSI	ZADRUGA	7	48.309,33	78.352,27	78.352,27	6.653,40	0,00	0,00	0,00	0,00	211.667,27
255	REVIZIJA SPAJIĆ D.O.O.	D.O.O.	1	17.516,80	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	17.516,80
256	RISNJAK - DELNICE D.O.O.	D.O.O.	1	9.394,60	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9.394,60

257	RTV SERVIS DRLJEPAN VL. DRLJEPAN VELIMIR	OBRT	1	8.642,22	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8.642,22
258	S.OLIVER HR D.O.O. (prije Printax d.o.o.)	D.O.O.	1	30.070,25	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	30.070,25
259	SALOMON D.O.O.	D.O.O.	1	10.943,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10.943,00
260	SALVA D.O.O.	D.O.O.	1	7.050,51	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7.050,51
261	SANAD D.O.O.	D.O.O.	1	7.959,42	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7.959,42
262	SANTO MARKO, VL. PILJEK STJEPAN	OBRT	1	1.493,10	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.493,10
263	SARA, VL. LOVRIĆ ŠTEFANIJA	OBRT	1	7.510,32	11.611,92	11.611,92	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	30.734,16
264	SARD D.O.O.	D.O.O.	1	3.948,05	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3.948,05
265	SAVEZ CIVILNIH INVALIDA RATA HRVATSKE	SAVEZ	2	28.136,98	16.775,47	16.775,47	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	61.687,92
266	SAVEZ DRUŠTVA MULTIPLE SKLEROZE HRVATSKE	UDRUGA	1	12.763,62	11.343,49	11.343,49	0,00	0,00	14.002,76	0,00	0,00	49.453,36
267	SAVEZ GLUHIH I NAGLUHIH OSOBA GRADA ZAGREBA	SAVEZ	2	0,00	0,00	4.037,32	0,00	0,00	45.600,00	0,00	0,00	49.637,32
268	SAVEZ UDRUGA OSI KARLOVAČKE ŽUPANIJE	SAVEZ	2	12.167,18	0,00	10.200,56	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	22.367,74
269	SERVIS ZA ČIŠĆENJE MILARDOVIĆ, VL. MILARDOVIĆ MARIJAN	OBRT	1	5.256,25	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5.256,25
270	SOCIJALNA ŽADRUGA CONTUS OPERATIVA	ZADRUGA	2	6.979,94	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6.979,94
271	SOCIJALNA ŽADRUGA HUMANA NOVA	ZADRUGA	3	11.011,69	12.549,70	23.582,64	0,00	0,00	0,00	0,00	12.344,02	59.488,05
272	SOG D.O.O. ZA PROIZVODNJU STROJEVA I OPREME	D.O.O.	1	6.062,33	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6.062,33
273	SOKOL - DRUŠTVO ZA SPORTSKU REKREACIJU BJELOVAR	UDRUGA	1	8.647,34	9.330,13	9.330,13	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	27.307,60
274	SPAN D.O.O.	D.O.O.	1	30.907,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	30.907,52
275	SPECIJALISTIČKA GINEKOLOŠKA ORDINACIJA DR. TOMIĆ MARIJA	PRIVATNA PRAKSA	1	14.454,66	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14.454,66
276	SPECIJALISTIČKA ORTODONTSKA ORDINACIJA BOJANIĆ MIRJANA	PRIVATNA PRAKSA	1	3.508,18	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3.508,18
277	SPECIJALISTIČKA PEDIJATRIJSKA ORDINACIJA DR. KARNAŠ DRAŽEN	PRIVATNA PRAKSA	1	6.332,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6.332,40
278	SPET D.O.O.	D.O.O.	1	2.856,00	12.540,43	12.540,43	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	27.936,86
279	SREDNJA STRUKOVNA ŠKOLA VARAŽDIN	USTANOVA(R J)	12	81.493,92	137.567,83	137.567,83	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	356.629,58
280	STIV - OBRT ZA POSLOVNE USLUGE I TRGOVINU VL. PINTUR STJEPAN	OBRT	1	8.541,39	12.540,44	12.540,44	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	33.622,27
281	STOMATOLOŠKA ORDINACIJA DR. GREGORIĆ VESNA	PRIVATNA PRAKSA	2	25.430,05	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	25.430,05
282	STOMATOLOŠKA ORDINACIJA DR. PIK-FISTRICH ĐURĐICA	PRIVATNA PRAKSA	2	26.540,56	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	26.540,56
283	STOMATOLOŠKA ORDINACIJA DR. ŠIMIĆ ZDENKA	PRIVATNA PRAKSA	1	14.461,55	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14.461,55
284	STOMATOLOŠKA ORDINACIJA DR. ŽUBRINIĆ-MATUŠIĆ RENATA	PRIVATNA PRAKSA	1	4.899,30	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4.899,30
285	STUDIO ZA MASAŽU I NJEGU LICA I TIJELA TEA, VL. VEDRAN DUMENČIĆ	OBRT	1	6.374,43	12.540,42	12.540,42	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	31.455,27
286	SUVENIR ARBOR USTANOVA ZA REHABILITACIJU OSI	USTANOVA(Z. R)	2	27.861,13	13.801,17	12.704,13	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	54.366,43
287	SUVENIR ARBOR VITAE - D.O.O.	D.O.O.	37	210.577,71	430.157,61	437.865,11	0,00	0,00	0,00	0,00	10.475,07	1.089.075,50
288	SVAM PLUS D.O.O.	D.O.O.	1	3.507,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3.507,00
289	ŠIROLA KAMEN D.O.O.	D.O.O.	1	13.227,03	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	13.227,03
290	TEHNOGUMA D.O.O.	D.O.O.	1	4.279,15	0,00	8.300,97	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12.580,12
291	TEHNO MONT BMN D.O.O. ZA BRODOGRADNJU, MONTAŽU I NAUČIKI TURIZAM	D.O.O.	2	18.946,76	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	18.946,76
292	TEHNO MONT- BRODOGRADILIŠTE PULA D.O.O.	D.O.O.	4	56.055,73	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	56.055,73
293	TEHNO MONT MONTAŽA, PROIZVODNJA, BRODOGRADNJA I NAUČIKI TURIZAM DD	DD	5	29.393,70	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	29.393,70
294	TEKOP NOVA - USTANOVA ZA ZAPOSJAVANJE OSI	USTANOVA	16	106.813,19	168.484,81	166.931,81	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	442.229,81
295	TIBOX AUTOMEHANIČARSKA RADNJA - VL. NUIĆ ZORAN	OBRT	1	5.902,40	9.330,13	9.400,13	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	24.632,66
296	TIFLO GLOBUS D.O.O.	D.O.O.	1	0,00	0,00	2.321,68	0,00	0,00	0,00	0,00	1.827,72	4.149,40
297	TIM KABEL D.O.O.	D.O.O.	1	13.983,70	0,00	1.595,71	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	15.579,41
298	TIM obrt za proizvodnju ukrasnih predmeta v. PAŽANIN TOMISLAV	OBRT	1	8.742,84	12.540,44	12.540,44	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	33.823,72
299	TISKARA BRZI VL. PRILIKA GORAN	OBRT	1	8.541,39	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8.541,39
300	TISKARA PEČARIĆ I RADOČAJ D.O.O.	D.O.O.	3	22.810,62	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	22.810,62
301	TITLOVI D.O.O.	D.O.O.	1	3.971,86	0,00	3.598,11	0,00	0,00	39.995,99	0,00	3.598,11	51.164,07
302	TMT D.O.O.	D.O.O.	4	23.788,92	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	23.788,92

303	TOMAG D.O.O.	D.O.O.	1	5.305,15	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5.305,15
304	TOURING CROATIA D.O.O.	D.O.O.	1	22.000,88	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	22.000,88
305	TRGO-KONTAKT D.O.O.	D.O.O.	1	6.148,65	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6.148,65
306	TRGOVAČKI OBRT BORIK-ZE, VL. DEMO ZEMIR	OBRT	1	4.418,24	4.200,80	6.071,89	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14.690,93
307	TRGOVAČKI OBRT MARICA, VL. KLAJ MARICA	OBRT	1	5.359,82	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5.359,82
308	TRGOVAČKI OBRT MOJA, VL. MAGAŠIĆ DAVOR	OBRT	1	5.250,67	8.824,74	5.616,58	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	19.691,99
309	TRGOVAČKI OBRT PETR, VL. PETR NEDA	OBRT	1	6.549,82	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6.549,82
310	TRGOVAČKI OBRT SMIRNA, VL. IVAN JELAVIĆ ŠAKO	OBRT	1	6.575,27	9.330,13	9.330,13	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	25.235,53
311	TRGOVAČKI OBRT VOČARNA	OBRT	1	655,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	655,40
312	TRGOVINA - ŽELJEZO D.O.O.	D.O.O.	1	7.397,53	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7.397,53
313	TRGOVINA "MILI" VL. BEGIĆ ZRINKA	OBRT	1	8.541,39	12.540,42	12.540,42	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	33.622,23
314	TURBORAM D.O.O.	D.O.O.	1	5.324,07	10.988,94	8.336,08	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	24.649,09
315	TURISTIČKA ZAJEDNICA GRADA KOPRIVNICE	USTANOVA	1	15.349,18	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	15.349,18
316	TURISTIČKA ZAJEDNICA GRADA NOVALJE	USTANOVA	1	19.314,83	0,00	5.899,78	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	25.214,61
317	TURK D.O.O.	D.O.O.	1	5.546,90	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5.546,90
318	TVIM-TONKOVIĆ D.O.O.	D.O.O.	3	48.020,36	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	48.020,36
319	UDRUGA GLUHIH I NAGLUHIH DARUVAR	UDRUGA	2	5.462,66	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5.462,66
320	UDRUGA GLUHIH I NAGLUHIH NOVA GRADIŠKA	UDRUGA	6	26.932,40	0,00	40.499,08	0,00	0,00	0,00	0,00	2.046,51	69.477,99
321	UDRUGA INVALIDA BJELOVAR	UDRUGA	1	12.631,91	12.540,44	12.540,44	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	37.712,79
322	UDRUGA INVALIDA DARUVAR	UDRUGA	3	10.729,64	4.802,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	15.531,84
323	UDRUGA INVALIDA GRADA DUGA RESA	UDRUGA	1	12.257,51	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12.257,51
324	UDRUGA INVALIDA GRADA ZAGREBA	UDRUGA	1	8.332,57	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8.332,57
325	UDRUGA INVALIDA KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKE ŽUPANIJE	UDRUGA	1	8.152,56	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8.152,56
326	UDRUGA INVALIDA KRIŽEVCI	UDRUGA	7	29.425,41	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	29.425,41
327	UDRUGA JAVOROVE LIVADE	UDRUGA	1	1.409,81	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.409,81
328	UDRUGA OŠI KUTINA - UDRUGA DISTROFIČARA, INVALIDA CEREBRALNE I DJEČJE PARALIZE I OSTALIH TJELESNIH INVALIDA KUTINA	UDRUGA	7	43.358,30	37.353,05	48.781,47	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	129.492,82
329	UDRUGA OSOBA S INVALIDITETOM "AGAPE"	UDRUGA	3	22.767,80	32.546,40	32.546,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	87.860,60
330	UDRUGA OSOBA S INVALIDITETOM "PRIJATELJ"	UDRUGA	9	46.367,38	61.167,06	72.533,24	0,00	0,00	0,00	0,00	20.250,29	200.317,97
331	UDRUGA OSOBA S INVALIDITETOM KARLOVAČKE ŽUPANIJE	UDRUGA	2	1.943,45	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.943,45
332	UDRUGA OSOBA S INVALIDITETOM SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE	UDRUGA	1	1.839,82	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.839,82
333	UDRUGA OSOBA S INVALIDITETOM SPLIT	UDRUGA	1	8.427,99	9.135,22	9.135,22	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	26.698,43
334	UDRUGA OSOBA S MIŠIČNOM DISTROFIJOM PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE	UDRUGA	1	6.699,09	0,00	2.891,64	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9.590,73
335	UDRUGA PET PLUS PRIRODA, ENERGIJA, TRANSFORMACIJA PLUS SLOBODAN IZBOR SVAKOG POJEDINCA	UDRUGA	1	940,68	0,00	2.095,23	0,00	0,00	0,00	0,00	2.095,23	5.131,14
336	UDRUGA SLIJEPIH BJELOVAR	UDRUGA	1	2.183,80	6.326,65	6.326,65	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14.837,10
337	UDRUGA SLIJEPIH GRADA PLETERNICE I POŽEŠKO-SLAVONSKE ŽUPANIJE	UDRUGA	1	4.417,98	6.213,79	10.445,20	0,00	0,00	12.420,63	0,00	4.231,41	37.729,01
338	UDRUGA SLIJEPIH GRADA SISKI I DIJELA SMŽ	UDRUGA	2	5.920,35	8.156,15	12.622,63	0,00	0,00	0,00	0,00	3.679,90	30.379,03
339	UDRUGA SLIJEPIH OSOBA ZAGREB	UDRUGA	3	18.073,08	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	18.073,08
340	UDRUGA TJELESNIH INVALIDA BJELOVAR	UDRUGA	2	12.833,24	20.368,83	20.368,83	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	53.570,90
341	UDRUGA TJELESNIH INVALIDA SINJ	UDRUGA	1	9.096,03	10.445,20	14.591,18	0,00	0,00	0,00	0,00	2.095,23	36.227,64
342	UDRUGA ZA KULTURU OSOBA OŠTEĆENA SLUHA HRVATSKE SVIJET TIŠINE	UDRUGA	1	3.948,05	6.213,79	9.421,95	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	19.583,79
343	UDRUGA ZA PROMICANJE ISTIH MOGUĆNOSTI-UPIM	UDRUGA	1	1.467,49	8.434,82	11.502,26	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	21.404,57
344	UDRUGA ZA PROMICANJE MENTALNOG ZDRAVLJA SVITANJE	UDRUGA	1	4.312,04	11.480,99	11.480,99	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	27.274,02

345	UDRUGA ZA RAD S MLADIMA BREZA	UDRUGA	1	5.069,85	0,00	15.176,95	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20.246,80
346	UDRUGA ZA UNAPREĐENJE KVALITETE ŽIVLJENJA LET	UDRUGA	1	1.116,61	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.116,61
347	UDRUGA ZAMSLI ZA PROMICANJE KVALITETNOG OBRAZOVANJA MLADIH S INVALIDITETOM	UDRUGA	2	16.068,90	22.768,34	22.768,34	0,00	36.441,13	0,00	0,00	0,00	98.046,71
348	UDRUŽENJE AUTOTAKSI PRIJEVOZNIKA ZAGREB - RADIO TAKSI ZAGREB	OBRT	1	21.705,13	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	21.705,13
349	UDRUŽENJE OBRTNIKA VIROVITICA	OBRT	1	18.468,80	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	18.468,80
350	ULJANIK IRI D.O.O.	D.O.O.	2	62.365,91	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	62.365,91
351	ULJANIK PROIZVODNJA OPREME D. D.	D. D.	3	35.319,39	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	35.319,39
352	ULJANIK STANDARD D.O.O.	D.O.O.	1	7.414,27	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7.414,27
353	ULJANIK STROJOGRAĐNJA D. D.	D.D.	11	110.606,08	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	110.606,08
354	ULJANIK TESU SZZ D.O.O.	D.O.O.	1	7.310,56	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7.310,56
355	ULJANIK ZAJEDNIČKI POSLOVI D.O.O.	D.O.O.	4	63.180,04	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	63.180,04
356	UNIJAPAPIR D.D.	D.D.	2	11.563,66	10.126,71	7.252,34	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	28.942,71
357	URAR MATIJEVIĆ ZLATKO	OBRT	1	8.642,56	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8.642,56
358	URBIS 72 D.D.	D.D.	1	12.063,26	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12.063,26
359	URIHO - USTANOVA ZA REHAB HENDIK. OSOBA PROF. REHAB. I ZAPOSŁAVANJEM	USTANOVA/Z. R.	301	2.440.859,23	2.309.495,19	2.206.011,14	0,00	0,00	0,00	0,00	64.365,21	7.020.730,77
360	USTANOVA ZA ZDRAVSTVENU NJEGU U KUĆI "ZLATNE RUKU"	USTANOVA	1	1.401,36	2.494,79	1.559,24	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5.455,39
361	VELEUČILIŠTE VEĹKA GORICA	USTANOVA	1	8.813,26	0,00	6.326,65	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	15.139,91
362	VETERINARSKA STANICA ĐAKOVO D.O.O.	D.O.O.	4	31.241,67	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	31.241,67
363	VIG D.D.	D.D.	2	21.935,24	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	21.935,24
364	VITA - POLIKLINIKA ZA INTERNU MEDICINU - DIJALIZU	USTANOVA	1	40.988,74	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	40.988,74
365	VIVA INFO DOO	D.O.O.	1	6.961,03	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6.961,03
366	VIZIJA D.O.O.	D.O.O.	1	7.616,00	11.906,13	11.906,13	0,00	107.198,00	0,00	0,00	0,00	138.626,26
367	ZADRUGA OSOBA S INVALIDITETOM ST-ART	ZADRUGA	1	5.487,94	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5.487,94
368	ZADRUĐNI SAVEZ DALMACIJE	ZADRUGA	1	14.962,54	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14.962,54
369	ZAJEDNICA ŠPO UDR SAVMEĐ ŽUPANIJE	SAVEZ	1	8.644,73	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8.644,73
370	ZANATLJA d.d. ZA PRERADU METALA	D.D.	5	30.106,61	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	30.106,61
371	ZAŠTITA JURENEC D.O.O.	D.O.O.	6	23.638,28	43.659,51	46.663,00	0,00	0,00	0,00	2.531,25	4.039,97	120.532,01
372	ZDENKA D.O.O.	D.O.O.	6	32.940,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	32.940,01
373	ZDENKO-OBRT ZA PRIJEVOZ TERETA, VL. LOVRINOVIĆ ZDENKO	OBRT	1	8.541,42	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8.541,42
374	ZDRAVI SAN, VL. VONDRA SVETLANA	OBRT	1	8.541,39	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8.541,39
375	ZIS OPREMA OBRT ZA POSLOVNE I DRUGE USLUGE VL. HABAZIN ZDENKO	OBRT	1	16.290,14	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	16.290,14
376	ZLATARSKO TRGOVAČKA RADNJA VL. JURJEVIĆ VALTER	OBRT	1	3.920,80	0,00	6.121,97	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10.042,77
377	ŽAKIĆ-COMMERCE D.O.O.	D.O.O.	1	9.460,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9.460,00
378	ŽNIDARIĆ PRIJEVOZI I USLUGE VL. ŽNIDARIĆ ZDRAVKO	OBRT	1	4.408,80	8.935,58	8.935,58	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	22.279,96
UKUPNO			1297	9.981.482,10	7.239.954,45	7.473.170,66	24.975,90	267.741,13	661.536,12	44.428,04	341.746,55	26.035.034,95

2.2 Vršenje kontrole poslodavaca koji koriste poticaje

Kontrola poslodavaca koji koriste poticaje vrši se putem dvije aktivnosti:

1. kontrola vjerodostojnosti dokumentacije temeljem koje poslodavci ostvaruju pravo na poticaje i opravdanosti podnesenih zahtjeva
2. izvid kod poslodavca – po potrebi (kontrola namjenskog trošenja sredstava po zaključenim ugovorima i kontrola vjerodostojnosti dokumentacije na licu mjesta)

U 2012. godini izvršeno je 2554 kontrola vjerodostojnosti dokumentacije kod koje poslodavci ostvaruju pravo na poticaje i kontrola opravdanosti zahtjeva, te su nepravilnosti uklonjene u 223 slučaja. Izvršeno je i 19 izvida kod poslodavaca.

Novčani poticaj – naknada u visini uplaćenih doprinosa za osnovno zdravstveno osiguranje i doprinosa za zapošljavanje (čl.3.-7. Odluke)

Broj pristiglih zahtjeva: 1342
Broj odbijenih zahtjeva: 28
Broj zahtjeva u obradi: 21
Odustajanje od zahtjeva: 1
Broj odobrenih zahtjeva: 1291

Naknada razlike radi smanjenog radnog učinka (čl.8.-13. Odluke)

Broj pristiglih zahtjeva: 504
Broj odbijenih zahtjeva: 5
Broj zahtjeva u obradi: 13
Broj odobrenih zahtjeva: 486

Sufinanciranje troškova osobnog asistenta (čl.14.-19. Odluke)

Broj pristiglih zahtjeva: 576
Broj odbijenih zahtjeva: 3
Broj zahtjeva u obradi: 15
Odustajanje od zahtjeva: 1
Broj odobrenih zahtjeva: 557

Sufinanciranje troškova radnog terapeuta (čl.43.-47. Odluke)

Broj pristiglih zahtjeva: 91
Broj odbijenih zahtjeva: 4
Broj zahtjeva u obradi: 9
Broj odobrenih zahtjeva: 78

Sredstva za prilagodbu uvjeta rada – tehnička prilagodba (čl.34.-38. Odluke)

Broj pristiglih zahtjeva: 12
Broj odbijenih zahtjeva: 2
Broj zahtjeva u obradi: 1
Broj odobrenih zahtjeva: 9

Sredstva za prilagodbu radnog mjesta – arhitektonska prilagodba (čl.29.-33. Odluke)

Broj pristiglih zahtjeva: 5
Broj odbijenih zahtjeva: 0
Broj zahtjeva u obradi: 2
Broj odobrenih zahtjeva: 3

Kamatna sredstva po povoljnim uvjetima (čl.39.-42. Odluke)

Broj pristiglih zahtjeva: 14
Broj odbijenih zahtjeva: 0
Broj zahtjeva u obradi: 0
Broj odobrenih zahtjeva: 14

Obrazovanje zaposlenih osoba s invaliditetom (čl.21.-24. Odluke)

Broj pristiglih zahtjeva: 10
Broj odbijenih zahtjeva: 3
Broj zahtjeva u obradi: 0
Broj odobrenih zahtjeva: 7

Ukupno pristiglih zahtjeva: 2554

Ukupno odbijenih zahtjeva: 45

Ukupno zahtjeva u obradi: 61

Ukupno odustajanja od zahtjeva: 2

Ukupno odobrenih zahtjeva: 2445

2.3 Ublažavanje teškog socijalnog stanja nezaposlenih osoba s invaliditetom

Mjera koja je ušla u sustav Fonda temeljem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj skrbi (NN 79/2007) – putem koje se vrši isplata naknade do zaposlenja nezaposlenim OSI, temeljem rješenja Centara za socijalnu skrb

Naknada do zaposlenja po korisniku mjesečno iznosi **350** kuna.

Međutim, Zakonom o socijalnoj skrbi objavljenim u Narodnim novinama 57/2011 Fondu je prebačena, uz obvezu isplate naknade do zaposlenja nezaposlenim osobama s invaliditetom (što je i do sad bio slučaj sukladno članku 59. a Zakona o socijalnoj skrbi 73/97, 27/01, 59/01,103/03, 44/06, 79/07) i obveza rješavanja zahtjeva o pravu na naknadu do zaposlenja, te obveza preuzimanja svih predmeta i dokumentacije korisnika prava na naknadu do zaposlenja od nadležnih centara socijalne skrbi u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu novog Zakona. Zakon o socijalnoj skrbi (NN 57/2011) donesen je bez obavljenih konzultacija s Fondom, te je

Fond stavljen u poziciju da mora preuzeti posao, koji ne spada u njegovu nadležnost. Tim više i nije jasno, zašto se oni koji su radili na pripremi novog Zakona o socijalnoj skrbi nisu niti jednom konzultirali, niti jedan upit poslali i pitali mišljenje Fonda o realnim mogućnostima za preuzimanje provedbe postupka za ostvarivanje prava na naknadu do zaposlenja od strane Fonda. Navedeno nije u skladu s odredbama Kodeksa savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata (NN 140/2009).

Naime, Fond je javna ustanova s nadležnostima određenim Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom. U Fondu je ukupno 14 zaposlenih, te Fond nema kadrovske uvjete za preuzimanje provođenja postupka ostvarivanja prava na naknadu do zaposlenja. Međutim, Fond nema niti javne ovlasti za provođenje upravnog postupka prema kojem se izdaju rješenja o pravu na naknadu do zaposlenja.

Iako je od stupanja Zakona na snagu (lipanj 2011.) održan niz sastanaka, sa resornim ministarstvima (MINGORP i MZSS) na kojima je Fond upozoravao o nemogućnosti provođenja Zakona o socijalnoj skrbi, usprkos obećanjima Fond je bio prisiljen u 2011. godini započeti s izdavanjem rješenja o pravu na naknadu do zaposlenja, te je isto nastavljeno i u 2012. godini. Međutim, u ožujku 2012. godine donesen je novi Zakon o socijalnoj skrbi (NN 33/12) kojim je donošenje rješenja o pravu na naknadu do zaposlenja iz nadležnosti Fonda, ponovno vraćeno u nadležnost centara za socijalnu skrb, dok je isplata sredstava za naknadu do zaposlenja i dalje ostala u nadležnosti Fonda.

Broj osoba s invaliditetom koje su u 2012. godini primale naknadu do zaposlenja:

Mjesec	Broj OSI koje primaju naknadu do zaposlenja	Isplaćeni iznosi naknade do zaposlenja
PROSINAC 2011.	3476	1.259.225,07
SIJEČANJ 2012.	3490	1.266.987,29
VELJAČA 2012.	3527	1.327.964,20
OŽUJAK 2012.	3528	1.269.591,10
TRAVANJ 2012.	3592	1.402.563,87
SVIBANJ 2012.	3587	1.358.634,95

LIPANJ 2012.	3601	1.358.570,07
SRPANJ 2012.	3635	1.308.214,83
KOLOVOZ 2012.	3656	1.309.856,15
RUJAN 2012.	3694	1.330.254,92
LISTOPAD 2012.	3722	1.340.973,42
STUDENI 2012.	3792	1.375.174,44
UKUPAN IZNOS:		15.908.010,31

U razdoblju od siječnja do prosinca 2012. godine broj osoba s invaliditetom koje primaju naknadu do zaposlenja povećan je za 9,1%.

U Republici Hrvatskoj korisnicima naknade do zaposlenja ukupno je u 2012. godini isplaćeno 15.908.010,31 kuna (izvršeni povrati u iznosu od 69.171,09 kn iz čega proizlazi stvarni trošak naknada u 2012. godini u iznosu od 15.838.839,22 kn).

Slijedi pregled broja korisnika naknade do zaposlenja i isplaćenih sredstava po županijama:

1. Bjelovarsko-bilogorska županija

Broj korisnika naknade do zaposlenja po mjesecima za centre Bjelovarsko-bilogorske županije

Mjesec isplate	Bjelovar	Čazma	Daruvar	Daruvar - Grubišno polje	Garešnica	Zavod bjelovarsko-bilogorske ž.
Siječanj	-	-	-	-	-	173
Veljača	-	-	-	-	-	174
Ožujak	-	-	-	-	-	174
Travanj	-	-	-	-	-	174
Svibanj	-	-	-	-	-	174
Lipanj	-	-	-	-	-	180
Srpanj	83	8	49	10	32	-
Kolovoz	82	8	48	10	32	-
Rujan	83	8	49	10	32	-
Listopad	85	8	49	10	31	-
Studen	88	8	50	10	31	-
Prosinac	89	8	54	11	31	-
Isplaćena sredstva - ukupno	177.591,36	16.800,00	118.316,44	21.728,86	65.765,00	383.358,12

U Bjelovarsko-bilogorskoj županiji korisnicima naknade do zaposlenja ukupno je u 2012. godini isplaćeno 783.559,78 kn.

2. Brodsko posavska županija

Broj korisnika naknade do zaposlenja po mjesecima za centre Brodsko posavske županije

Mjesec isplate	Slavonski Brod	Nova Gradiška	Zavod Brodsko posavske županije
Siječanj	-	-	206
Veljača	-	-	204
Ožujak	-	-	211
Travanj	-	-	211
Svibanj	-	-	228
Lipanj	-	-	223
Srpanj	151	74	-
Kolovoz	148	81	-
Rujan	147	79	-
Listopad	150	79	-
Studen	152	81	-
Prosinac	155	84	-
Isplaćena sredstva – ukupno	333.653,50	168.969,09	498.312,74

U Brodsko posavskoj županiji korisnicima naknade do zaposlenja ukupno je u 2012. godini isplaćeno 1.000.935,33 kn.

3. Dubrovačko neretvanska županija

Broj korisnika naknade do zaposlenja po mjesecima za centre Dubrovačko neretvanske županije

Mjesec isplate	Dubrovnik	Korčula	Metković	Ploče	Zavod Dubrovačko neretvanske ž.
Siječanj	-	-	-	-	46
Veljača	-	-	-	-	49
Ožujak	-	-	-	-	49
Travanj	-	-	-	-	49
Svibanj	-	-	-	-	49
Lipanj	-	-	-	-	48
Srpanj	22	6	16	1	-
Kolovoz	23	5	16	1	-
Rujan	20	5	16	1	-
Listopad	20	5	15	1	-
Studen	19	5	15	2	-
Prosinac	19	6	15	2	-
Isplaćena sredstva – ukupno	38.932,31	11.279,03	32.550,00	3.103,33	108.717,99

U Dubrovačko neretvanskoj županiji korisnicima naknade do zaposlenja ukupno je u 2012. godini isplaćeno 194.582,66 kn.

4. Istarska županija

Broj korisnika naknade do zaposlenja po mjesecima za centre Istarske županije

Mjesec isplate	Buje	Pazin	Labin	Poreč	Rovinj	Pula	Zavod Istarske županije
Siječanj	-	-	-	-	-	-	89
Veljača	-	-	-	-	-	-	90
Ožujak	-	-	-	-	-	-	89
Travanj	-	-	-	-	-	-	88
Svibanj	-	-	-	-	-	-	87
Lipanj	-	-	-	-	-	-	87
Srpanj	9	5	23	12	11	25	-
Kolovoz	9	5	21	11	10	24	-
Rujan	9	7	21	11	10	24	-
Listopad	9	7	20	11	10	25	-
Studeni	9	8	19	11	12	25	-
Prosinac	9	8	19	11	14	25	-
Isplaćena sredstva - ukupno	18.900,00	14.111,03	42.191,27	23.450,00	23.111,67	63.922,23	191.787,97

U Istarskoj županiji korisnicima naknade do zaposlenja ukupno je u 2012. godini isplaćeno 377.474,17 kn.

5. Karlovačka županija

Broj korisnika naknade do zaposlenja po mjesecima za centre Karlovačke županije

Mjesec isplate	Duga Resa	Karlovac	Ogulin	Slunj	Zavod Karlovačke županije
Siječanj	-	-	-	-	122
Veljača	-	-	-	-	121
Ožujak	-	-	-	-	120
Travanj	-	-	-	-	120
Svibanj	-	-	-	-	125
Lipanj	-	-	-	-	123
Srpanj	27	61	14	16	-
Kolovoz	25	62	14	16	-
Rujan	26	61	14	17	-
Listopad	27	61	14	16	-
Studeni	26	61	14	16	-
Prosinac	27	61	14	16	-
Isplaćena sredstva - ukupno	55.555,16	130.052,47	29.400,00	33.870,97	274.496,55

U Karlovačkoj županiji korisnicima naknade do zaposlenja ukupno je u 2012. godini isplaćeno 523.375,15 kn.

6. Koprivničko-križevačka županija

Broj korisnika naknade do zaposlenja po mjesecima za centre Koprivničko-križevačke županije

Mjesec isplate	Koprivnica	Križevci	Đurđevac	Zavod Koprivničko - križevačke županije
Siječanj	-	-	-	100
Veljača	-	-	-	100
Ožujak	-	-	-	107
Travanj	-	-	-	107
Svibanj	-	-	-	110
Lipanj	-	-	-	110
Srpanj	49	26	33	-
Kolovoz	49	27	33	-
Rujan	49	27	31	-
Listopad	53	27	35	-
Studen	53	29	39	-
Prosinac	53	30	39	-
Isplaćena sredstva – ukupno	122.544,03	59.601,61	73.706,99	245.280,75

U Koprivničko-križevačkoj županiji korisnicima naknade do zaposlenja ukupno je u 2012. godini isplaćeno 501.133,38 kn.

7. Krapinsko-zagorska županija

Broj korisnika naknade do zaposlenja po mjesecima za centre Krapinsko-zagorske županije

Mjesec isplate	Krapina	Zabok	Zlatar Bistrica	Donja Stubica	Zavod Krapinsko-zagorske ž.
Siječanj	-	-	-	-	188
Veljača	-	-	-	-	189
Ožujak	-	-	-	-	195
Travanj	-	-	-	-	193
Svibanj	-	-	-	-	206
Lipanj	-	-	-	-	207
Srpanj	57	63	36	43	-
Kolovoz	61	61	39	44	-
Rujan	62	63	39	49	-
Listopad	62	66	41	50	-
Studen	63	66	43	49	-
Prosinac	67	68	43	50	-
Isplaćena sredstva – ukupno	130.278,63	135.993,84	84.870,48	100.323,19	470.116,70

U Krapinsko-zagorskoj županiji korisnicima naknade do zaposlenja ukupno je u 2012. godini isplaćeno 921.582,84 kn.

8. Ličko-senjska županija

Broj korisnika naknade do zaposlenja po mjesecima za centre Ličko-senjske županije

Mjesec isplate	Gospić	Senj	Senj - Otočac	Gospić - Korenica	Zavod Ličko-senjske županije
Siječanj	-	-	-	-	20
Veljača	-	-	-	-	20
Ožujak	-	-	-	-	20
Travanj	-	-	-	-	20
Svibanj	-	-	-	-	20
Lipanj	-	-	-	-	20
Srpanj	4	5	7	4	-
Kolovoz	4	5	9	4	-
Rujan	4	4	9	4	-
Listopad	5	4	9	4	-
Studenj	5	3	9	4	-
Prosinac	5	3	9	4	-
Isplaćena sredstva – ukupno	9.698,39	7.700,00	18.130,00	8.400,00	42.000,00

U Ličko-senjskoj županiji korisnicima naknade do zaposlenja ukupno je u 2012. godini isplaćeno 85.928,39 kn.

9. Međimurska županija

Broj korisnika naknade do zaposlenja po mjesecima za centre Međimurske županije

Mjesec isplate	Čakovec	Zavod Međimurske županije
Siječanj	-	83
Veljača	-	82
Ožujak	-	81
Travanj	-	81
Svibanj	-	82
Lipanj	-	81
Srpanj	103	-
Kolovoz	104	-
Rujan	105	-
Listopad	106	-
Studenj	106	-
Prosinac	105	-
Isplaćena sredstva – ukupno	238.775,98	171.590,71

U Međimurskoj županiji korisnicima naknade do zaposlenja ukupno je u 2012. godini isplaćeno 410.366,69 kn.

10. Osječko-baranjska županija

Broj korisnika naknade do zaposlenja po mjesecima za centre Osječko-baranjske županije

Mjesec isplate	Beli Manastir	Donji Miholjac	Đakovo	Našice	Osijek	Valpovo	Zavod Osječko-baranjske ž.
Siječanj	-	-	-	-	-	-	446
Veljača	-	-	-	-	-	-	451
Ožujak	-	-	-	-	-	-	451
Travanj	-	-	-	-	-	-	450
Svibanj	-	-	-	-	-	-	459
Lipanj	-	-	-	-	-	-	451
Srpanj	58	27	60	66	175	62	-
Kolovoz	63	27	60	65	178	63	-
Rujan	64	28	59	69	178	63	-
Listopad	65	27	58	67	188	66	-
Studenj	67	26	58	69	190	67	-
Prosinac	69	26	59	73	190	68	-
Isplaćena sredstva - ukupno	134.110,60	56.519,35	124.449,08	143.877,85	383.225,55	136.838,71	970.664,39

U Osječko-baranjskoj županiji korisnicima naknade do zaposlenja ukupno je u 2012. godini isplaćeno 1.949.685,53 kn.

11. Požeško-slavonska županija

Broj korisnika naknade do zaposlenja po mjesecima za centre Požeško-slavonske županije

Mjesec isplate	Pakrac	Požega	Zavod Požeško-slavonske županije
Siječanj	-	-	76
Veljača	-	-	76
Ožujak	-	-	74
Travanj	-	-	80
Svibanj	-	-	92
Lipanj	-	-	90
Srpanj	19	69	-
Kolovoz	24	71	-
Rujan	25	73	-
Listopad	25	73	-
Studenj	26	73	-
Prosinac	27	77	-
Isplaćena sredstva – ukupno	51.094,48	159.808,51	204.426,37

U Požeško-slavonskoj županiji korisnicima naknade do zaposlenja ukupno je u 2012. godini isplaćeno 415.329,36 kn.

12. Primorsko-goranska županija

Broj korisnika naknade do zaposlenja po mjesecima za centre Primorsko-goranske županije

Mjesec isplate	Crikvenica	Crikvenica - pod.Rab	Krk	Opatija	Rijeka	Zavod Primorsko-goranske ž.
Siječanj	-	-	-	-	-	91
Veljača	-	-	-	-	-	90
Ožujak	-	-	-	-	-	94
Travanj	-	-	-	-	-	96
Svibanj	-	-	-	-	-	97
Lipanj	-	-	-	-	-	95
Srpanj	2	-	2	20	70	-
Kolovoz	2	1	2	20	70	-
Rujan	2	-	2	21	69	-
Listopad	2	-	2	21	68	-
Studeni	2	-	2	21	68	-
Prosinac	1	-	2	20	70	-
Isplaćena sredstva - ukupno	3.850,00	22,58	4.200,00	43.143,34	150.420,97	222.093,83

U Primorsko-goranskoj županiji korisnicima naknade do zaposlenja ukupno je u 2012. godini isplaćeno 423.730,72 kn.

13. Sisačko-moslavačka županija

Broj korisnika naknade do zaposlenja po mjesecima za centre Sisačko-moslavačke županije

Mjesec isplate	Sisak	Sisak - Dvor	Kutina	Petrinja	Glina	Hrvatska Kostajnica	Novska	Zavod Sisačko-mosl.ž.
Siječanj	-	-	-	-	-	-	-	185
Veljača	-	-	-	-	-	-	-	185
Ožujak	-	-	-	-	-	-	-	186
Travanj	-	-	-	-	-	-	-	185
Svibanj	-	-	-	-	-	-	-	187
Lipanj	-	-	-	-	-	-	-	184
Srpanj	56	4	48	30	14	1	35	-
Kolovoz	56	4	48	30	14	1	34	-
Rujan	56	4	48	30	13	1	33	-
Listopad	55	4	48	30	13	1	32	-
Studeni	55	4	47	30	13	1	32	-
Prosinac	56	4	44	30	13	1	35	-
Isplaćena sredstva - ukupno	119.654,46	8.400,00	99.083,87	63.000,00	27.661,29	2.100,00	68.673,01	408.246,83

U Sisačko-moslavačkoj županiji korisnicima naknade do zaposlenja ukupno je u 2012. godini isplaćeno 796.819,46 kn.

14. Splitsko-dalmatinska županija

Broj korisnika naknade do zaposlenja po mjesecima za centre Splitsko-dalmatinske županije

Mjesec isplate	Brač - Supetar	Imotski	Makarska	Vrgorac	Omiš	Sinj	Split	Trogir	Zavod Splitsko-dalm.ž.
----------------	----------------	---------	----------	---------	------	------	-------	--------	------------------------

Siječanj	-	-	-	-	-	-	-	-	167
Veljača	-	-	-	-	-	-	-	-	168
Ožujak	-	-	-	-	-	-	-	-	170
Travanj	-	-	-	-	-	-	-	-	168
Svibanj	-	-	-	-	-	-	-	-	170
Lipanj	-	-	-	-	-	-	-	-	173
Srpanj	3	15	5	4	14	26	86	20	-
Kolovoz	3	14	3	4	14	26	86	20	-
Rujan	3	14	3	4	14	26	87	19	-
Listopad	3	14	3	4	14	26	88	19	-
Studenj	3	16	3	3	14	26	89	18	-
Prosinac	3	16	4	4	14	26	90	18	-
Isplaćena sredstva - ukupno	6.300	30.778	6.230,13	7.859	29.400	55.684	189.561	42.409	370.852,44

U Splitsko-dalmatinskoj županiji korisnicima naknade do zaposlenja ukupno je u 2012. godini isplaćeno 739.073,57 kn.

15. Šibensko-kninska županija

Broj korisnika naknade do zaposlenja po mjesecima za centre Šibensko-kninske županije

Mjesec isplate	Drniš	Knin	Šibenik	Zavod Šibensko-kninske županije
Siječanj	-	-	-	43
Veljača	-	-	-	40
Ožujak	-	-	-	40
Travanj	-	-	-	40
Svibanj	-	-	-	39
Lipanj	-	-	-	41
Srpanj	4	12	25	-
Kolovoz	4	12	25	-
Rujan	4	13	25	-
Listopad	4	13	26	-
Studenj	4	12	26	-
Prosinac	4	12	28	-
Isplaćena sredstva – ukupno	8.400,00	26.137,09	56.444,84	84.779,00

U Šibensko-kninskoj županiji korisnicima naknade do zaposlenja ukupno je u 2012. godini isplaćeno 175.760,93 kn.

16. Varaždinska županija

Broj korisnika naknade do zaposlenja po mjesecima za centre Varaždinske županije

Mjesec isplate	Varaždin	Ludbreg	Ivanec	Novi Marof	Zavod Varaždinske županije
Siječanj	-	-	-	-	163
Veljača	-	-	-	-	172
Ožujak	-	-	-	-	189
Travanj	-	-	-	-	192
Svibanj	-	-	-	-	189

Lipanj	-	-	-	-	187
Srpanj	101	15	39	30	-
Kolovoz	102	16	39	31	-
Rujan	107	16	39	32	-
Listopad	104	15	39	31	-
Studenj	104	15	39	31	-
Prosinac	106	16	39	30	-
Isplaćena sredstva – ukupno	214.667,69	33.064,46	82.135,97	63.292,41	438.280,91

U Varaždinskoj županiji korisnicima naknade do zaposlenja ukupno je u 2012. godini isplaćeno 831.441,44 kn.

17. Virovitičko-podravska županija

Broj korisnika naknade do zaposlenja po mjesecima za centre Virovitičko-podravske županije

Mjesec isplate	Virovitica	Slatina	Zavod Virovitičko-podravske županije
Siječanj	-	-	45
Veljača	-	-	45
Ožujak	-	-	45
Travanj	-	-	45
Svibanj	-	-	46
Lipanj	-	-	45
Srpanj	25	21	-
Kolovoz	25	20	-
Rujan	25	19	-
Listopad	27	19	-
Studenj	28	19	-
Prosinac	30	19	-
Isplaćena sredstva – ukupno	57.551,67	43.736,07	95.596,66

U Virovitičko-podravskoj županiji korisnicima naknade do zaposlenja ukupno je u 2012. godini isplaćeno 196.884,40 kn.

18. Vukovarsko-srijemska županija

Broj korisnika naknade do zaposlenja po mjesecima za centre Vukovarsko-srijemske županije

Mjesec isplate	Vinkovci	Vukovar	Županija	Zavod Vukovarsko-srijemske županije
Siječanj	-	-	-	146
Veljača	-	-	-	144
Ožujak	-	-	-	147
Travanj	-	-	-	147
Svibanj	-	-	-	150
Lipanj	-	-	-	161
Srpanj	95	33	35	-

Kolovoz	95	33	34	-
Rujan	93	33	33	-
Listopad	93	33	32	-
Studen	98	31	32	-
Prosinac	101	31	35	-
Isplaćena sredstva – ukupno	208.641,78	67.667,00	81.655,78	349.475,71

U Vukovarsko-srijemskoj županiji korisnicima naknade do zaposlenja ukupno je u 2012. godini isplaćeno 707.440,27 kn.

19. Zadarska županija

Broj korisnika naknade do zaposlenja po mjesecima za centre Zadarske županije

Mjesec isplate	Zadar	Benkovac	Biograd na moru	Zavod Zadarske županije
Siječanj	-	-	-	45
Veljača	-	-	-	45
Ožujak	-	-	-	44
Travanj	-	-	-	44
Svibanj	-	-	-	43
Lipanj	-	-	-	44
Srpanj	35	4	3	-
Kolovoz	35	4	3	-
Rujan	34	4	4	-
Listopad	33	5	6	-
Studen	33	5	6	-
Prosinac	35	5	6	-
Isplaćena sredstva – ukupno	71.490,32	9.450,00	9.893,33	96.845,00

U Zadarskoj županiji korisnicima naknade do zaposlenja ukupno je u 2012. godini isplaćeno 187.678,65 kn.

20. Zagrebačka županija

Broj korisnika naknade do zaposlenja po mjesecima za centre Zagrebačke županije

Mjesec isplate	Dugo Selo	Ivanič Grad	Jastrebarsko	Samobor	Sveti Ivan Zelina	Velika Gorica	Vrbovec	Zaprešić	Zavod Zagreb. županije
Siječanj	-	-	-	-	-	-	-	-	440
Veljača	-	-	-	-	-	-	-	-	443
Ožujak	-	-	-	-	-	-	-	-	446
Travanj	-	-	-	-	-	-	-	-	446
Svibanj	-	-	-	-	-	-	-	-	446
Lipanj	-	-	-	-	-	-	-	-	443
Srpanj	42	41	25	59	24	89	58	113	-
Kolovoz	42	44	24	66	24	89	58	113	-
Rujan	41	44	24	70	26	87	57	114	-
Listopad	41	44	24	70	26	92	56	121	-
Studen	38	43	24	72	26	93	55	121	-
Prosinac	38	42	24	72	29	90	58	121	-
Isplaćena sredstva - ukupno	89.701,61	90.033,93	52.825,92	150.613,27	70.006,01	193.057,37	120.095,54	274.766,17	991.486,78

U Zagrebačkoj županiji korisnicima naknade do zaposlenja ukupno je u 2012. godini isplaćeno 2.032.586,60 kn.

21. Grad Zagreb

Broj korisnika naknade do zaposlenja po mjesecima za centar za socijalnu skrb grada Zagreba

Mjesec isplate	Zagreb
Siječanj	602
Veljača	602
Ožujak	595
Travanj	592
Svibanj	593
Lipanj	594
Srpanj	597
Kolovoz	603
Rujan	608
Listopad	609
Studeni	613
Prosinac	627
Isplaćena sredstva – ukupno	2.652.640,99

U gradu Zagrebu korisnicima naknade do zaposlenja ukupno je u 2012. godini isplaćeno 2.652.640,99 kn.

2.4 Profesionalna rehabilitacija

Obzirom na nedostatnu zakonsku regulativu, nedostatak razvijenog modela profesionalne rehabilitacije, te kriterija i mjerila za provođenje profesionalne rehabilitacije, profesionalnu rehabilitaciju nije moguće provoditi na način kako je to zamišljeno Zakonom. Sukladno navedenim ograničenjima profesionalna rehabilitacija u Republici Hrvatskoj, ili se provodi djelomični ili se uopće ne provodi. U cilju provođenja mjera Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom 2007 – 2015, osnovana je međuresorna radna skupina (u čijem radu aktivno sudjeluje i Fond), vezano uz utvrđivanja jedinstvene liste oštećenja, jedinstvenog tijela vještačenja i načina provođenja profesionalne rehabilitacije, što bi trebalo poslužiti kao temelj za razvoj modela profesionalne rehabilitacije i uspostavu mreže Centara za profesionalnu rehabilitaciju. U tijeku je postupak izrade Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom. Navedenom

aktivnosti rukovodi Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, uz suradnju Fonda i svih ostalih institucija i civilnog društva kojima je profesionalna rehabilitacija, rad i zapošljavanje interesno područje. Prema najjavama novi Zakon bi trebao biti upućen u proceduru i donesen tijekom 2013. godine. Svakako očekujemo da će Fondu donošenje novog Zakona razriješiti probleme u radu Fonda, te da će se kroz primjenu novog Zakona i pratećih provedbenih akata konačno omogućiti implementaciju sustavnog modela profesionalne rehabilitacije, rada i zapošljavanja osoba s invaliditetom. Naravno, donošenje novog Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom trebalo bi biti komplementarno dopunjeno i s izradom propisa vezanih uz jedinstvenu listu funkcionalnih sposobnosti, jedinstvenu listu tjelesnih oštećenja i jedinstvenog tijela vještačenja, čija je izrada u nadležnosti Ministarstva socijalne politike i mladih.

Regionalni centri za profesionalnu rehabilitaciju trebali bi se osnovati nakon završenog rada međuresornih radnih skupina na jedinstvenoj listi funkcionalnih sposobnosti, jedinstvene liste oštećenja i jedinstvenom tijelu vještačenja, te donošenja novog Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom.

Obzirom da će se i neko vrijeme morati raditi na izjednačavanju razlika između svih sustava koji rješavaju o pravima osoba s invaliditetom, i koji, svaki za svoje potrebe utvrđuju status osobe s invaliditetom, upravo radi nedostatka potrebne zakonodavne regulative, te imajući u vidu da u prethodnim godinama nisu trošena sredstva na ovoj aktivnosti, upravo radi nedostatka potrebne zakonodavne regulative, Fond je i u 2012. godini nastavio s projektima, koja će doprinijeti, uspostavi kvalitetne zakonodavne regulative u području profesionalne rehabilitacije: Projekt „Utvrđivanje kriterija i modela za sufinanciranje rada radnog centra od strane Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom“, i projekt „Profesionalna rehabilitacija kao metoda integracije osoba s invaliditetom na hrvatskom tržištu rada“, te je pokrenuo projekt „Uvođenje modela virtualne radionice za dugotrajno nezaposlene osobe s invaliditetom s ciljem povećavanja njihove zapošljivosti“.

2.4.1 Projekt „Utvrđivanje kriterija i modela za sufinanciranje rada radnog centra od strane Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom“

Fond je od srpnja 2009. pokrenuo pilot projekt „ Utvrđivanje kriterija i modela za sufinanciranje rada radnog centra od strane Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom“. Naime, Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom (u daljnjem tekstu: Zakon) predviđeni su oblici i vrste rada osoba s invaliditetom. Osobi s invaliditetom koja se na temelju radnih i općih sposobnosti ne može zaposliti i održati zaposlenje u posebnim uvjetima kod poslodavca ili u zaštitnoj radionici može se osigurati rad u radnom centru. Radni centar definiran je kao ustanova koja skrbi radom o osobama s invaliditetom koje se ne mogu zaposliti ili održati zaposlenost u općim ili posebnim uvjetima. Nadalje, Zakonom je propisano da sredstva za rad radnog centra osiguravaju osnivač i Fond. Radi se o znatnim novčanim sredstvima koja se mogu potraživati od Fonda po ovoj osnovi. Osobito iz razloga što Zakonom nije detaljno propisano na što se odnose sredstva za rad radnog centra koja osiguravaju osnivač i Fond. Nejasno je da li se tu radi o inicijalnim sredstvima za osnivanje radnog centra, ili se radi o sredstvima koja se kontinuirano osiguravaju radnom centru za redovno poslovanje, ili možda kombinaciji oba načina financiranja. Također, iz ove odredbe nije jasno u kom omjeru trebaju osnivač i Fond sudjelovati u sredstvima. Važno je napomenuti da u Republici Hrvatskoj ne postoji mreža radnih centra zamišljena Zakonom, već postoje tri radna centra u ovom trenutku, koji imaju vrlo male kapacitete i broj korisnika, u odnosu na potrebe osoba s invaliditetom. Izvršenje ovog projekta otvorit će vrata za iznalaženje prikladnog modela osnivanja i sufinanciranja radnih centara u skladu s financijskom situacijom u Republici Hrvatskoj i stvarnim potrebama za korištenje usluga radnog centra, kao i razvijanju daljnjih aktivnosti s ciljem pružanja mogućnosti pripreme za ulazak na tržište rada osobama s invaliditetom.

Prepoznajući potrebu za djelovanjem radnih centara u Republici Hrvatskoj, kao mjesta gdje će u radne aktivnosti biti uključene osobe s invaliditetom koje se ne mogu zaposliti niti na otvorenom tržištu rada niti u zaštitnoj radionice, ali i kao mjesto gdje će se osobe s invaliditetom, koje su duže vrijeme nezaposlene, uključivanjem u radne aktivnosti osposobiti za ponovno uključivanje na tržište rada, prišlo se izradi prijedloga ovog projekta. Naime, dijelu osoba s invaliditetom, koje su duže vrijeme nezaposlene, i vode se u evidenciji Hrvatskog zavoda za zapošljavanje ili su korisnici

naknade do zaposlenja iz sustava socijalne skrbi, zajedničko je to što su im radne vještine znatno smanjene ili, u nekim slučajevima, i posve izgubljene. Obzirom na protek vremena od njihovog posljednjeg zaposlenja (a za napomenuti je da neke od tih osoba nisu nikada ni bile u radnom odnosu) potrebno im je omogućiti priliku da se njihove radne sposobnosti evaluiraju, te da im se ponudi mogućnost, stjecanja radnih navika i vještina, kako bi se mogle, one čija će preostala radna sposobnost to dozvoliti, i zaposliti, bilo u zaštitnoj radionici, odnosno na otvorenom tržištu rada. Takva protočnost sustava zapošljavanja koja omogućava osobama s invaliditetom, prijelaz iz jednog sustava zapošljavanja u drugi, u skladu je sa svim aktima koji govore o pravima osoba s invaliditetom. Jer upravo se i kroz mehanizam radnog centra, omogućava osobama s invaliditetom da kroz niz aktivnosti ispune svoje potencijale, te se aktivno uključe u društveni život.

Slijedom navedenog, razvidno je da postoji potreba za radnim centrima u Hrvatskoj, međutim radi nedorečene zakonodavne regulative, u ovome trenutku ne može se pouzdano odrediti u kolikom omjeru Država (putem Fonda) treba participirati u sufinanciranju takvih institucija.

Održivost projekta: Osnovna misija Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom je provođenje politike razvitka i unaprjeđivanja profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom, a sve u cilju kako bi se osobama s invaliditetom omogućila mogućnosti izbora i izjednačile mogućnosti za ravnopravno sudjelovanje ne samo u radu i zapošljavanju, već posredno u svim sferama života u društvu. Na tragu toga je i ovaj projekt kojim će se dobiti opipljivi parametri koji će nam omogućiti kvalitetno rješavanje rada u radnom centru u skladu sa stvarnim potrebama korisnika i u okvirima mogućnosti Fonda. Dobivanjem jasnih kriterija omogućiti ćemo transparentno korištenje sredstava Državnog proračuna, kao i osobama s invaliditetom, kreiranje većih mogućnosti za pristupanje tržištu rada.

2.4.1.1 Rezultati projekta

U pilot projekt „ Utvrđivanje kriterija i modela za sufinanciranje rada radnog centra od strane Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom“. uključene su dvije korisničke, koje imaju različiti pravni oblik i to:

1. Ustanova URIHO
2. Udruga za promicanje INKLUZIJE

Ideja projekta je utvrditi na koji način radni centar posluje, te na koji način Fond treba financijski pratiti njihovo poslovanje.

Izvršenje ovog projekta, otvorit će vrata za iznalaženje prikladnog modela osnivanja i sufinanciranja radnih centara u skladu sa financijskom situacijom u Republici Hrvatskoj i stvarnim potrebama za korištenje usluga radnog centra, kao i razvijanja daljnjih aktivnosti s ciljem pružanja mogućnosti pripreme za ulazak na tržište rada osobama s invaliditetom.

Tijekom 2010. godine učinjena je detaljna analiza dobivenih rezultata projekta (rezultati projekta za 18 mjeseci trajanja se nalaze u Izvješću o poslovanju i izvršenju financijskog plana Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanju osoba s invaliditetom za 2010. godinu, te nadalje u Izvješću Fonda za 2011. godinu).

Prikupljeni su izuzetno vrijedni podaci, koji su djelomično odgovorili na pitanje što su to radni centri, koji je sadržaj njihovih aktivnosti, te djelomično odgovaraju na pitanje kakve radne centre mi trebamo u R Hrvatskoj, te kako ih možemo financirati. Osnovna ideja kod pokretanja projekta je bila da se putem projekta iznađe način sufinanciranja od strane Fonda, međutim, tijekom projekta su se otvorila i pitanja vezana za sadržaj programa radnog centra, te su uočena moguća preklapanja financiranja nekih aktivnosti radnog centra sa drugim institucijama.

S obzirom da niti jedan od modela nije mogao uskladiti svoje djelovanje tijekom projekta sa aktualnom zakonskom regulativom, jer je ista manjkava, u 2012. godini smo nastavili sa projektnim aktivnostima do donošenja izmjena i dopuna Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom i Zakona o socijalnoj skrbi. Izvješće Fonda za 2010. godinu sadrži prijedloge i preporuke kojima treba težiti prilikom izrade zakonodavnih akata, vezano za poželjan model radnog centra u Republici Hrvatskoj.

Ukratko, temeljem dobivenih rezultata, model radnog centra, kojem bi trebali težiti prilikom izrade zakonodavnih akata:

- radni centar bi trebao biti jedna od usluga profesionalne rehabilitacije,
- sadržaj usluge radnog centra bi trebala biti finalna priprema u procesu zapošljavanja, sa programima za održavanje i usavršavanje radnih i radno-socijalnih vještina i sposobnosti,
- obavezni uvjet za uključivanje u aktivnosti radnog centra je provedena precizna radna dijagnostika.
- korisnici bi trebali imati status rehabilitanta,

- ograničiti vrijeme koje korisnik može provesti u radnom centru,
- potrebno je standardizirati uslugu koju bi provodio radni centar, te jasno utvrditi norme i standarde usluga koje provodi radni centar, kako bi se u cijeloj Republici Hrvatskoj provodila pod jednakim okolnostima,
- radni centar bi se trebao financirati iz cijene usluge, a temeljem utvrđenog cjenika pojedinih usluga profesionalne rehabilitacije.

Kako su se tijekom projekta aktivnosti radnih centara pokazale kao izuzetno korisne i potrebne, i to s jedne strane kao mjesta usavršavanja radnih i radno-socijalnih vještina i sposobnosti u razdoblju do zapošljavanja, a s druge strane kao važan dio u dijagnostici kod donošenja odluka o mogućnosti zapošljavanja, projekt je nastavljen. U 2012. godini je kao i prethodne godine, bilo težište pozornosti usmjereno na unapređenje same procjene radne sposobnosti i unapređenje procjene zapošljivosti, te potrebne potpore u procesu zapošljavanja.

Ukupan broj korisnika radnog centra INKLUZIJA i URIHO u razdoblju od 01.07.2009. do 31.12.2012. godine:

GODINA	INKLUZIJA	URIHO	UKUPNO
2009.	30	20	50
2010.	11	39	50
2011.	4	41	45
2012.	5	21	26
UKUPNO	50	121	171

Do kraja 2012. godine Hrvatski zavod za zapošljavanje je u radni centar URIHO uputio 121 korisnika, no krajem godine je bila za 21 korisnika rehabilitacija još u tijeku, te možemo analizirati rezultate za 100 korisnika, koji su završili rehabilitaciju. Od 100 korisnika troje je raskinulo Ugovor, te prekinulo rehabilitacijske aktivnosti. Samo s jednim korisnikom je prekinut Ugovor zbog neopravdanih izostanaka, dok su za drugo dvoje navode razlozi kao zdravstvene teškoće i trudnoća.

Rezultati projekta u razdoblju od 01.01.2012. do 31.12.2012. godine.

RADNI CENTAR „URIHO“

PODACI O ZAPOSLENIMA U RADNOM CENTRU	
BROJ ZAPOSLENIH U R.C.	9 (SVI U RADNOM ODNOSU)
PROSJEČNA DOB ZAPOSLENIH	41 GOD.

STRUČNA SPREMA ZAPOSLENIH	4 VSS 1 VŠS 3 SSS 1 KV
BROJ STRUČNIH RADNIKA	5
BROJ STRUČNIH SURADNIKA (INSTRUKTORA)	4

PODACI O KORISNICIMA RADNOM CENTRU	
UKUPAN BROJ KORISNIKA U 2012. GODINI	55 (Ž - 30, M - 25)
BROJ NOVIH KORISNIKA UKLJUČENIH U R.C. U 2012. GODINI	21 (Ž - 12, M - 9)
BROJ KORISNIKA SA ZAVRŠNIM MIŠLJENJEM (analizirani podaci)	23 (Ž - 14, M - 9)
BROJ NEANALIZIRANIH KORISNIKA	3
NAJSTARIJI KORISNIK	57 GOD.
NAJMLAĐI KORISNIK	21 GOD.
RASPON GODINA	3 OSI - OD 21 DO 25 GOD. 10 OSI - OD 26 DO 30 GOD. 6 OSI - OD 31 DO 40 GOD. 4 OSI - OD 46 DO 57 GOD.
PRVI DOLAZAK U R.C.	2 OSI - 2010. GOD. 32 OSI - 2011. GOD 21 OSI - 2012. GOD.
U R. C. OSTAJE DUŽE OD 6 MJESECI	8 OSI
BRAČNI STATUS	4 OSI - UDATA / OŽENJEN 4 OSI - IZVANBR. ZAJEDNICA
U ZAJEDNIČKOM KUĆANSTVU ŽIVI SA	15 OSI - PRIMARNA OBITELJ 8 OSI - BRAČNI PARTNER/IZVANBRAČNI PARTNER
STRUČNA SPREMA	4 OSI - SSS 1 OSI - PKV 1 OSI - KV 17 OSI - NSS
ZAVRŠENA ŠKOLA	15 OSI - COO ZAGORSKA 3 OSI - COO DUBRAVA 1 OSI - ŠKOLA ZA TEKST. I KOŽU 3 OSI - COO SLAVA RAŠKAJ 1 OSI - PRVOMAJSKA- TEHNIČKA
DOKAZ O INVALIDNOSTI	19 OSI - PSK 2 OSI - T.O. 70% 1 OSI - T.O. 100% 1 OSI - RVI
KORISNIK PRIMA	19 OSI - NAKNADA DO ZAPOSLENJA 2 OSI - OSOBNA INVALIDNINA 2 OSI - NIJE KORISNIK NAKNADE
UPUĆEN U RADNI CENTAR OD:	49 OSI - HZZ (naknada za prvih 6 mj.)
UZROK INVALIDITETA	22 OSI - OD ROĐENJA 1 OSI - KASNIJE
VRSTA OŠTEĆENJA	13 OSI - VIŠE VRSTA OŠTEĆENJA

	6 OSI – MENTALNA RETARDACIJA 4 OSI – OŠTEĆENJE SLUHA
POKRETLJIVOST	22 OSI – SASVIM POKRETAN 1 OSI – POTEŠKOĆE KOD PENJANJA UZ STEP.
KOMUNIKACIJA	20 OSI – DOBRA 2 OSI –NERAZUMLJ. GOVOR (sporaz. znakovima) 1 OSI – NERAZUMLJ. GOVOR (ne čuje)
POTREBA ZA POMAGALOM	2 OSI – SLUŠNI APARAT
DUŽINA NEZAPOSLENOSTI	1 DO 17 GODINA
RASPON DUŽINE NEZAPOSLENOSTI	3 OSI - DO 1 GOD. 4 OSI - DO 2 GOD. 7 OSI - DO 4 GOD. 9 OSI - DO 8 GOD
UKUPAN RADNI STAŽ	6 OSI - 0 3 OSI – DO 1 GOD. 4 OSI - DO 2 GOD. 5 OSI - DO 4 GOD. 5 OSI – VIŠE OD 5 GOD. RASPON OD 26 GOD. DO 5 DANA

ZAVRŠNO MIŠLJENJE – KORISNICI - 23 OSI (Ž – 14, M – 9)	
STATUS KORISNIKA RADNOG CENTRA OD:	2012. GOD.
KORISNIK NIJE OSPOSOBLJEN ZA POSLOVE	4 OSI
KORISNIK NIJE PROCIJENJEN	3 OSI
SAMOSTALNOST U RADU	3 OSI - POTPUNO SAMOSTALAN 6 OSI - VEĆINU RADA OBAVLJA SAMOST. 5 OSI - MANJKAVO SAMOSTALAN 6 OSI – STALNO VOĐENJE I NADZOR 3 OSI - NIJE PROCIJENJEN
KVALITETA RADA	5 OSI – KVALITETNA, IZVRŠAVA SVE ZADANE ZAHTJEVE 7 OSI – MANJE POVREMENE MANJKAVOSTI 5 OSI – PRETEŽNO SLABIJA 3 OSI – SAMO NAJJEDNOSTAVNIJE FAZE 3 OSI - NIJE PROCJENJEN
KVANTITETA RADA	4 OSI - OČEKIVANO 6 OSI - MALO SLABIJE,POVREMENE SMETNJE 7 OSI - BITNO SLABIJE OD OČEKIVANOG 3 OSI - IZRAZITO NISKO,KONSTANTNO 3 OSI - NIJE PROCJENJEN
STABILNOST, USTRAJNOST RADNOG FUNKCIONIRANJA	4 OSI - STABILNO,ZADOVOLJAVAJUĆE 7 OSI - POVREMENE,BLAŽE PROMJENE 4 OSI - PAD TIJEKOM RADNOG VREMENA 4 OSI - PRISUTAN DUG I IZRAZIT PAD R.F. 1 OSI - KONSTANTNO BITNO SNIŽENO 3 OSI - NIJE PROCJENJEN
RADNA MOTIVACIJA	5 OSI - IZUZETNO POZITIVNO,ZAINTERESIRANO 11 OSI - REALNA MOTIVIRANOST,POTREBAN POVREMENI POTICAJ

- Veći broj stručnih radnika kod URIHO-a je logičan, jer isti osim obuke provode djelomičan dijagnostički tjedan po uzoru na BBRZ, a što doprinosi preciznijoj procjeni sposobnosti korisnika.
- Prosječna dob zaposlenih u radnom centru URIHO je 41 godina, a u radnom centru INKLUZIJA 30 godina.

PODACI O KORISNICIMA RADNOG CENTRA

- Ukupan broj korisnika koji su boravili u radnog centra URIHO-a u 2012. godini, je 55, sa nešto više žena od muškaraca. Novo uključenih je bilo 21. Broj korisnika je manji u odnosu na prošli promatrani period.
- U radni centar INKLUZIJA je u 2012. godini bilo uključeno 33 korisnika, a 4 je bilo novo uključenih.
- Broj analiziranih podataka, tj. broj korisnika za koje je dostavljeno završno mišljenje, u URIHO-u je za 23 korisnika.
- U URIHO-vom radnom centru troje korisnika nije procijenjeno, a u radnom centru INKLUZIJA-e pet korisnika i to iz razloga nagloga prekida boravka u radnom centru.
- U radnom centru URIHO najstariji korisnik je imao 57 godina, a najmlađi 21 godina, dok je u radnom centru INKLUZIJA raspon godina od 47 do 22 godine. U oba radna centra najbrojniji su korisnici u dobi između 26 i 30 godina.
- Nove korisnike koji su lišeni poslovne sposobnosti nalazimo u radnom centru INKLUZIJE i to njih 2 potpuno, a u radnom centru URIHO nije evidentiran niti jedan korisnik koji je lišen poslovne sposobnosti.
- U radnom centru URIHO u 2012. godini 8 korisnika ostaje duže od 6 mjeseci, dok u radnom centru INKLUZIJA većina je korisnika u statusu korisnika od 2009. godine, pa i duže.
- Vezano za bračni status korisnika, 4 korisnika je udata/oženjen, a 4 korisnika živi u izvanbračnoj zajednici, ostali korisnici žive zajedno sa svojom primarnom obitelji, a troje dolazi iz organiziranog smještaja.
- Prema stručnoj spremi prevladava u oba radna centra NSS, a u radnom centru URIHO nalazimo 4 korisnika SSS.
- Većina korisnika je završila COO Zagorska, zatim slijedi COO Dubrava, te COO Slava Raškaj. Zastupljenost pojedinih završenih škola je ujednačena u oba radna centra, osim što u radnom centru URIHO ne bilježimo niti jednog

BROJ KORISNIKA (analizirani podaci)	0
BROJ NEOCIJENJENIH KORISNIKA	5
NAJSTARIJI KORISNIK	1965. GOD.
NAJMLAĐI KORISNIK	1990. GOD.
RASPON GODINA	OD 22 DO 47 GOD.
KORISNICI LIŠENI POSLOVNE SPOSOBNOSTI	2 OSI - POTPUNO
U R. C. OSTAJE DUŽE OD 6 MJESECI	33 OSI
BRAČNI STATUS	5 OSI - NEOŽENJEN / NEUDATA
U ZAJEDNIČKOM KUĆANSTVU ŽIVI SA	2 OSI - PRIMARNA OBITELJ 3 OSI - ORGANIZIRANI SMJEŠTAJ
KORISNIK RODITELJ	0
STRUČNA SPREMA	5 OSI - NSS
ZAVRŠENA ŠKOLA	1 OSI – CENTAR ZA AUTIZAM 3 OSI – ZAGORSKA 1 OSI - O.Š. NAD LIPOM
DOKAZ O INVALIDNOSTI	5 - PSK
KORISNIK PRIMA	2 OSI - PROGRAM STANOVANJA 3 OSI - NAKNADA DO ZAPOSLENJA
UPUĆEN U RADNI CENTAR OD:	1 – DRUGA FIZIČKA OSOBA
UZROK INVALIDITETA	5 OSI – OD ROĐENJA
VRSTA OŠTEĆENJA	5 – VIŠE VRSTA OŠTEĆENJA
POKRETLJIVOST	5 – SASVIM POKRETAN
KOMUNIKACIJA	4 – DOBRA 1 – NERAZUMLJIV GOVOR
POTREBA ZA POMAGALOM	5 – NE
DUŽINA NEZAPOSLENOSTI	0 DO 29 GODINA
UKUPAN RADNI STAŽ	1 OSI – 8 MJESECI
AKTIVNOST S KOJOM SE KORISNIK BAVI	5 OSI – POSLOVI PAKIRANJA I LJEPLJENJA DEKLARACIJA
NAKNADA ZA RAD	OD 300 KN DO 800 KN

Analiza podataka danih u prethodnim tablicama:

PODACI O ZAPOSLENIMA U RADNOM CENTRU

- U oba radna centra tijekom 2012. godine je radilo 15 stručnih radnika i stručnih suradnika, kao što je to bio slučaj i u prošloj godini.
- Broj stručnih suradnika (instruktora) je jednak i u jednom i u drugom radnom centru (4), dok se broj stručnih radnika bitno razlikuje, te je u URIHO-u zaposleno njih 5, a u INKLUZIJI samo 2.
- S obzirom da se u URIHO-u osposobljavalo za 8 grupa zanimanja, nije poznato da li je obuka bila stručno pokrivena, te da li su se dodatno angažirali pojedini zaposlenici URIHO-a kako bi pokrili pojedina zanimanja.

	3 OSI - SMANJENA, OVISNO O VANJSKIM UTJECAJIMA 1 OSI - ZNATNO SMANJENA 3 OSI - NIJE PROCJENJEN
SAMOINICIJATIVA	6 OSI - SAM PODUZIMA POTREBNO 8 OSI - ČESTO PODUZIMA POTREBNO 5 OSI - POVREMENO POKAZUJE SAMOINICIJATIVU 1 OSI - NIKADA NE POKAZUJE INICIJATIVU 3 OSI - NIJE PROCJENJENI
UKLJUČIVANJE U GRUPU/KOMUNIKACIJA	7 OSI - ODLIČNO, PRIJATELJSKI, SUDJELUJUĆI 10 OSI - PROSJEČNO, NE ODSKAČE 3 OSI - POVREMENE POTEŠKOĆE KOD PRILAGODBE 3 OSI - NIJE PROCJENJEN
PRIJEDLOG POTREBNIH PRILAGODBI KOJE BI OLAKŠALE RAD	17 OSI - NIJE POTREBNO 3 OSI - NIJE MOGUĆE UTJECATI NA RADNU EFIKASNOST 3 OSI - NIJE PROCJENJEN
POMOĆ KOD ZAPOSŁJAVANJA	20 OSI - DA 3 OSI - NIJE OCIJENJEN
BROJ POSLODAVACA NA OTVORENOM TRŽIŠTU RADA KOJI SU KONTAKTIRANI U SVRHU ZAPOSŁJAVANJA	0
PODRŠKA PRIRODNE OKOLINE	17 OSI - OPTIMALNA STVARNA PODRŠKA 3 OSI - ZADOVOLJAVAJUĆA, STVARNA PODRŠKA 3 OSI - NIJE PROCIJENJEN
OSIGURANA PRAKSA NA OTVORENOM TRŽIŠTU RADA	0 OSI
ZAPOSLENI	0 OSI
KORISNIK JE ZAPOSŁJIV	4 OSI - O.T.R. 3 OSI - O.T.R UZ PRILAGODBU I PODRŠKU 9 OSI - ZAŠTITNO ZAPOSŁJAVANJE 4 OSI - RADNA TERAPIJA 3 OSI - NIJE PROCIJENJENO
POSEBNE NAPOMENE / POTREBNE DODATNE USŁUGE	7 OSI - POTREBNA PSIHOSOCIJALNA POMOĆ ILI STABILIZACIJA SOCIJALNOG POŁOŽAJA

RADNI CENTAR INKLUZIJA

PODACI O ZAPOSLENIMA U RADNOM CENTRU	
BROJ ZAPOSLENIH U R.C.	6
PROSJEČNA DOB ZAPOSLENIH	30 GOD.
STRUČNA SPREMA ZAPOSLENIH	2 VSS 3 SSS 1 NSS
BROJ STRUČNIH RADNIKA	2
BROJ STRUČNIH SURADNIKA (INSTRUKTORA)	4

PODACI O KORISNICIMA RADNOM CENTRU	
UKUPAN BROJ KORISNIKA U 2012. GODINI	33 (Ž-14; M-19)
BROJ NOVIH KORISNIKA UKLJUČENIH U R.C. U 2012. GODINI	5 (Ž- 2, M – 3)

korisnika bez završene osnovne škole ili sa samo završenom osnovnom školom.

- Većina korisnika je vještačeno na PSK, a 3 korisnika (URIHO) su vještačeni u HZMO kao tjelesno oštećenje i to u rasponu od 70% do 100% tjelesnog oštećenja, te nailazimo na jednog korisnika sa rješenjem o RVI. Vezano za ostvarene naknade i prihode većina korisnika prima naknadu do zaposlenja.
- Svih 21 URIHO-vih novih korisnika je upućeno u radni centar od Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, a u INKLUZIJU su upućeni od strane staratelja, roditelja, na osobni zahtjev, druga fizička osoba, te centar za socijalnu skrb.
- Prema vrsti oštećenja prevladavaju višestruka oštećenja, zatim mentalna retardacija, te oštećenja sluha, s napomenom da je u jednom slučaju oštećenje nastalo kasnije, a svi ostali imaju oštećenja od rođenja
- Većina korisnika je procijenjena kao sasvim pokretno, a jedan korisnik ima određene poteškoće kod penjanja. Dvoje korisnika koristi slušni aparat.
- Mogućnosti komunikacije su u većini slučaja procijenjene kao dobre, dok 4 korisnika ima određenih poteškoća u komunikaciji.
- Dužina nezaposlenosti je najkraća od godine dana i kreće se do 29 godina (URIHO – do 8 godina; INKLUZIJA – do 29 godina). Očito je kako je vrlo veliki broj korisnika nezaposlen više godina, te je samo manji dio relativno kraće vrijeme nezaposlen
- Broj korisnika, koji nikada nisu imali iskustvo radnog odnosa je 6. U radnom centru INKLUZIJA niti jedan od novih korisnika nema radno iskustvo.
- Najbrojnija zanimanja korisnika zastupljena u radnom centru URIHO su pomoćni knjigoveže, zatim pomoćni krojači, te pomoćni galanteristi. Osim toga pojavljuju se zanimanja kao: pomoćni bravar, pomoćni obučar, obučar, krojač, grafički tehničar, ekonomista i upravni referent. Svi korisnici su usavršavali vještine u svom zanimanju
- U radnom centru INKLUZIJA nailazimo na 7 vrsta radnih aktivnosti, koje možemo okarakterizirati kao najjednostavniji poslovi, slaganja, pakiranja, lijepljenja, čišćenja i vezenja. Gotovo sve radne aktivnosti su se odvijale na otvorenom tržištu rada, a samo aktivnost vezenja se odvijala u prostorijama udruge.
- U oba radna centra svi su korisnici primali neki oblik naknade za svoj rad. Svi korisnici URIHO-vog radnog centra primali su u prvih 6 mjeseci naknadu od

Hrvatskog zavoda za zapošljavanje. Nakon isteka tih šest mjeseci neki korisnici su i dalje radili u radnom centru, ali nije poznato da li su za svoj rad dobivali naknadu. U radnom centru INKLUZIJA se isplaćuju naknade za rad u različitim iznosima i to u rasponu od 200,00 kn do 2.700,00 kn.

ZAVRŠNO MIŠLJENJE – KORISNICI

- Ukupan broj analiziranih završnih mišljenja korisnika je 23 (URIHO – 23; INKLUZIJA - 0), a u radnom centru URIHO je troje korisnika, koji su ostali neprocijenjeni jer su ranije završili boravak u radnom centru.
- U URIHO-vom radnom centru je analizirano 23 završnih mišljenja korisnika, koji su se u rad radnog centra uključili tijekom 2012. godine, a ostali su boravili duže od 6 mjeseci. U radnom centru INKLUZIJA nije doneseno niti jedno završno mišljenje, te nije bilo podataka za analizu.
- Radni centar URIHO navodi za 4 korisnika kako po završetku boravka isti nisu osposobljeni za rad u svojem zanimanju, a za ostale precizno navode za kakav oblik zapošljavanja su pogodni.
- **Samostalnost u radu** – radni centar URIHO procjenjuje: 3 korisnika kao potpuno samostalna, 6 korisnika većinu rada obavlja samostalno, 5 korisnika manjkavo samostalno, a za 6 njih je potrebno stalno vođenje i nadzor.
- **Kvaliteta rada** – radni centar URIHO procjenjuje za 5 korisnika kvalitetu rada kao odličnu, manje ili povremene manjkavosti nalazimo kod 7 korisnika
- **Kvantiteta rada** – radni centar URIHO procjenjuje za 4 korisnika zadovoljavajuću kvantitetu u radu, 6 korisnika ima lakše povremene smetnje i teškoće, a za 10 korisnika se može reći da je kvantiteta rada slabija ili bitno slabija od očekivanog.
- **Stabilnost, ustrajnost radnog funkcioniranja** – stabilno i ustrajno radno funkcioniranje ostvaruje 4 korisnika, povremene, blaže promjene 7 korisnika, a kod ostalih su uočene poteškoće sa stabilnošću i ustrajnošću radnog funkcioniranja.
- **Radna motivacija** – u radnom centru URIHO 16 korisnika je izuzetno pozitivno raspoloženi za rad ili su dobro, realno motivirani, a kod ostalih su uočene poteškoće u motivaciji.
- **Samoinicijativa** – ukupan broj korisnika koji imaju kapaciteta da sami poduzmu što je potrebno kako bi bolje izvršili zadatke i poboljšali radni proces

je 6, korisnici koji često poduzimaju što je potrebno kako bi bolje izvršili zadatke i poboljšali radni proces je 8, dok ostali korisnici povremeno pokazuje samoinicijativu ili nikada ne pokazuje samoinicijativu.

- **Uključivanje u grupu / komunikacija** – funkcioniranje u grupi je vrlo visoko procijenjeno, te ukupno 17 korisnika komunicira u grupi odlično, ili prosječno, ne odskakće, okolina ga prihvaća i teškoće se ne zapažaju, ostali imaju povremene teškoće kod prilagodbe grupi.
- **Prijedlog potrebnih prilagodbi koje bi olakšale rad** – tehnička i arhitektonska prilagodba nije potrebna niti za jednog korisnika, odnosno prilagodba ne bi utjecala na radnu efikasnost.
- **Pomoć kod zapošljavanja** – za sve korisnika URIHO-vog radnog centra je iskazano kako im nije potrebna pomoć kod zapošljavanja.
- **Podrška prirodne okoline** – optimalnu stvarnu podršku ili zadovoljavajuću stvarnu podršku prirodne okoline ima većina korisnika (17), ostali nemaju zadovoljavajuću podršku prirodne okoline.
- **Broj poslodavaca na otvorenom tržištu rada**, koji su kontaktirani u svrhu zapošljavanja – radni centar URIHO nije kontaktirao niti jednog poslodavca na otvorenom tržištu rada sa svrhom zapošljavanja.
- **Osigurana praksa na otvorenom tržištu rada** – na otvorenom tržištu rada nije bila organizirana praksa niti za jednog korisnika.
- **Korisnik je zapošljiv** – procijenjeno je kako na otvorenom tržištu rada može raditi 4 korisnika, 3 korisnika može raditi na otvorenom tržištu uz manju prilagodbu i podršku, za zaštitno zapošljavanje je procijenjeno 9 korisnika, te za radno okupacijske aktivnosti 4 korisnika.
- **Potreba za dodatnim uslugama** – procijenjeno je kako bi bilo potrebno za 7 korisnika osigurati psihosocijalnu pomoć ili poduzeti određene mjere za stabilizaciju socijalnog položaja.

2.4.1.2 Financijsko poslovanje radnih centara

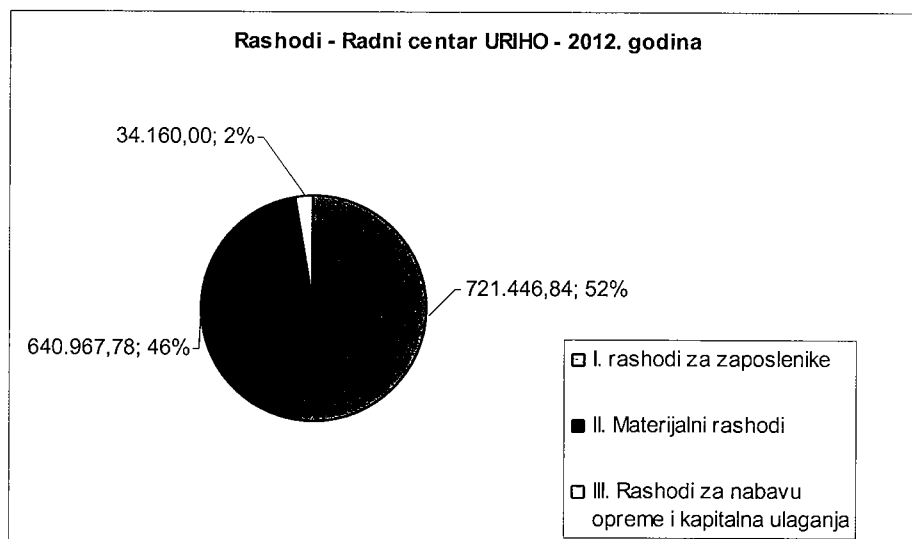
Analiza financijskih pokazatelja - Radni centar URIHO - za 2012. godinu

Opis prihoda	Razdoblje prihoda	Iznos	Ukupan god. iznos
prihod od udjela osnivača	2012.	0,00	0,00
prihodi od Fonda	2012.	478.056,00	478.056,00
ostali izvori (navesti koji)	2012.	0,00	0,00
prihodi od URIHO-a	2012.	909.740,62	909.740,62
prihodi od prodaje proizvoda i usluga	2012.	8.778,00	8.778,00
		Ukupni prihodi RC URIHO	1.396.574,62

udio Fonda:
34,23%

Ukupni rashodi RC URIHO	1.396.574,62
--------------------------------	---------------------

Ukupni prihodi 2012	1.396.574,62
Ukupni rashodi 2012	1.396.574,62

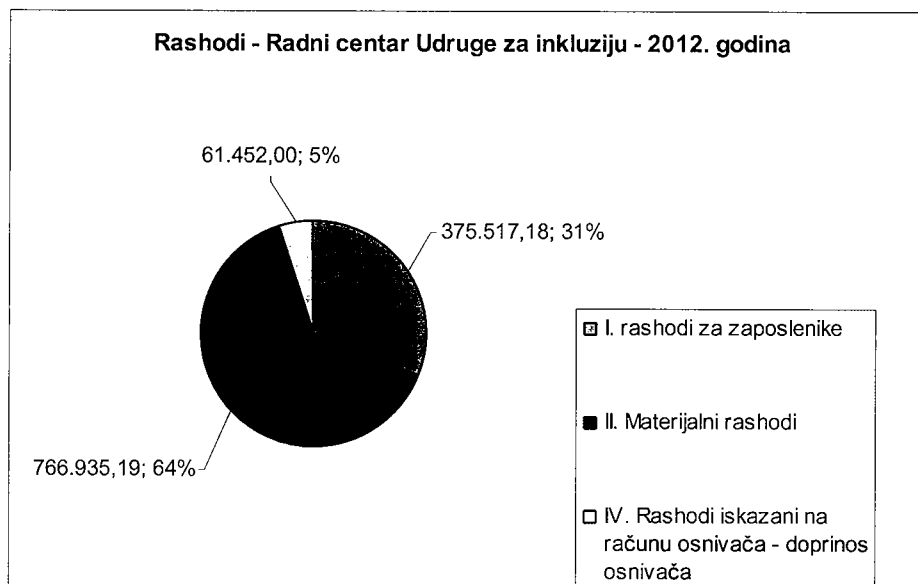
Analiza financijskih pokazatelja - Radni centar INKLUZIJA - za 2012. godinu

Opis prihoda	Razdoblje prihoda	Iznos	Ukupan god. iznos
prihod od udjela osnivača	2012.	61.452,00	61.452,00
prihodi od Fonda	2012.	478.056,00	478.056,00
ostali izvori - prihodi od trgovačkih društava	2012.	695.174,91	695.174,91
prihodi od prodaje proizvoda i usluga	2012.	19.900,00	19.900,00
		Ukupni prihodi RC INKLUZIJA	1.254.582,91

udio Fonda:
100 %

Ukupni rashodi RC INKLUZIJA	1.203.904,37
------------------------------------	---------------------

Ukupni prihodi 2012	1.254.582,91
Ukupni rashodi 2012	1.203.904,37

2.4.1.3 Zaključak

U razdoblju od 01.01.2012. do 31.12.2012. godine u aktivnosti dva radna centra je uključeno 26 novih korisnika, te je tako u periodu od 01.07.2009. do 31.12.2011. godine uključeno ukupno 171 korisnik.

U promatranom periodu, kao i u prošlom, nisu bile obuhvaćene osobe s invaliditetom iz svih sustava, već samo oni koji su vještačeni kao ometeni u psihofizičkom razvoju pri Prvostupanjskom tijelu vještačenja socijalne skrbi, osobe s invaliditetom vještačene u sustavu mirovinskoga sustava kao tjelesno oštećenje, te po prvi puta je bio uključen i jedan korisnik, koji je vještačen kao ratni vojni invalid.

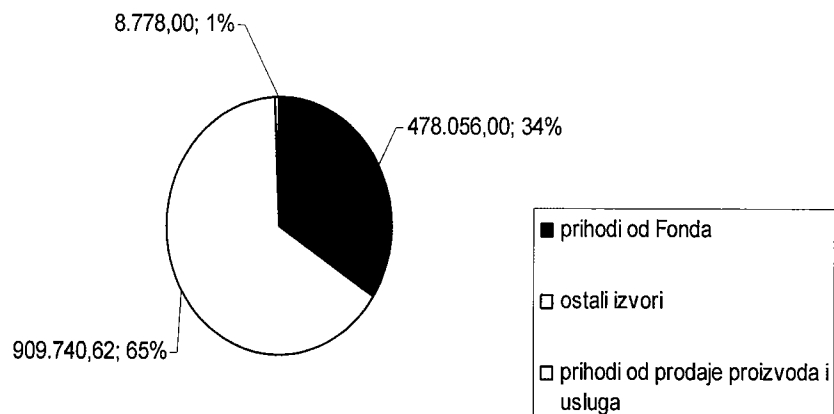
Broj zaposlenih stručnih radnika i stručnih suradnika je bio isti kao i prethodnih godina. Broj stručnih suradnika je jednak u oba radna centra, dok je u radnom centru URIHO broj stručnih radnika nešto veći. Razlog tome je što URIHO osim obuke provodi i djelomičan dijagnostički tjedan po uzoru na BBRZ, a što će prema prijedlogu modela profesionalne rehabilitacije za Republiku Hrvatsku biti odvojeno od ciljanih aktivnosti radnog centra. Naime, dijagnostički tjedan bi trebao biti prva usluga koju će centri za profesionalnu rehabilitaciju provoditi i prethodila bi bilo kojoj od slijedećih usluga, pa tako i usluzi koju će pružati radni centar. Na taj način bi se broj stručnih radnika, koji sudjeluju u aktivnostima radnog centra smanjio, ali bi se trebao povećati broj stručnih suradnika (instruktora), kako bi sama obuka bila bolje stručno pokrivena. Povećanje broja stručnih suradnika u tom slučaju treba promatrati u odnosu na trenutnu potrebu korisnika, te već sada možemo govoriti o potrebi povremenog angažiranja ciljanih stručnih suradnika.

Za analizirane podatke o korisnicima radnog centra možemo reći kako su ujednačeni između oba radna centra, te da je struktura novo uključenih korisnika gotovo ista kao i u prethodno analiziranom periodu. Tako možemo govoriti o ujednačenom broju korisnika između oba radna centra prema zastupljenosti spola, dobi, vrsti dokaza o invaliditetu, prema stečenoj stručnoj spremi, vrsti oštećenja, vremena nastanka oštećenja, obiteljskim prilikama i drugo. Tijekom 2012. godine kao i u ranije promatranom razdoblju najveći je broj korisnika završilo Centar za odgoj i obrazovanje Zagorska, a najbrojnije zastupljena zanimanja su i nadalje pomoćni knjigoveža i pomoćni krojač.

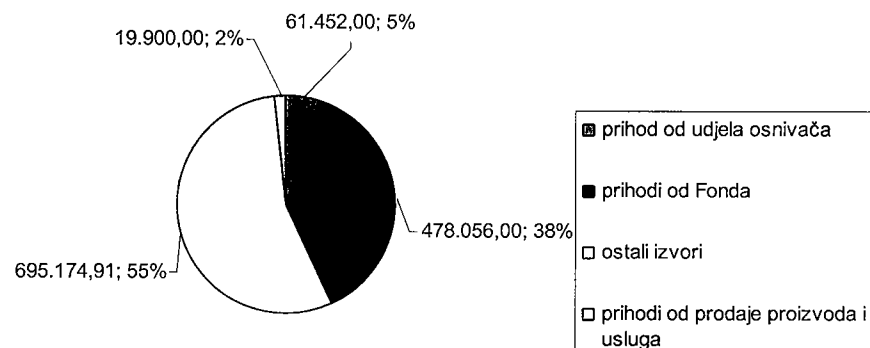
Analiza financijskih izvora

Opis prihoda	RC URIHO - 30 korisnika	prihod po korisniku godišnje	prihodi po korisniku mjesečno	RC INKLUZIJA - 30 korisnika	prihod po korisniku	prihodi po korisniku mjesečno
prihod od udjela osnivača	0,00	0,00	0,00	61.452,00	2.048,40	170,70
prihodi od Fonda	478.056,00	15.935,20	1.327,93	478.056,00	15.935,20	1.327,93
ostali izvori	909.740,62	30.324,69	2.527,06	695.174,91	23.172,50	1.931,04
prihodi od prodaje proizvoda i usluga	8.778,00	292,60	24,38	19.900,00	663,33	55,28
Ukupno	1.396.574,62	46.552,49	3.879,37	1.254.582,91	41.819,43	3.484,95

Prihodi - Radni centar URIHO - 2012. godina

Prihodi - Radni centar Udruga za inkluziju - 2012. godina

Obrascima Mjesečno praćenje i Završno mišljenje praćen je čitav niz zadanih parametara i možemo sa sigurnošću utvrditi kako su tehnike same procjene radne sposobnosti i zapošljivosti, te potrebne potpore u procesu zapošljavanja u 2012. godini, na koje je bila usmjerena posebna pozornost, unaprijeđene.

Međutim, uočena su područja – „slabe točke“, koja je potrebno još unaprijediti, te je neophodna daljnja edukacija stručnjaka sukladna BBRZ-ovom modelu u tom području.

Ukupno gledajući procjenu po pojedinim parametrima, korisnici radnog centra INKLUZIJA su procijenjeni sa višom ocjenom nego korisnici radnog centra URIHO. Rezultati između ova dva radna centra su teško usporedivi, jer su pred korisnike radnog centra URIHO stavljeni zahtjevniji radni zadaci u okvirima završenog zanimanja, gdje je cilj dostizanje standarda prosječnih radnika (koji nisu osobe s invaliditetom), tj. usvajanje radnih zadataka do kompetitivne razine.

Radni centar INKLUZIJA do krajnjih granica ima individualan pristup, te se korisniku pronalazi radna aktivnost, koja je u skladu sa mogućnostima i sposobnostima korisnika i nije vezana za stečeno zanimanje.

Međutim, način rada jednog radnog centra nikako ne isključuje način rada drugog radnog centra, već naprotiv, modeli su logičan slijed jednog i drugog i oni bi se trebali nadopunjavati, te razviti međusobnu suradnju.

Možemo zaključiti kao i prethodne godine, kako kod izrade nove zakonske regulative valja voditi računa o raznovrsnosti i fleksibilnosti, te omogućiti zakonski rad svih oblika, odnosno omogućiti razvoj specijaliziranih radnih centara (za mentalno retardirane, psihički bolesne, slijepce i dr.), ali pri tome vodeći računa o ravnoteži između mjera kojima je cilj profesionalna integracija i onih kojima je cilj isključivo socijalna integracija. Potrebno je stvoriti uvjete za uključivanje osoba s invaliditetom u radne centre bez obzira na razinu produktivnosti i osigurati mogućnost prelaska iz sustava u sustav bez pritiska radnog odnosa. Preduvjet za to je uska suradnja sustava koji se bave socijalnom rehabilitacijom sa sustavima koji se bave profesionalnom rehabilitacijom. Zbog toga je potrebno razviti višestupne programe socijalne rehabilitacije, cjeloživotno praćenje ulaska i izlaska iz poslovne sfere, te osigurati jednostavan pristup ponovnoj procjeni sposobnosti zbog mogućih promjena.

Slijedom istoga možemo zaključiti kako Radni centar INKLUZIJA u ovom trenutku nema jasno razgraničene aktivnosti kojima je cilj profesionalna integracija od onih

kojima je cilj isključivo socijalna integracija, iako svaka od aktivnosti ima smisao i svrhu. Međutim, ne smiju se zanemariti dobre strane rada njihovih stručnjaka i instruktora, a to je upravo izravni kontakt sa otvorenim tržištem rada i obavljanje poslova povezanih sa stvarnim poslovima u zajednici, pronalaženje adekvatnog radnog mjesta, obučavanje i uvježbavanje na odabranom radnom mjestu, te kontinuirana i individualizirana podrška i praćenje korisnika, što je spoj elemenata zaštitnih uvjeta i redovnog radnog okruženja, a što u konačnici može dovesti do zaposlenje. Zbog toga bi trebalo zakonski omogućiti ovom i sličnim pravnim subjektima obavljanje pojedinih usluga profesionalne rehabilitacije, koje je potrebno *standardizirati*, kao npr. usluga osposobljavanja na radnom mjestu ili usluga pomoć pri traženju odgovarajućeg posla ili zaposlenja, te usluga praćenja osobe s invaliditetom na radnom mjestu nakon zaposlenja. Naime, navedeni primjeri usluga profesionalne rehabilitacije bi se obavezno morale naći u katalogu usluga profesionalne rehabilitacije, a omogućavanje razvoja specijaliziranih radnih centara (za mentalno retardirane, psihički bolesne, slijepe i dr.) može doprinijeti kvaliteti pružanja tih usluga zbog potrebnih specifičnih znanja i vještina stručnjaka.

Korisnici su u radni centar INKLUZIJA upućivani od strane staratelja, roditelja, na osobni zahtjev, druge fizička osoba, te centara za socijalnu skrb. Ako govorimo o isključivo socijalnoj integraciji, tada bi korisnike trebao upućivati naručilac takve usluge i to je neosporno u nadležnosti sustava socijalne skrbi, koji bi trebao donijeti jasne kriterije za upućivanje korisnika na takve programe, kao i jasne kriterije za financiranje takvih programa. U slučaju kada govorimo o pružanju usluga profesionalne rehabilitacije, korisnike bi trebao upućivati naručilac usluge, ali nikako direktno, već samo nakon provedene dijagnostike i izrađenog mišljenja (prema organizaciji BBRZ – dijagnostički tjedan i izrada perspektiva) stručnog tima centra za profesionalnu rehabilitaciju o radnoj sposobnosti, znanju, radnim navikama, te o profesionalnom interesu korisnika.

Radni centar URIHO precizno vodi evidencije boravaka korisnika i simulira situaciju pravog radnog odnosa i možemo govoriti o značajnom unapređenju metodologije procjene sposobnosti korisnika.

Ukupan broj korisnika radnog centra URIHO u razdoblju od 01.07.2009. do 31.12.2012. godine je 121. Od 121 korisnika do 31.12.2012. godine za 21 korisnika je program rehabilitacije bio još u tijeku, te za iste nije bila donesena završna

procjena zapošljivosti, te tako možemo analizirati procijenjene mogućnosti zapošljavanja za 100 korisnika.

Rezultati su slijedeći:

-od 100 korisnika je procijenjeno kako ih je 44 zapošljivo (na različitim razinama-otvoreno tržište rada, integrativno, zaštitno),

-od 100 korisnika je procijenjeno kako ih je 56 nezapošljivo,

-od 100 korisnika za njih 27 je bila osigurana praksa,

-od 44 korisnika koji su bili procijenjeni kao zapošljivi, njih 31 je zaposleno.

Slijedom dobivenih podataka možemo govoriti o izuzetno visokom postotku zaposlenih, koji su tako i procijenjeni, tj. **70% korisnika je zaposleno iz grupe koja je procijenjena kao zapošljiva.**

Najveći dio korisnika je zaposlen u zaštitnim uvjetima (URIHO i Lada), a 2 korisnika na otvorenom tržištu. Dio korisnika koji su zaposleni u zaštitnim uvjetima ima sposobnosti i znanja za rad na otvorenom tržištu, ali zbog smanjene ponude radnih mjesta na otvorenom tržištu rada isti se nisu mogli potpuno adekvatno zaposliti, ali iako su zaposleni u zaštitnim uvjetima, rade na manje zaštićenim radnim mjestima.

Pouzdanje podatke o tome koliko je korisnika ostalo do danas u radnom odnosu u ovom trenutku nemamo. Međutim, upravo i zbog tog nedostatka Fond je krajem 2012. godine, kroz petu fazu projekta sa organizacijom BBRZ, Austrija organizirao edukaciju hrvatskih stručnjaka u području „*Upravljanje odnosima s poslodavcima*”, odnosno, odnosi s potencijalnim poslodavcima u cilju omogućavanja prakse rehabilitantima, kao i budućeg zaposlenja, te je prezentirana i metodologija praćenja trajanja radnog odnosa nakon završene profesionalne rehabilitacije. Poslovima praćenja trajanja radnog odnosa, te još nekim drugim poslovima, bi se u budućnosti trebao baviti Odjel za kontakte s poslodavcima pri centru za profesionalnu rehabilitaciju.

Svi korisnici su u radni centar URIHO bili upućeni od strane Hrvatskog zavoda za zapošljavanje na 6 mjeseci i za to vrijeme su ostvarili pravo na novčanu naknadu, putne troškove i troškove osiguranja. Međutim, pruženu uslugu radnog centra Hrvatski zavod za zapošljavanje nije plaćao radnom centru, već se ta usluga djelomično financirala kroz sredstva Fonda. Rok od 6 mjeseci se odnosio na apsolutno sve korisnike, bez obzira na strukturu i težinu invaliditeta, te možemo zaključiti kako nije uvaženo načelo individualnog pristupa, koje je neophodno i naglašavano u svim relevantnim europskim dokumentima i UN Konvenciji o pravima

osoba s invaliditetom. Stručnjaci radnog centra u pojedinim slučajevima uočavaju upravo taj problem, te naglašavaju kako se u obzir mora uzimati struktura i težina invaliditeta, te omogućiti radno- socijalni trening u trajanju i do 12 mjeseci.

Korisnici su prije upućivanja u radni centar prolazili selekciju u Hrvatskom zavodu za zapošljavanje. Prema našim saznanjima, kada govorimo o selekciji, korisnici su bili podvrgnuti psihološkom testiranju u trajanju par sati. Kako je u radnom centru od 100 korisnika 56 osoba s invaliditetom procijenjeno nezapošljivim, možemo zaključiti da je postupak selekcije u Hrvatskom zavodu za zapošljavanje izrazito manjkav, te je većina korisnika bila uključena u aktivnosti, a da smo već unaprijed, detaljnijom dijagnostikom, mogli utvrditi mogućnosti i ograničenja za svakog od korisnika.

Dobiveni podaci su snažan argument kako naručiocu usluge, čiji je cilj održavanje i usavršavanje radnih i radno- socijalnih vještina i sposobnosti za neposrednu pripremu za zapošljavanje, treba osigurati usluge dijagnostike i izrade perspektiva, kako bi se izbjegle ovakve situacije, posebice trošenje proračunskog novca, a da prethodno nismo sa velikom sigurnošću utvrdili osobne kapacitete osobe s invaliditetom. Između ostalog, je uputno inzistirati na općoj dobroj rehabilitaciji prije uključivanja u aktivnosti profesionalne rehabilitacije, kako bi troškovi mjera i aktivnosti profesionalne rehabilitacije bili što isplativiji i uspješniji, te se ukazuje potreba za osmišljavanjem i razvijanjem određenih mjera za stabilizaciju socijalnog položaja.

Međutim, u ovoj fazi projekta na izneseno ne treba gledati jednoznačno, jer su radna iskustva, stečene vještine, te dostupnost osoba s invaliditetom za procjenu s izrazito različitim nivoima sposobnosti, stručnjacima bili od neprocjenjive korist.

Stručnjaci radnog centra URIHO su osigurali i određen broj dodatnih usluga, koje jačaju komunikacijske vještine, jačaju motivaciju i sl.

Naime, za svaku osobu s invaliditetom invaliditet predstavlja proces, koji pored višeslojnih osobnih i emocionalnih problema obično biva praćen i sa osjećajem profesionalne besperspektivnosti, te isto zahtjeva ponudu dodatnih sadržaja, koji na prvi pogled, nisu u direktnoj vezi sa mogućnostima osposobljavanja ili obrazovanja, ali su obavezna podrška tome. Kako su te dodatne usluge od izuzetne važnosti potrebno ih je i nadalje usavršavati, nadopunjavati, te prilagođavati.

Tijekom projekta uočene su teškoće oko pronalaska prakse na otvorenom tržištu rada za korisnike radnog centra. Međutim, važno je imati na umu kako se mreža kontakata sa tvrtkama ne može izgraditi u kratko vrijeme i to je kontinuirani proces.

Prijedlog novog Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom je predvidio rješenje koje bi olakšalo pronalaženje prakse za korisnike. Naime, prijedlog je da se poslodavcima obveznicima kvotnog zapošljavanja osobe na praksi mogu pod određenim okolnostima računati kao ispunjenje kvote. Takva odredba novog Zakona bi uvelike olakšala centrima za profesionalnu rehabilitaciju.

Značajan broj korisnika radnog centra URIHO je u radnom centru boravio duže od šest mjeseci. Nakon perioda od 6 mjeseci, kada su korisnici koristili naknadu Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, korisnicima je Ustanova URIHO omogućila isplatu simbolične naknade za rad ako su isti ostali u aktivnostima radnog centra.

Novčana naknada za vrijeme osposobljavanja i bilo kakvih radnih aktivnosti je izuzetno važna za motivaciju korisnika, tim više što je identificirana opća nemotiviranost osoba s invaliditetom, te bi bilo uputno u tom smislu utjecati na zakonsku regulativu, koja bi propisala zadržavanje naknade do zaposlenja bez obzira na uključenost u radne aktivnosti. Međutim, potrebno je izraditi i pravilnik o nagradama, koje se ostvaruju u tim aktivnostima, kako zbog jasnoće kako se one ostvaruju, tako i zbog toga što su isplaćene nagrade sada u „sivoj zoni“ i postoji opasnost od gubitka razlike između stvarnog rada i radnih aktivnosti.

Navedeno se naročito odnosi na radni centar INKLUZIJA, jer su njihovi korisnici primali nagradu za svoj rad u iznosu od 300 do 2.700 kn.

Negativan rezultat ovog projekta je isti kao i u prošlom analiziranom periodu. Nakon isteka boravka u radnom centru, korisnici su se vraćali u evidencije HZZ-a neovisno o procjeni da li su zapošljivi ili ne. Korisnicima nakon boravka u radnom centru nije ponuđen neki drugi oblik radnog angažmana koji bi omogućio održavanje razine naučenog u radnom centru ili koji bi dalje razvijao njihove funkcionalne, socijalne i profesionalne sposobnosti. S obzirom da su takvi programi u nadležnosti sustava socijalne skrbi u očekivanju smo novih rješenja u Zakonu o socijalnoj skrbi koji je u pripremi.

2.4.1.4 Razlozi za nastavak projekta

S obzirom da tijekom 2012. godine još nije mijenjan Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom (u Izvješću Fonda za 2010. godinu su utvrđene manjkavosti Zakona vezano za radne centre), a Zakon o socijalnoj skrbi nije riješio područje socijalnog uključivanja vezano za rad, niti jedan od radnih centara nije mogao uskladiti svoje djelovanje sa aktualnom zakonskom regulativom.

Projekt je omogućio provođenje aktivnosti radnih centara i iste su se pokazale kao izuzetno korisne i potrebne kako za same osobe s invaliditetom tako i zbog pronalaženja najboljih rješenja kako ih zakonski regulirati.

Nakon osnivanja centara za profesionalnu rehabilitaciju, radni centri bi trebali biti sastavni dio istih i pružali bi jednu od usluga profesionalne rehabilitacije, koja bi se bavila usavršavanjem radnih i radno-socijalnih vještina i sposobnosti u razdoblju do zapošljavanja.

Nastavak projekta je bitan i zbog daljnjeg usavršavanja metodologije za procjenu zapošljivosti.

2.4.2 Projekt „Profesionalna rehabilitacija kao metoda integracije osoba s invaliditetom na hrvatskom tržištu rada”

Obzirom na nedostatnu zakonsku regulativu, nedostatak razvijenog modela profesionalne rehabilitacije, te kriterija i mjerila za provođenje profesionalne rehabilitacije, profesionalnu rehabilitaciju nije moguće provoditi na način kako je to zamišljeno Zakonom. Sukladno navedenim ograničenjima profesionalna rehabilitacija u Republici Hrvatskoj, ili se provodi djelomično ili se uopće ne provodi. U cilju provođenja mjera Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom 2007 – 2015, osnovana je međuresorna radna skupina (u čijem radu aktivno sudjeluje i Fond), vezano uz utvrđivanja jedinstvene liste oštećenja, jedinstvenog tijela vještačenja i načina provođenja profesionalne rehabilitacije, što bi trebalo poslužiti kao temelj za razvoj modela profesionalne rehabilitacije i uspostavu mreže Centara za profesionalnu rehabilitaciju. U tijeku je postupak izrade Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom. Navedenom aktivnosti rukovodi Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, uz suradnju Fonda i svih ostalih institucija i civilnog društva kojima je profesionalna rehabilitacija, rad i zapošljavanje interesno područje. Prema najavama novi Zakon bi trebao biti upućen u proceduru i donesen tijekom 2013. godine. Svakako očekujemo da će Fondu donošenje novog Zakona razriješiti probleme u radu Fonda, te da će se kroz primjenu novog Zakona i pratećih provedbenih akata konačno omogućiti implementaciju sustavnog modela profesionalne rehabilitacije, rada i zapošljavanja osoba s invaliditetom. Naravno, donošenje novog Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom trebalo bi biti komplementarno

dopunjeno i s izradom propisa vezanih uz jedinstvenu listu funkcionalnih sposobnosti, jedinstvenu listu tjelesnih oštećenja i jedinstvenog tijela vještačenja, čija je izrada u nadležnosti Ministarstva socijalne politike i mladih.

Regionalni centri za profesionalnu rehabilitaciju trebali bi se osnovati nakon završenog rada međuresornih radnih skupina na jedinstvenoj listi funkcionalnih sposobnosti, jedinstvene liste oštećenja i jedinstvenom tijelu vještačenja, te donošenja novog Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom.

Obzirom da će se i neko vrijeme morati raditi na izjednačavanju razlika između svih sustava koji rješavaju o pravima osoba s invaliditetom, i koji, svaki za svoje potrebe utvrđuju status osobe s invaliditetom, upravo radi nedostatka potrebne zakonodavne regulative, te imajući u vidu da u prethodnim godinama nisu trošena sredstva na ovoj aktivnosti, upravo radi nedostatka potrebne zakonodavne regulative, Fond je i u 2012. godini nastavio s projektima, koja će doprinijeti, uspostavi kvalitetne zakonodavne regulative u području profesionalne rehabilitacije: Projekt „Utvrđivanje kriterija i modela za sufinanciranje rada radnog centra od strane Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom“, i projekt „Profesionalna rehabilitacija kao metoda integracije osoba s invaliditetom na hrvatskom tržištu rada“, te je pokrenuo projekt „Uvođenje modela virtualne radionice za dugotrajno nezaposlene osobe s invaliditetom s ciljem povećavanja njihove zapošljivosti“.

Sadržaj radionice je bio:

- uvod u rehabilitacijsku tehnologiju,
- opis posla rehabilitacijskog tehnologa,
- definicija pomoćne tehnologije,
- prevladavanje invaliditeta primjenom različitih tehnologija i aplikacija,
- rješenja za muskuloskeletni sustav pogođenih osoba s invaliditetom,
- rješenja za osobe s invaliditetom oštećenog vida,
- rješenja za osobe s invaliditetom oštećenog sluha,
- područje informacijskih i komunikacijskih tehnologija,
- tehnologije na području mobilnosti i motoričkih aktivnosti,
- operativni postupci i organizacijske strukture na radnom mjestu,

- načela pristupačnosti objekata osobama s invaliditetom i komunikacijske tehnologije,
- praktični primjeri i posjet tvrtki „LIFE TOOL”

Naime, predviđeno je da Stručna služba Odjela za rehabilitacijsku tehnologiju pruža uslugu, koja obuhvaća različite prijedloge mjera za prilagodbu radnog mjesta i okruženja, te opreme i sredstva za rad, koje u radu smanjuju opterećenje, zahtjeve i različite štetne utjecaje.

Cilj usluge je omogućiti veću radnu učinkovitost, samostalnost, izdržljivost i točnost osobe s invaliditetom ili je u interesu očuvanja njezinih tjelesnih, osjetilnih i mentalnih sposobnosti. Cilj je osmišljavanje prilagodbe radnog mjesta i okruženja, te opreme i sredstva za rad za zaposlenu osobu s invaliditetom, te za nezaposlenu osobu s invaliditetom za koju se ciljano traži adekvatno radno mjesto.

Usluga se provodi temeljem analize konkretnog radnog mjesta i radnog okoliša, uzimajući u obzir prethodnu rehabilitacijsku procjenu psihofizičkih sposobnosti i procjenu rizika na konkretnom radnom mjestu. Usluga rehabilitacijske tehnologije je vezana za tri različita nivoa: 1. socijalna analiza, 2. analiza zahtjeva radnog mjesta i analiza mogućnosti osobe, tehnološka analiza radnog procesa i analiza radnog okoliša, 3. specijalne analize (npr. sjedenje i.t.d.) i dopunjuje se sa ostalim uslugama profesionalne rehabilitacije.

U medicini rada je poznato mnogo alata i pristupa za analizu radnog mjesta, koji se razlikuju vezano za opravdanost, pouzdanost, svrhu i korist. To može biti: a) promatranje radnog mjesta, b) okvirna analiza radnog mjesta, c) procjenjivačka analiza radnog mjesta, d) mjerna analiza radnog mjesta (fiziološko, psihološko, ekološko, epidemiološko, bio mehaničko) i e) cjelovita analiza radnog mjesta (OSI, radno mjesto, životni okoliš, zdravstveni pokazatelji nemogućnosti, sigurnost na radu).

U slijedećim fazama projekta će se utvrditi strukturirana tehnika za analizu radnog mjesta, koja će se primjenjivati u usluzi rehabilitacijske tehnologije, kao i u nekim drugim uslugama profesionalne rehabilitacije. Efikasna analiza radnog mjesta zahtjeva edukaciju, usavršavanje i iskustvo, i najbolji je alat za odabir najboljeg rješenja prilagodbe i izbora radnog mjesta za osobu s invaliditetom.

Pri tome je važno uzeti u obzir da se u „Međunarodnoj klasifikaciji oštećenja, invalidnosti i hendikepa”, koja je prethodnica „Međunarodne klasifikacije

funkcioniranja, onesposobljenosti i zdravlja”, spominje već razvijena metoda kao alat za utvrđivanje sukladnosti osobe s invaliditetom i radnog mjesta, metoda *Ertomis – EAM Ertomis Assessment Method*), koju će trebati uzeti u obzir.

Temeljem svih prikupljenih podataka izrađuje se Individualni nacrt prilagodbe radnog mjesta i radnog okoliša, te potrebne opreme i sredstva za rad osobe s invaliditetom. Plan prilagodbe uključuje: prostore za rad, sredstva rada, opremu za rad, osobnu sigurnosnu opremu, pomoćne prostore i dostupnost do radnog mjesta. Individualni nacrt prilagodbe može biti i prijedlog organizacije rada, prijedlog potrebne pomoći druge osobe (asistenta), osposobljavanje, trening, obrazovanje.

Individualni nacrt prilagodbe je sastavni dio Izvješća i osim prijedloga potrebne prilagodbe sadržava i grubu procjenu visine troškova za isto.

Obrazac za Individualni nacrt prilagodbe radnog mjesta i radnog okoliša, te potrebne opreme i sredstva za rad – u izradi

Obrazac Izvješća o potrebnoj prilagodbi radnog mjesta i radnog okoliša, te potreboje opremi i sredstvima za rad – u izradi

Navedenu edukaciju je prošlo 8 hrvatskih stručnjaka, uz poštivanje načela regionalnog pristupa (Zagreb, Rijeka, Split, Osijek) i predstavlja samo prvu fazu edukacije za rehabilitacijske tehnologe.

U rujnu 2012. godine je pokrenuta **četvrta faza projekta** u okviru koje je izvršena edukacija hrvatskih stručnjaka iz područja profesionalne rehabilitacije, rada i zapošljavanja osoba s invaliditetom u procesu *Case managementa*, prema ISO standardima. Četvrtu fazu je financirala organizacija BBRZ, Austrija.

Kroz edukaciju hrvatskih stručnjaka u case managementu omogućuje se uspostavljanje procesa upravljanja svim fazama profesionalne rehabilitacije kroz: certificiranje određenog područja djelovanja, daljnja specijalizacija i bolja kvalifikacija stručnog osoblja, postizanje transparentnosti kako za klijente, tako za naručitelje i financijere usluga, uspostavljanje objektivnih kriterija za kvalifikaciju stručnjaka.

Svrha Case managementa je pružanje najbolje moguće usluge, skrojene isključivo prema individualnim potrebama konkretnog klijenta, uz što manji utrošak sredstava.

Ovu edukaciju je prošlo 12 stručnjaka uz poštivanje načela regionalnog pristupa (Zagreb, Rijeka, Split, Osijek) , koji su izradili pismeni rad o implementiranju Case

managementa u njihove poslovne procese, te su u studenome 2012. godine pristupili polaganju usmenog ispita. Nakon položenog ispita stručnjaci su dobili certifikat ISO 17024, koji je važeći ne samo u Europskoj uniji, već i u cijelom svijetu.

U listopadu 2012. godine je pokrenuta **peta faza projekta** u okviru koje je izvršena edukacija hrvatskih stručnjaka u području „*Upravljanje odnosima s poslodavcima*“, odnosno, odnosi s potencijalnim poslodavcima u cilju omogućavanja prakse rehabilitantima, kao i budućeg zaposlenja.

Odjel za kontakte s poslodavcima je jedna od stručnih službi predviđena u modelu profesionalne rehabilitacije za Republiku Hrvatsku.

Zaposleni stručnjaci su zaduženi za kontakte s tvrtkama radi izgradnje mreže kontakata. Mreža se izrađuje na regionalnom nivou, kako bi se vodilo računa o regionalnim potrebama tržišta rada. Izuzetno je važno stalno održavanje kontakata, jer se na taj način osigurava praćenja i podrška rehabilitanta.

Služba nudi slijedeće usluge:

- Analiza regionalnog i nadregionalnog tržišta rada
- Izgradnja mreža prema tvrtkama u cijeloj zemlji
- Podrška u traženju mjesta za obavljanje prakse i radnog mjesta

Cilj je potpora rehabilitantima u pronalaženju poslodavca u procesu i nakon završetka profesionalne rehabilitacije (u profesionalnoj (re)integraciji na tržište rada).

Sadržaj radionice je bio:

- uvod u planiranje i provođenje ciljane komunikacije s poslodavcima,
- upravljanje odnosima s poslodavcima,
- analiza i kvalificiranje tvrtke u odnosu na zapošljavanje,
- organiziranje radnog prostora za klijenta,
- izgradnja održivog odnosa sa poslodavcima,
- akcije za promicanje zapošljavanja osoba s invaliditetom,
- najbolji primjeri uključivanja iz prakse BBRZ-a,
- opis posla,
- umrežavanje,
- komunikacija

Stručna služba Odjela za kontakte s poslodavcima je dužna sistematično oblikovati i dopunjavati mrežu aktivnih i potencijalnih poslodavaca na području gdje centar za profesionalnu rehabilitaciju djeluje.

Podaci koji se prikupljaju o poslodavcu:

- kontakt podaci o poslodavcu i djelatnosti s kojom se bavi,
- kontakt podaci svih osoba zaposlenih kod poslodavca s kojom je kontaktirano,
- sadržaj suradnje (razlozi, provedene aktivnosti, dojmovi),
- rezultati suradnje (zapošljavanje, praksa i dr.),
- evidencija svih kontakata s poslodacima (osobni i telefonski).

Obrazac za prikupljanje podataka o poslodavcima – u izradi

Obaveza Stručne službe Odjela za kontakte s poslodavcima je da jednom godišnje izvrše evaluaciju suradnje s poslodavcima.

Navedenu edukaciju je prošlo 12 hrvatskih stručnjaka, uz poštivanje načela regionalnog pristupa (Zagreb, Rijeka, Split, Osijek).

U listopadu 2012. godine je pokrenuta **šesta faza projekta** u okviru koje je izvršena edukacija hrvatskih stručnjaka u području financiranja centra za profesionalnu rehabilitaciju „*Elementi financiranja*”.

Edukacija će poslužiti kao okosnica u izgradnji učinkovitog i djelotvornog sustava financiranja centara za profesionalnu rehabilitaciju, kao i procesa evaluacije učinaka financiranja centara za profesionalnu rehabilitaciju, te nadzora nad namjenskim trošenjem novčanih sredstava.

Na navedenu edukaciju je bilo uključeno 5 stručnjaka, zaposlenika Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom.

Sve navedene faze projekta, kao i one koje će biti tek provedene omogućavaju nam alate za izgradnju transparentnog i učinkovitog sustava profesionalne rehabilitacije.

Najvažniji rezultat svih do sad provedenih aktivnosti je standardizacija samog procesa profesionalne rehabilitacije, koji je provediv pod istim uvjetima i na isti način u cijeloj Hrvatskoj. Nadalje, standardizacijom postupaka kako prema klijentima, tako i prema naručiocima usluge, osigurava se transparentnost čitavog sustava. Uz individualni pristup konkretnom klijentu, s uvažavanjem regionalnih potreba tržišta rada omogućava se postizanje što veće učinkovitosti, uz što manji utrošak novčanih sredstava. Naručilac usluge u svakom trenutku može kontrolirati trošak usluga, te ima

isključivo pravo odluke o daljnjim mjerama. Cijenu usluga profesionalne rehabilitacije za pojedinog korisnika moći će sufinancirati više naručioca usluga, što bi značilo da se s profesionalnom rehabilitacijom može započeti što ranije – npr. zajedno sufinanciranje HZMO i HZZO u vrijeme dok je osoba na bolovanju, čime bi se izbjegla invalidska mirovina ili nezaposlenost (prijava u evidenciju nezaposlenih HZZ).

2.4.2.1 Izrada perspektiva

OPIS USLUGE:

Nakon rehabilitacijske procjene, sveobuhvatne dijagnoze, slijedi faza izrade perspektiva. To je proces, koji se nadograđuje na rehabilitacijsku procjenu.

CILJ USLUGE:

Cilj je osmisлити individualni strukovni plan obrazovanja i rehabilitacije koji je prilagođen osobnoj situaciji pojedinog sudionika (interesi, sposobnosti i sklonosti, zdravstvena ograničenja, osobni okvirni uvjeti...) i regionalnim prilikama (regionalno tržište rada) i koji uzima u obzir smjernice naručitelja, vezane za financiranje. Provediva poslovna perspektiva razrađuje se zajedno s polaznicima i na kraju moraju biti ponuđene barem dvije mogućnosti..

CILJANE SKUPINE:

Sve kategorije osoba s invaliditetom od 17. godine života na dalje, koje je uputio naručilac usluge radi procjene o mogućnosti daljnjeg profesionalnog osposobljavanja ili obrazovanja.

Za određene vrste invaliditeta (slijepo osobe, psihičke poteškoće i dr.) osnovni sadržaj izrade perspektiva je isti, ali se nadopunjuje određenim specifičnostima i vremenski traje dulje.

Uvjeti za uključivanje u mjeru izrade perspektiva:

- završeno obavezno obrazovanje,
- završena rehabilitacijska procjena.

Razlozi za isključenje iz mjere izrade perspektiva:

- akutna ovisnost

METODE, TEHNIKE I POSTUPCI KOD PROVOĐENJA USLUGE:

Plan izvođenja usluge podrazumijeva oblikovanje za svakog rehabilitanta individualno, uvažavajući njegove potrebe i mogućnosti. Postupak mora biti tako prilagođen osobi da ista može razumjeti. Izradu perspektiva nije moguće provoditi bez konsenzusa sa osobom s invaliditetom.

Usluga se provodi individualno i kod nekih aktivnosti grupno u skladu s metodama grupnog i individualnog rada.

Kod svih postupaka pristup ne smije biti krut, tako da i manje sposobni dožive uspjeh i to se odnosi na sve stručnjake (fleksibilnost, individualnost).

Kada se ispostavi da osoba nešto ne može riješiti, ispitivač treba naći uzrok i pomoći.

Već na samom početku procesa izrade perspektiva kontaktiraju se poslodavci preko Odjela za kontakte s poslodavcima i u dogovoru sa rehabilitantom, a posebice ako je osoba u radnom odnosu.

VREMENSKO TRAJANJE IZRADE PERSPEKTIVA:

Vremensko trajanje usluge je ovisno od kompleksnosti problematike i potrebama osobe s invaliditetom.

Izrada perspektiva traje 3 tjedna, sa obaveznom satnicom od 32 nastavna sata, sa obavezom organiziranja jednog dugog dana, kako bi se testirala radna izdržljivost rehabilitanta.

Tjedni raspored (32 nastavna sata) ne mora nužno trajati od ponedjeljka do petka ili se može organizirati poludnevni program.

Vremenski usluga može trajati duže od tri tjedna kada se radi o oštećenju vida, kroničnim duševnim smetnjama, oštećenju mozga, ili su izražene česte promjene funkcioniranja tijekom dana i drugi primjeri kompleksnih oštećenja.

UVJETI ZA PROVEDBU USLUGE:

Izvođač usluge izrade perspektive mora imati kompletan tim stručnjaka.

Stručnjaci koji rade na rehabilitacijskoj procjeni mogu raditi i u fazi izrade perspektiva, a ako i ne rade u toj drugoj fazi, na raspolaganju su i tijekom procesa izrade perspektiva.

Članovi tima za pronalaženje perspektiva su:

- voditelj pronalaza perspektiva (identičan s voditeljem rehabilitacijske procjene),
- treneri s dodatnim kvalifikacijama stručnjaka za rehabilitaciju (grupni rad sa rehabilitantima),
- voditelj slučaja – Case Manager (osoba kojoj se sudionici obraćaju radi individualnog savjetovanja),
- stručnjaci za praktično isprobavanje s kvalifikacijom za pojedino područje (pedagozi, stručnjaci za profesionalnu rehabilitaciju, specijalizirani treneri npr. treneri za tehnička zanimanja, treneri za ekonomska zanimanja).

Osim toga, na raspolaganju su stručnjaci iz stručnih službi za medicinu, psihologiju, socijalni rad i rehabilitacijsku tehnologiju.

Zadatak tima za izradu perspektiva je pružiti sudionicima što veću potporu i pomoć pri njihovom odlučivanju o struci ili obrazovanju, te isti prvenstveno mora imati znanje i iskustvo iz znanosti o zanimanjima i poznavati situaciju na (regionalnom) tržištu rada, imati osnovna znanja o socijalno-pravnim pitanjima te uvid u mogućnosti obrazovanja i školovanja.

Izvođač mora osigurati jednu prostoriju s odgovarajućom rasvjetom, te za individualne razgovore više malih prostorija. Pored osnovne opreme je za svakog sudionika potrebno osigurati različite informativne materijale, vlastiti stol sa računalom, te prilagođene programe za određene vrste invalidnosti, kojima je prilagodba potrebna, te pristup internetu.

Posebna testiranja se izuzetno mogu provesti u zaštitnim radionicama.

DODATNI SADRŽAJI:

Osim stručno sadržajne ponude, potrebno je osigurati i dodatnu ponudu ovisno o problemima s kojima se rehabilitant suočava, kako bi stručno ulaganje u profesionalne sposobnosti bilo što maksimalnije iskorišteno. Naime, za svaku osobu s invaliditetom invaliditet predstavlja proces, koji pored višeslojnih osobnih i emocionalnih problema obično biva praćen i sa osjećajem profesionalne besperspektivnosti, te isto zahtjeva ponudu dodatnih sadržaja, koji na prvi pogled, nisu u direktnoj vezi sa mogućnostima osposobljavanja ili obrazovanja, ali su obavezna podrška tome. Takvi dodatni sadržaji su potrebni radi osiguranja provedive poslovne perspektive.

Dodatni sadržaji mogu biti:

- Specijalistička dijagnostika,

- Procjena osobnosti,
- Rehabilitacijska tehnologija,
- Obuka iz socijalnih vještina,
- Savjetovanje oko osobnog stila.

Ako je potrebno, također se organiziraju dani prakse u nekoj tvrtki ("informativna praksa").

Individualna obrada nastavnih programa:

U slučaju da se kod rehabilitanta utvrde manjkavosti znanja u određenim područjima iz matematike ili hrvatskog jezika, za određene nastavne cjeline organiziraju se individualne instrukcije, tj. kraći programi dopunske nastave. Kod utvrđivanja razine znanja bitno je utvrditi da li je osoba zaboravila određene stvari ili nikada nije naučila. Kada se ispostavi da osoba nešto ne može riješiti, ispitivač treba naći uzrok i pomoći. Pristup ne smije biti krut tako da i manje sposobni dožive uspjeh i to se odnosi na sve stručnjake (fleksibilnost, individualnost).

Cilj individualne obrade nastavnih programa je smanjenje školskih deficita. Modularni sustav omogućuje u bilo kojem trenutku uključivanje u programe, dodavanje modula znanja gdje je utvrđen školski deficit.

IZRADA PERSPEKTIVA – SADRŽAJ:

- *1.tjedan:* opća profesionalna orijentacija
- *2.tjedan:* analiza zanimanja
- *3.tjedan:* rezultat profesionalne rehabilitacije = pronalaženje zanimanja

- *1. tjedan – Opća profesionalna orijentacija*

Cilj prvog tjedna je realna procjena vlastite radne sposobnosti rehabilitanta imajući u vidu: osobne vještine i interese, zdravstvena ograničenja i dosadašnju i buduću karijeru.

Sadržaj opće profesionalne orijentacije:

- Analiza potencijala
- Životopis
- Standardna zamolba
- Strategije telefoniranja
- Razgovor za posao
- Analiza tržišta rada

Prijedlog rasporeda u 1. tjednu:

PONEDJELJAK	14 – 16.30	- sastanak tima	
UTORAK	9 – 9.45	- uvod - očekivanja/raspored	
	10 - 12	- opisni životopis, predstavljanje u grupi -dopuna dokumentacije koja se donosi do određenog datuma	
	12 – 12.30	pauza	
	12. 30 – 15	- crtanje drveta -razgovor s CM	
SRIJEDA	9 – 9.40	-radni list - interesi	
	9. 40 – 10.20	- radni list- sposobnosti	
	10.20 – 10.30	pauza	
	10.30 - 11.10	- radni list – usponi i padovi	
	11.10 - 12	- radni list – prednosti i nedostaci	
	12 – 12.30	pauza	
	12. 0 – 13.10	- radni list – osobni kriteriji	
	13.10 -14	- radni list – zaposlenja i djelatnosti	
	14 – 14.10	pauza	
	14.10-14.50	- radni list- sklonosti	
	14.50 – 15.30	- radni list – područja rada	
ČETVRTAK	9 - 12	- učenje strategije telefoniranja	
	12 - 12.30	pauza	
	12. 30 - 15.00	- individualni razgovor s CM	

Prvi dan prvoga tjedna rehabilitantima treba predočiti okvirni raspored za naredna tri tjedna, dati općenite informacije o profesionalnoj orijentaciji, te ciljevima profesionalne rehabilitacije, upoznati ih o tome što se od njih očekuje, te što mogu očekivati od osoblja, koje će učestvovati u programu.

Od rehabilitanta se očekuje: točnost, samostalnost u radu, pravovremena prijava o zdravstvenim poteškoćama, spremnost za sudjelovanje u svim sadržajima, pridržavanje zabrane od alkohola i pridržavanje zabrane pušenja u prostorima gdje se održava program.

Od osoblja se očekuje: maksimalna zaštita osobnih podataka (samo voditelj slučaja – Case Manager raspolaže sa svim podacima o polazniku, dok ostatak tima samo sa najnužnijim podacima), zaštita podataka, koji se dostavljaju naručiocu, pružanje pomoći u slučaju bilo kakvih problema (obiteljskih, financijskih i sl.), osoblje i infrastruktura, koja omogućuje provođenje programa, stalna komunikacija sa voditeljem slučaja (Case Manager).

Voditelj slučaja (Case Manager) je glavna poveznica sa naručiteljem usluge, kontakt osoba sa tvrtkama gdje se traži praksa i pruža osobnu podršku rehabilitantu.

Uloga Voditelja slučaja (Case Manager) je vrlo osjetljiva i ovisi o čitavom nizu faktora, tako da u slučaju da se rehabilitant i C.M. ne „prepoznaju“, potrebno je promijeniti C.M. Rehabilitant ne može promijeniti grupu i provodioca treninga, ali C.M. može.

Rehabilitanti se predstavljaju u grupi, te nakon toga rehabilitanti pišu opisni životopis (slobodna forma).

Prva dva dana ne smiju biti prezahtjevna i naglasak treba biti na osobnim iskustvima i željama.

U poslijepodnevnom satima rehabilitant:

- ispunjava Radni list – samospoznaja,
- ima razgovor sa C.M.

Radni list – samospoznaja

Radni list : Drvo samospoznaje

Osobni podaci	
01.	Prezime, ime
<p>Nacrtajte drvo. Vi ste to drvo koje ste nacrtali! Zatim:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>na deblo upišite korijenje u čemu ste dobri, a na tanke korjenčiće koje talente morate posjedovati za to</i> - <i>na grane napišite vještine i aktivnosti kojima se služite – ono u čemu ste dobri iz poslovnog i privatnog života</i> - <i>na listove upišite za koje radne sposobnosti ste najkompetentniji.</i> 	

Korisnik/~ica .....

Mjesto i datum .....

Kod ispunjavanja ovog radnog lista je prisutan psiholog. Radni list – samospoznaja je dobar uvod u detaljan psihološki razgovor o poznavanju samoga sebe.

Individualni razgovor rehabilitanta sa C.M. o ograničenjima koje je utvrdio liječnik medicine rada na temelju liječničkog mišljenja iz dijagnostičkog tjedna. Nalaz se rehabilitantu ne daje u ruke, ali se prolaze sve točke nalaza. Individualnim razgovorom se nastoji kod rehabilitanta postići bolji i sveobuhvatniji uvid u vlastitu situaciju, ali se istovremeno radi na osnaživanju i na motivaciji.

Grupni rad sa trenerom – Radni listovi:

Sadržaj Radnih listova je kratak, ali je poticaj da osobe počnu razmišljati što žele i mogu raditi.

Radni list – Interesi

Interesi

1. Kakvu vrstu posla pretežito želite obavljati u svom zanimanju?
(označite križićem ono što se odnosi na Vas i po potrebi dopunite)

- ručna obrada različitih materijala
- sklapanje, montiranje, instaliranje, gradnja
- namjestiti, rukovati, nadzirati
- istraživati, provjeravati, mjeriti
- kreativno oblikovanje, umjetničko izražavanje
- popravljati, održavati, stavljati u pogon
- reproducirati, crtati
- obrađivati, uzgajati, brinuti o/paziti na/uzgajati (*životinje, biljke*), njegovati / uzgajati (poljoprivredna i šumarska zanimanja)
- uredski poslovi, gospodarenje, upravljanje, organiziranje
- prodavati, savjetovati
- osobne usluge, njega zdravlja i tijela

- .....
- .....
- .....

2. Gdje i s kime/čime želim raditi?

- u zatvorenom
- priroda

- djeca, mladi
- podaci, činjenice, brojke
- biljke
- uredski materijal
- metal
- tekstil, koža
- plastika
- strojevi
- vozila, prijevozna sredstva
- alati za finu mehaniku
- informacije i mediji

- na otvorenom
- građevina
- odrasli
- životinje
- prehrambene namirnice
- kemija, fizika
- drvo
- papir
- keramika, staklo, glina, zemlja, kamen
- električni uređaji, elektronika
- grubi alati
- računalo, zaslon, CNC, CAD
- strani jezici

.....

Radni list se ispunjava 20 minuta. Rehabilitant označava kućice uz koje se nalaze tvrdnje gdje i čime bi se želio baviti

Radni list – moje sposobnosti

Moje sposobnosti

- smisao za tehniku
- vještine crtanja
- razumijevanje prostornih odnosa
- motorika ruku i prstiju
- matematično-računske sposobnosti

- smisao za trgovinu
- jezične vještine
- organizacijske sposobnosti

- sposoban učiti
- sposoban odlučivati
- kreativan (sposobnost oblikovanja i umjetničkog izražavanja)
- odgovoran
- fleksibilan (spreman na promjene)
- uvjerljiv
- lako sklapa kontakte
- komunikativan
- društveno angažiran
- spreman pomagati, susretljiv
- uviđavan
- izdržljiv, strpljiv
- kooperativan (spremnost na timski rad)
- smisao za tehniku
- jezično nadaren („dobar govornik“)
- spreman na compromise

Ostale sposobnosti: _____

Odlikujem se jakim stranama: _____

Slabe strane s kojima se borim: _____

Radni list se ispunjava 20 minuta. Rehabilitant označava kućice za koje smatra da se odnose na njegove sposobnosti. Rezultatima se dobiva subjektivno viđenje o

sposobnostima same osobe i potrebno ih je usporediti sa Radnim listom – samospoznaja od prethodnog dana.

Radni list – Usponi i padovi

Aktivnosti i vještine	Usponi i padovi	
	koje sam rado obavljao/-la	koje nisam rado obavljao/-la
Škola:		
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
Naukovanje:		
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
Zvanja/zanimanja:		
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
Slobodno vrijeme/ domaćinstvo:		
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

Radni list se ispunjava 20 minuta. Osoba se promatra na cjelovit način s naglaskom na obrazovanje. Izuzetno je važan dio koji govori o interesima i slobodnom vremenu iz kojeg se često može doći do budućeg zanimanja.

Radni list – Slabe i jake strane

Jake strane – slabe strane

Razmislite o svojim radnim i osobnim potencijalima i postavite si sljedeća pitanja:

Posjedujem... JAKE STRANE	Jako dobar/dobra sam u / znam
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

<hr/> <hr/> <hr/> <p>U posljednje vrijeme naučio/-la sam sljedeće:</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<hr/> <hr/> <hr/> <p>Drugima je teško prihvatljivo što sam... SLABE STRANE</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>
--	---

Individualni rad na Radnom listu. Na svako od postavljenih pitanja je potrebno istaknuti tri stvari i o napisanom se radi zajednička analiza (rehabilitant i trener).

Radni list – Osobni kriteriji

Osobni kriteriji

1. Navedite koji su Vam kriteriji važni za Vaš budući posao!

---

2. Upišite te kriterije u krugove prema njihovoj važnosti!

ja

Individualan rad na Radnom listu. Radnim listom se potiče izražavanje čime se osoba želi baviti.

Koji su kriteriji bitni u budućem zanimanju – crta se krug, u sredini JA, najmanje važni kriteriji u zadnjem krugu. U razgovoru sa rehabilitantom se konkretizira velika količina informacija.

Radni list – Moja dosadašnja zaposlenja i djelatnosti

Moja dosadašnja zaposlenja i aktivnosti

Zaposlenja Domaćinstvo Aktivnosti u slobodno vrijeme	Nabrajanje konkretnih poslova	Još mogu obavljati	Još želim obavljati

Individualni rad na Radnom listu. Ako osoba nema radnog iskustva piše samo zadatke koje je obavljala kod kuće.

Radni list – Sklonost

Skлонost

Kakvim radnim zahtjevima osjećam da sam trenutno dorastao/-la?
(označite križićem ono što se odnosi na Vas i po potrebi dopunite)

- tjelesno opterećenje
Ograničeno zbog: _____
- izloženost stresu
- vještina rada rukama i prstima
- razumijevanje prostornih odnosa
- smisao za tehniku
- smisao za trgovinu
- socijalna kompetencija
- lako sklapa kontakte, vješt u pregovaranju
- jezične sposobnosti: usmeno izražavanje (hrvatski)
- jezične sposobnosti: pismeno izražavanje (hrvatski)
- jezične sposobnosti na stranom jeziku: usmeno i pismeno izražavanje
- organizacijske sposobnosti
- analitičke sposobnosti, logičko razmišljanje
- kreativno oblikovanje, umjetničko izražavanje
- matematično-računske sposobnosti
- sposobnost pamćenja
- izdržljiv, strpljiv
- kooperativan (spremnost na timski rad)
- smisao za tehniku
- jezično nadaren („dobar govornik“)
- spreman na kompromise
- izdržljivost, strpljivost
- spremnost na timski rad, spremnost na kompromise
- fleksibilnost, spremnost na promjene, spremnost na učenje
- _____
- _____
- _____

Individualni rad na Radnom listu. Rehabilitant u prvoj koloni navodi sažetak poslova koje može i želi obavljati. Druga kolona se ne popunjava, jer se čekaju rezultati testova za tehnička i ekonomska zanimanja.

Radni list – Moj život za 5 godina

Moj život za 5 godina

1. Najprije se osvrnite na svoj život u odnosu na obitelj.
Što Vam je osobito važno?

---

2. Razmislite sada o svom budućem području rada!
Gdje ćete raditi? (u kojoj tvrtki?)
Opišite tu djelatnost što točnije! (Koja su Vaša zaduženja?)

---

3. Nadalje opišite, što još postoji u Vašem sadašnjem životu osim obitelji i posla, odnosno što Vam je još bitno?
(hobiji, kontakti, prijateljstva, ...)

---

4. Ako gledate još dalje u svoju budućnost: koje ciljeve/ planove želite ostvariti za 10 godina?

Individualan rad na Radnom listu. Posljednje pitanje će rehabilitanti vrlo teško odgovoriti, te ga treba ponoviti nakon što dobiju dodatna znanja o zanimanjima.

Pred kraj prvoga tjedna održava se trening u malim grupama za:

- sastavljanje natječajne dokumentacije (standardni životopis)
- mapa za natječaje
- analiza tržišta rada (novine, Internet, brošure, HZZ)
- strategija telefoniranja
- savjeti za razgovor za posao

Radni list – Upute za telefoniranje

Upute za telefoniranje

Tvrtka telefonski broj	tajnica sugovornik (naslov, ime)
moj cilj	moj najbolji argument
priprema za razgovor (redoslijed i teme, npr. pozdravljanje, predstavljanje, odnos s tvrtkom...)	bilješke o razgovoru (tijekom telef. razgovora)
razmišljanje	rezultat (termin itd.)

Radni list – Savjeti za razgovor za posao

RAZGOVOR S POSLODAVCEM

KAKO SE PREDSTAVITI POSLODAVCU

Postupak odabira kandidata

Postupak odabira kandidata za neki posao ima uglavnom ustaljeni redoslijed:

1. kandidati podnose zamolbu i prilažu svoj životopis i popratne dokumente (navedene u tekstu natječaja za posao)
2. predselekcija - na temelju životopisa i zamolbi poslodavac odabire manji broj kandidata koje poziva na intervju ili upućuje u selekciji postupak
3. selekcija - najčešće uključuje psihologijsko testiranje sposobnosti, upitnicima ličnosti, razgovor s psihologom, te ukoliko je potrebno može uključivati zdravstveni pregled ili testiranje stručnih znanja i specifičnih sposobnosti (npr. korištenje računala, strani jezici i slično)
4. intervju s poslodavcem – s obzirom na rezultate provedene selekcije, poslodavac odabire manji broj kandidata koji se pozivaju na intervju s poslodavcem

Priprema za intervju

Nakon što ste pozvani na intervju od strane poslodavca, izuzetno je važno dobro se pripremiti za taj razgovor. Tijekom pripreme za razgovor s poslodavcem prikupite informacija o tvrtki i radnom mjestu za koje se natječete.

Razmislite o mogućim pitanjima, pročitajte svoj životopis i pripremite svoje odgovore. Poslodavci često traže da se u par minuta (1-2 minute) kratko predstavite zbog čega je dobro unaprijed pripremiti kraće izlaganje o sebi koje uključuje:

- podatke o obrazovanju
- opis zadnjeg zaposlenja
- opis nekog ranijeg posla značajnog za novo zapošljavanje
- posebna znanja i vještine

- razlog zbog kojeg tražite posao
- očekivanja od budućeg posla
- radne kvalitete i osobine

Korisno može biti uvježbati izlaganje s prijateljem, članom obitelji ili sami ispred zrcala. Vodite računa o vremenu izlaganja - budite jasni i precizni. Odjeća treba biti uredna i prikladna, u skladu s poslom za koji se natječete. Izbjegavajte upadljivu odjeću, nakit, jake parfeme i slično.

Budite spremni sve prezentirano potkrijepiti dokumentima (diplomom, radnom knjižicom, životopisom, pismom/ima preporuke, uvjerenjima o završenim tečajevima, vozačkom dozvolom i dr.) Pripremite nekoliko odgovarajućih pitanja za poslodavca.

Pitanja za poslodavca

Razgovor s poslodavcem bi trebao biti dvosmjerna komunikacija. Pitanja postavljena tijekom intervjua imaju svrhu pojasniti u kojoj ste mjeri odgovarajuća osoba za određeni posao, ali i koliko ponuđeni posao odgovara Vama. To znači da tijekom intervjua poslodavcu možete postavljati neka pitanja, tražiti pojašnjenja i sl. Često na kraju razgovora poslodavci sami daju priliku da pitate ono što vas zanima.

Pitanjima koja ćete postaviti za vrijeme ili na kraju intervjua možete otkloniti neke nejasnoće, ali i poslati poruku o važnosti koju pridajete razgovoru. Stoga je važno unaprijed pripremiti nekoliko pitanja koja želite postaviti. Možda ćete na neka od njih odgovor dobiti tijekom razgovora.

U inicijalnom razgovoru predlažemo postavljati općenita pitanja o tvrtki i radnom mjestu za koje se natječete, a izbjegavati ona koja se odnose isključivo na Vašu dobit (npr. plaću, korištenje slobodnih dana i sl.).

Primjeri pitanja koja možete postaviti poslodavcu tijekom intervjua:

- Kako izgleda tipičan dan na ovom poslu?
- Koja su Vaša očekivanja od mene?
- Kako izgleda dnevni raspored aktivnosti?
- Što je iz Vašeg iskustva najteži dio posla?
- Postoji li probni rok, koliko on traje?
- Je li ovo novo radno mjesto ili popunjavate postojeće?
- Kada očekujete da ćete donijeti konačnu odluku o izboru?

Potrudite se ostaviti pozitivan prvi dojam

Proces stvaranja prvog dojma igra važnu ulogu u ljudskim socijalnim interakcijama. Prvi dojam koji stvorimo o drugim ljudima utječe na naše ponašanje prema tim osobama te naša očekivanja.

Razgovor za posao predstavlja situaciju u kojoj osoba koja donosi sud o kandidatima ima na raspolaganju ograničeno vrijeme, a odluku mora donijeti često samo na temelju vlastitog dojma o kandidatima (ukoliko odabir ne vrše stručnjaci za profesionalnu selekciju). U takvoj situaciji poslodavci na temelju dostupnih informacija donose odluke o primjerenosti određenog kandidata za radno mjesto, pri čemu je prvi dojam vrlo važan.

Na što paziti?

- Budite točni - dođite na razgovor 10-15 minuta prije zakazanog termina što će vam omogućiti da se organizirate, pregledate dokumente, zauzmete stav sukladan slici koju želite ostaviti
- Ne žvačite žvakaću gumu ili bombon
- Izbjegavajte u zadnji čas popušiti cigaretu ili popiti još jednu kavu 'za smirenje'
- Predstavite se poslodavcu i drugim prisutnima
- Rukujte se čvrsto – ali bez pretjerivanja sa stiskom
- Pričekajte da Vam ponude da sjednete
- Vodite računa o tonu svoga glasa (ni pretiho, ni preglasno govoriti) i "govoru tijela" koji treba biti sukladan onomu što govorite

Odgovarajte na pitanja efikasno

- Usmjerite se na postavljeno pitanje, ne govorite previše i ne gubite se u detaljima
- Gledajte sugovornike u oči i ne prekidajte ih dok govore
- Pažljivo slušajte što Vam poslodavac govori i što vas pita
- Pokušajte biti što prirodni, ali pritom vodite računa o pravilima pristojnog ponašanja i uvažavanje sugovornika
- Vodite računa da su vaši odgovori usmjereni prvenstveno na posao (npr. ako Vam kažu: „Recite nam nešto o sebi“ ne započinite dugu priču o svom osobnom životu)
- Nemojte govoriti loše o bivšim poslodavcima jer time možete ostaviti loš dojam o sebi
- Ako niste sigurni što je poslodavac mislio postavljajući Vam određeno pitanje, tražite pojašnjenje

Postave li Vam pitanje s negativnim prizvukom, npr.: *'Koji je najgori posao na kojemu ste radili i zbog čega?'* ili *'Što je Vaša najveća slabost?'* pokušajte negativna pitanja preokrenuti u pozitivna ili unaprijed pripremiti odgovor na način da prikazete i pozitivne aspekte spomenutog primjera.

Ukoliko trebate pomoć u pripremi za razgovor s poslodavcem možete nam se obratiti jer provodimo **radionicu** pod nazivom **“Kako se predstaviti poslodavcu”** namijenjenu upravo pripremi za intervju, te važnim informacijama na koje treba pripaziti tijekom intervjua.

Radni list – List o podacima o tvrtki

List s podacima o tvrtki

tvrtka (točno ime, adresa)	sugovornik (naslov, ime) tajnica (ime) telefonski broj (najbolje vrijeme za nazvati)
izvor informacija (oglas, AMS, poznanici..)	postavljeni uvjeti
informacije o tvrtki	što mi se sviđa kod tvrtke
moje kvalifikacije, sposobnosti itd. (što mi u ovom slučaju posebno ide u korist)	što bih još trebao/-la razjasniti
prvi kontakt (datum/vrijeme) sljedeći kontakti (datum/vrijeme)	razgovarao s (naslov/ime) razgovarao s (naslov/ime)
rezultat	razmatranje (što je dobro prošlo, što je moglo biti bolje?)

Vježbe se provode individualno i sa svakim rehabilitantom doslovno od riječi do riječi.

Utvrđivanje sposobnosti za ekonomska i tehnička zanimanja

Pravilo je da se svi rehabilitanti mogu okušati i u ekonomski administrativnim tako i tehničkim zanimanjima, bez obzira na rezultate.

Utvrđivanje tih sposobnosti maksimalno može trajati 1 dan.

Utvrđivanje sposobnosti za ekonomska zanimanja sadržava:

- Korespondencija: jednostavna pisma prema predlošku, izražavanje, pravopis...

- Ekonomska matematika: mali blagajnički obračuni, uključujući monotone vježbe, utvrđivanje stanja blagajne, jednostavne matematičke operacije
- Administrativni i organizacijski zadaci; izrada radnog plana - plana smjena/ranog i kasnog plana, razvrstavanje primki
- Provjera odgovornosti, preciznosti i izdržljivosti
- Maks. 1 dan

Svaki polaznik dobiva svoju mapu sa predlošcima kako dopis treba izgledati i ima zadatak da napiše 2 ili 3 dopisa po predlošku i to u vremenu od 60 minuta.

Izvode se jednostavne vježbe iz matematike za ekonomiste, te jednostavne vježbe sa osnovnim matematičkim operacijama, putem čega se testira preciznost, odgovornost i izdržljivost.

U poslijepodnevnom satima se radi na usmenom izražavanju (npr. opis jučerašnjeg dana, opis životinje i sl.), gdje je naglasak na retoriku. Izvode se razne vježbe u kojima se daje priprema od 10 minuta na određenu temu, a rehabilitant treba pred grupom u 2 do 3 minute prezentirati temu (uvod, glavni dio, zaključak). Svrha vježbe je da se osoba oslobodi straha od javnog nastupa.

Za utvrđivanje sposobnosti za ekonomska zanimanja koriste se udžbenici za srednju školu.

Kod utvrđivanja razine znanja bitno je utvrditi da li je osoba zaboravila određene stvari ili nikada nije naučila.

Kada se ispostavi da osoba nešto ne može riješiti, ispitivač treba naći uzrok i pomoći. Pristup ne smije biti krut tako da i manje sposobni dožive uspjeh i to se odnosi na sve stručnjake (fleksibilnost, individualnost).

Utvrđivanje sposobnosti za tehnička zanimanja sadržava:

- Baterija testova sposobnosti DAT
  - Program za osnove crtanja: prostoručno crtanje, figurativno predočavanje, shvaćanje prostornih odnosa, shvaćanje oblika, razumijevanje koordinata
- Motorika: gruba i fina motorika
vježbe savijanja žice, letanje..

Test se ispunjava 20 minuta. Testira se prostoručno crtanje, spajanje točki, nadopunjavanje nizova brojeva, zatim vježba za grubu i finu motoriku, zadatak da se sa žicom nešto oblikuje.

Utvrđivanje sposobnosti za tehnička zanimanja traje maksimalno 1 dan, idealno bi bilo po pola dana, naizmjenice s utvrđivanjem sposobnosti za ekonomska zanimanja.

Za utvrđivanje sposobnosti za tehnička zanimanja koriste se udžbenici za srednju školu.

Kod utvrđivanja razine znanja bitno je utvrditi da li je osoba zaboravila određene stvari ili nikada nije naučila.

Kada se ispostavi da osoba nešto ne može riješiti, ispitivač treba naći uzrok i pomoći. Pristup ne smije biti krut tako da i manje sposobni dožive uspjeh i to se odnosi na sve stručnjake (fleksibilnost, individualnost).

Odnos prema invaliditetu

Obavezan dodatni sadržaj je pomoć u prihvaćanju vlastitog invaliditeta. Ovu uslugu provodi psiholog. Usluga se provodi grupno, a za osobe s procijenjenim velikim problemima i individualno, u skladu s metodama grupnog i individualnog rada.

Radionica traje 3 sata.

Cilj radionice je pružiti pomoć rehabilitantu da prevlada staro zanimanje (odmak od dosadašnjeg zanimanja), te da shvati prednosti novog zanimanja. Važno je raditi na psihološkom odmaku i na otvorenosti ka novome.

Na kraju prvog tjedna obavezan je *individualan razgovor sa C.M.*

U individualnom razgovoru C.M. zajedno sa rehabilitantom analizira dobivene rezultate iz Radnih listova (C.M. prethodno traži mišljenje pojedinih trenera koji su provodili ispitivanje).

Cilj je utvrđivanje općih perspektiva s vlastitim profilom sposobnosti, regionalnim tržištem rada i vlastitim granicama (mobilnost, obiteljska i financijska situacija, mogućnost podrške i dr.), te usporedba vlastitog poimanja sebe i viđenje drugih ljudi.

- 2. tjedan – Analiza zanimanja

Cilj je, nakon individualnog istraživanja, izrada najmanje 2 konkretna opisa zanimanja, uzimajući u obzir osobnu situaciju, medicinska ograničenja i situaciju na regionalnom tržištu rada.

Prijedlog rasporeda u 2. tjednu

2. TJEDAN			
UTORAK	9 – 9.45	- testiranje-pismena komunikacija	
	9.45 - 10.30	-testiranje -	

		matematika za ekonomiste	
	10.30 - 10.40	pauza	
	10.40 - 12	-testiranje-upravne i organizacijske vještine	
	12 - 12.30	pauza	
	12.30 - 15	- upoznavanje s tržištem rada	
SRIJEDA	9 - 12	-istraživanje zanimanja - „Moj izbor“ -istraživanje tržišta rada-opis dva zanimanja *grupni rad + individualni rad	
	12 - 12.30	pauza	
	12.30 - 15.30	-istraživanje tržišta rada -lista poslova/potencijalnih poslodavaca	
ČETVRTAK	9 - 12	-radni list-istraživanje konkretnog zanimanja -tabelarni životopis -pisanje zamolbi i prijava za radno mjesto	
	12 - 12.30	pauza	
	12.30 - 15	-individualni razgovor s CM	

Sadržaji:

- Informacije o regionalnom tržištu rada
- Prezentacija konkretnih opisa zanimanja (opis, uvjeti)
- Individualno istraživanje
- Kontakti s tvrtkama

Po potrebi:

- > testiranja
- > trening iz socijalnih vještina
- > konkretno natjecanje za radno mjesto

Tijek:

- ponuda radnih mjesta u Zavodu za zapošljavanje
- informativni materijali o svim mogućnostima obrazovanja
- web stranice s oglasima za posao
- novinski oglasi za posao
- predstavljanje konkretnih portreta zanimanja (opis zanimanja, zadaci/djelatnost, profil traženih uvjeta, eventualno obrazovanje)

Informacije daje trener(ica) u obliku predavanja, što pretpostavlja da trener(ica) posjeduje sveobuhvatno znanje o aktualnoj situaciji na tržištu rada.

Preporuča se rehabilitantima osigurati tri dana da samostalno rade na istraživanju zanimanja, pri čemu trener(ica) pruža pomoć ako je to potrebno. Najvažnije je da rehabilitant prikupi što više informacija o zanimanju koje ga zanima. Na taj način se između ostaloga testira i njegova stvarna motivacija. U tom periodu osoba može poželjeti posjetiti neku od tvrtki (informativna praksa), što se i omogućava i osoba sama telefonski kontaktira tvrtku uz podršku trenera.

Radni materijali:

GRUPNO PROFESIONALNO SAVJETOVANJE

Grupno profesionalno savjetovanje nezaposlenih osoba i tražitelja zaposlenja provodi se u cilju unapređenja znanja i vještina aktivnog traženja posla. Uz pomoć voditelja radionice i razmjene iskustva s drugim sudionicima (od 8 do 15 osoba), nezaposlene osobe kroz različite metode učenja (demonstracije, prezentacije, igre uloga, skupne rasprave i rad u malim skupinama) usvajaju nove vještine i znanja.

Za sudjelovanje u radionicama možete se prijaviti svom savjetniku za zapošljavanje. U svim područnim uredima Zavoda provode se sljedeće radionice:

1) "Kako tražiti posao"

Radionica je namijenjena svima onima koji žele poboljšati metode i tehnike traženja posla.

Sadržaj radionice:

- metode i tehnike traženja posla
- pretraživanje baza podataka o ponudi radnih mjesta
- osnovna pravila pisanja životopisa
- sadržaj životopisa
- samostalna izrada vlastitog životopisa i molbe za posao

2) "Kako se predstaviti poslodavcu"

Radionica je namijenjena svima kojima treba pomoć u pripremi za razgovor s poslodavcem.

Sadržaj radionice:

- priprema za intervju s poslodavcem
- vještine komuniciranja s poslodavcem
- ponašanje tijekom intervjua
- najčešća pitanja u intervjuu
- uspješna samoprezentacija

3) "Metode samoprocjene"

Radionica je namijenjena svima onima kojima treba pomoć u procjeni vlastitog radnog potencijala (sposobnosti, znanja, vještina, osobina i interesa) u definiranju profesionalnih ciljeva i razvoju vještina za upravljanje karijerom.

Sadržaj radionice:

- istraživanje vlastitih potencijala
- poticaj na razmišljanje o vlastitim znanjima i vještinama
- identifikacija znanja i vještina koje je potrebno unaprijediti
- definiranje načina unapređenja razine vještina
- definiranje plana razvoja karijere

4) Radionice prilagođene potrebama i mogućnostima pojedinih skupina nezaposlenih osoba (npr. radionice za nezaposlene osobe s invaliditetom)

Sadržaj radionice:

- istraživanje vlastitih potencijala i interesa
- identifikacija mogućih prepreka radno – socijalne integracije i mogućnosti njihovih prevladavanja
- definiranje plana profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja
- metode i tehnike aktivnog traženja posla
- priprema za razgovor s poslodavcem

KAKO NAPISATI DOBAR ŽIVOTOPIS I ZAMOLBU?

Molba za posao predstavlja tekst kojemu je cilj ukratko se predstaviti poslodavcu, istaknuti neke osobine i iskustva koja su ključna za posao za koji se natječete.

Životopis je kratak i precizan napisan tekst kojim se opisuju osobna dostignuća na obrazovnom i praktičnom planu, prethodno radno iskustvo, specifična znanja, te vještine i osobine koje su važne prilikom prijave za neki posao.

Molbu, kao i životopis potrebno je uvijek iznova prilagoditi pojedinom radnom mjestu za koje se natječete. Važno je obratiti pažnju na relevantna znanja, vještine i sposobnosti koje pojedino radno mjesto zahtijeva, te pri tome istaknuti one kompetencije i radno iskustvo koji zadovoljavaju te zahtjeve.

Ukoliko ste tek završili fakultet ili srednju školu istaknut ćete postignuća koja ste stekli za vrijeme obrazovanja, a naglasak možete staviti na osobine i izvanškolske aktivnosti, s obzirom da nemate radno iskustvo. Dugogodišnja praksa je pokazala kako poslodavci cijene proaktivnost i želju za učenjem, odnosno spremnost na promjene i kontinuirano ulaganje u vlastita znanja i vještine.

Ukoliko imate dugogodišnje radno iskustvo u području za koje se natječete, možete istaknuti svoje kompetencije u poslovima koje ste do sada obavljali i postignuća na prijašnjim radnim mjestima.

Savjeti za pisanje zamolbe za posao

Zamolba se sastoji od tri dijela – uvodni dio, razrada i završetak zamolbe.

- **Uvodni dio** - započnite zamolbu navodeći radno mjesto za koje se javljate, kao i gdje ste vidjeli natječaj za to radno mjesto
- **Razrada** – ukratko se navode kvalitete, relevantno radno iskustvo i postignuća koja Vas čine dobrim kandidatom za radno mjesto na koje se prijavljujete
- **Završni dio** – nudimo informacije za daljnji kontakt te zahvaljujemo na pažnji uz službeni pozdrav i potpis

Zamolba ne bi trebala biti dulja od jedne stranice te treba dati precizne informacije na pitanja zašto ste upravo Vi pravi kandidat za navedeni posao. Jezik treba biti gramatički ispravan, u skladu s pravilima poslovne komunikacije i uljudan a cijeli tekst razumljiv i lak za čitanje.

Primjeri zamolbe za posao:

PRIMJER MOLBE ZA POSAO (POSLODAVAC NIJE OBJAVIO NATJEČAJ ZA SLOBODNO RADNO MJESTO)
PRIMJER MOLBE ZA POSAO (POSLODAVAC JE OBJAVIO NATJEČAJ ZA SLOBODNO RADNO MJESTO)

Savjeti za pisanje životopisa

Životopis predstavlja prvi kontakt s poslodavcem, obzirom da se često na temelju životopisa kandidata vrši predselekcija, odnosno odabir kandidata koji ispunjavaju uvjete navedenog radnog mjesta.

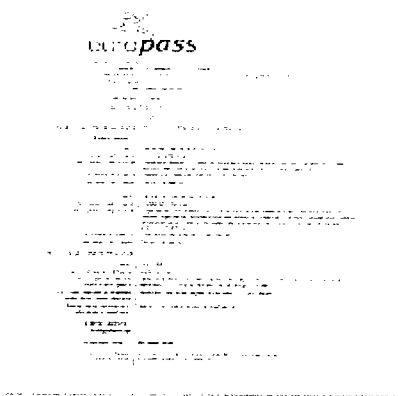
Iz tog razloga je važno kvalitetno napisati životopis pri čemu je preporučljivo voditi računa o nekim pravilima:

- redosljed informacija u životopisu koji se odnosi na obrazovno i radno iskustvo treba biti kronološki posložen, i to tako da najnoviji podaci budu na vrhu pojedine cjeline
- treba biti pregledan, čitljiv i jednostavan
- informacije koje se nalaze u životopisu trebaju biti pažljivo odabrane i relevantne za posao za koji se natječete
- ne smije biti duži od jedne do dvije stranice jer poslodavci zaprimaju veliki broj životopisa, stoga je bitno dati sažete i precizne informacije
- razmislite o tabličnom prikazu životopisa jer je pregledniji i razumljiviji
- naslove cjelina možete istaknuti (podebljavanjem, podvlačenjem ili kurzivom) pri čemu je važno slijediti isti stil (font i format teksta)

U slučaju da Vaše obrazovanje i radno iskustvo ne odgovaraju u potpunosti zahtjevima posla, tada možete pisati drugim redosljedom, tj. istaknuti vještine, znanja i radna postignuća koji odgovaraju zahtjevima radnog mjesta.

„Što je Europass?“

Europass je portfelj od pet dokumenata namijenjen europskim građanima da stečene vještine i kvalifikacije predstave na jasan i usporediv način na području Europske Unije.

Format europskog životopisa omogućuje poslodavcu prepoznavanje vještina i znanja kandidata za posao stečenih radnim iskustvom i obrazovanjem u različitim zemljama.

Europass životopis vam omogućuje da logičnim redosljedom predstavite svoje kvalifikacije, vještine i kompetencije poslodavcima (osobni podaci; opis vašeg radnog iskustva; opis vaše naobrazbe i osposobljavanja te detaljan popis vaših vještina i kompetencija stečenih tijekom osposobljavanja, rada i svakodnevnog života).

Opširnije informacije dostupne su na Službenoj mrežnoj stranici Nacionalnog Europass centra Hrvatska (NEC Hrvatska) koji je sastavni dio Agencije za mobilnost i programe Europske unije na domeni www.europass.hr.

Primjeri životopisa:

[Upute za pisanje Europass životopisa](#)

[Europass životopis](#)

[Primjer popunjenog životopisa](#)

RAČUNALNI PROGRAM PROFESIONALNOG USMJERAVANJA „MOJ IZBOR“

Razmišljate o odabiru zanimanja ili daljnjeg obrazovanja te zapošljavanja?

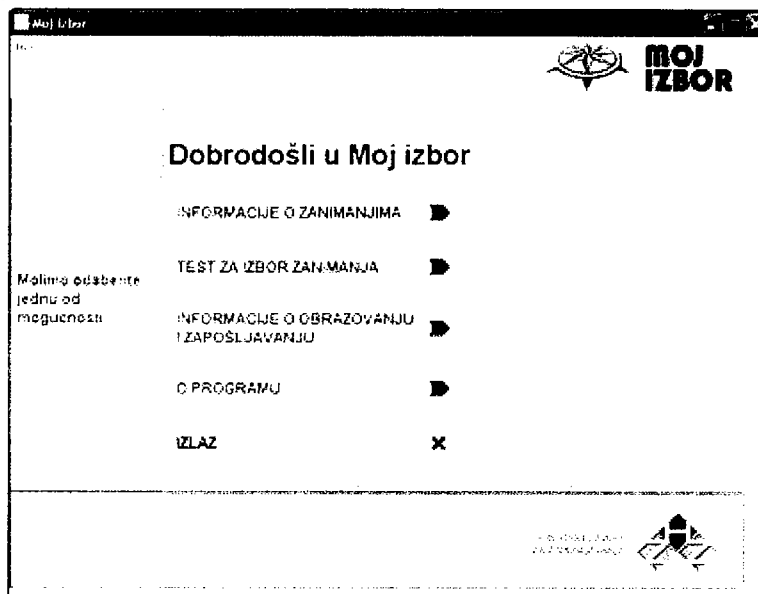
Vi ste:

- učenik osnovne ili srednje škole?
- student?
- nezaposlena osoba?
- osoba koja razmišlja o promjeni zanimanja i/ili karijere?
- stručni suradnik u školi?
- organizacija koja nudi usluge profesionalnog usmjeravanja?
- općenito zainteresirani za razna zanimanja?

Ovim putem Vam predstavljamo mogućnosti Programa koji može biti od velike pomoći prilikom donošenja profesionalnih odluka.

OSNOVNE INFORMACIJE O PROGRAMU

„Moj izbor“ je računalni program profesionalnog usmjeravanja namijenjen korisnicima starijima od 13 godina koji razmišljaju o promjeni zanimanja i svima onima koji žele saznati dodatne informacije o pojedinim zanimanjima.

Računalni program „Moj izbor“ korisnicima pruža mogućnost:

1. samoinformiranja o različitim zanimanjima - detaljan uvid u bazu s oko 350 opisa zanimanja. Svaki opis zanimanja sadrži slijedeće informacije:

1. kratak opis zanimanja
2. potrebno obrazovanje
3. opis poslova
4. znanja, vještine i poželjne osobine
5. uvjeti rada
6. srodna zanimanja
7. mogućnosti zapošljavanja
8. ostale informacije
9. fotografije zanimanja

2. samoinformiranja o obrazovanju i zapošljavanju u Republici Hrvatskoj - osnovne informacije o strukturi, postojećim propisima u području obrazovanja i zapošljavanja te savjeti za unapređivanje vještina za razvoj karijere.

3. samoprocjene profesionalnih interesa - interaktivni upitnik koji se odnosi na privlačnost bavljenja radnim aktivnostima vezanim uz znanja, vještine i uvjete rada pojedinog zanimanja.

4. samoprocjene kompetencija - interaktivni upitnik koji se odnosi na samoprocjenu razvijenosti kompetencija, tj. vještina koje je korisnik stekao kod kuće, tijekom školovanja ili na radnom mjestu.

Savjetnicima koji ga koriste u postupcima profesionalnog usmjeravanja Program može pružiti dodatni uvid u interese i kompetencije korisnika te pružiti nove ideje i izvore informacija za savjetovanje.

Korištenje Programa besplatno je za sve krajnje korisnike – učenike, nezaposlene osobe i druge, a institucije koje Program žele koristiti u svojim ustanovama mogu ostvariti pravo na korištenje nabavkom licence.

Dodatni sadržaji po potrebi:

- specijalistički pregledi
- procjena osobnosti
- savjetovanje u rehabilitacijsko-tehnološkom pogledu
- obuka iz socijalnih vještina
- pripravnički staž u nekom društvu
- probno stažiranje – informativna praksa

Na kraju drugog tjedna obavezan je *individualan razgovor sa C.M.*

U individualnom razgovoru C.M. zajedno sa rehabilitantom analizira dobivene rezultate.

- 3. tjedan – *Rezultat profesionalne rehabilitacije = pronalaženje zanimanja*

Cilj je odlučiti se za jednu poslovnu perspektivu, tj. pronalaženje zanimanja za rehabilitanta.

Prijedlog rasporeda u 3. tjednu

3. TJEDAN			
UTORAK	9 - 10.30	-rad na soc. vještinama: dress code, poslovno prezentiranje...	
	10.30 - 10.40	pauza	
	10.40 - 12	-igranje uloga- vježbanje intervjua, predstavljanje poslodavcu...	
	12 - 12.30	pauza	
	12.30 - 15	- telefonski razgovori s konkretnim poslodavcima	
SRIJEDA	9 - 12	-napredniji- samostalno istražuju tržište -manje napredni- rad na računalu/ matematika/ hrvatski	
	12 - 12.30	pauza	
	12.30 - 15	-napredniji- samostalno istražuju tržište -manje napredni- rad na računalu/ matematika/ hrvatski	
ČETVRTAK	9 - ...	-individualni razgovori s CM/ izrada individualnog plana	
PETAK	9 - 11.30/12	Interdisciplinarni tim	

Sadržaji:

- izrada plana radne i socijalne rehabilitacije i/ili integracije u skladu s osobnim i regionalnim mogućnostima
- završni razgovor s C.M.

Kod izrade individualnog rehabilitacijskog plana uzima se u obzir sve čimbenike koji pozitivno ili negativno utječu na profesionalnu rehabilitaciju. Rehabilitacijski plan se izrađuje zajedno sa rehabilitantom. Sadržaj rehabilitacijskog plana je:

- analiza i opis trenutne situacije,

- prijedlog sa najmanje jednom alternativom,
- vremensko/sadržajno planiranje provedbe,
- opis potrebnih usluga podrške,
- opis potrebnih okvirnih uvjeta kao što je opremanje radnog mjesta i sl.,
- opis faktora rizika,
- rezultati praktičnog okušavanja u različitim područjima rada

Ishod može biti:

- Prijedlog za obrazovanje u nekoj obrazovnoj instituciji (stjecanje kvalifikacije),
- Prijedlog za osposobljavanje s kraćim obrazovnim programom,
- Prijedlog trenutno zapošljavanje na otvorenom tržištu rada,
- Prijedlog trenutno zapošljavanje u prilagođenim uvjetima rada,
- Prijedlog trenutno zapošljavanje uz podršku radnog asistenta,
- Prijedlog radno osposobljavanje (trening),
- Prijedlog za trening i optimizaciju osobnih potencijala ili mjere stabilizacije.

Nositelj troška izrade perspektiva se u pisanom obliku izvještava o ishodu izrade perspektiva. **Nositelj troška ima isključivo pravo odluke o poduzimanju daljnjih mjera.**

Predložak izvješća

Izvještaj
Pronalaženje perspektiva
od... - do.....
za
Ime prezime

Case Manager:
Ime/prezime/tel./e-mail

CILJ:

ŠKOLA I DOSADAŠNJA KARIJERA:

SOCIJALNI STATUS/ OSOBNA SITUACIJA:

ZDRAVSTVENA OGRANIČENJA:

DIJAGNOZE:

OPIS:

REHABILITACIJSKA TEHNOLOGIJA: (samo po potrebi)

UTVRĐIVANJE INTELEKTUALNIH SPOSOBNOSTI:

(rezultati dijagnostičkog tjedna)

Korištene metode:

Procjena faktora inteligencije na pismenim zadacima:

(daleko iznad prosjeka, iznadprosječno, prosječno, blago ispod prosjeka, ispod prosjeka...)

Jezične sposobnosti

Matematičke sposobnosti

Logično razmišljanje

Verbalno pamćenje

Procjena faktora inteligencije usmenim putem:

REZULTATI TESTIRANJA :

(rezultati dijagnostičkog tjedna)

Matematika:

Hrvatski jezik:

REZULTATI TESTIRANJA TIJEKOM PRONALAZENJA PERSPEKTIVA:

Ekonomska zanimanja:

Tehnička zanimanja:

RADNA SITUACIJA/ IZDRŽLJIVOST/ MOTIVACIJA:

SADRŽAJ PRONALAZENJA PERSPEKTIVA:

SAŽETAK:

PRIJEDLOG:

Odgovorni Case Manager
za pronalaženje perspektiva

Voditelj Odjela

Ime/ prezime rehabilitanta
Upoznat sa rezultatima

U-----, ...

TRENING I OPTIMIZACIJA OSOBNIH POTENCIJALA

OPIS USLUGE:

Mjera treninga i optimizacije osobnih potencijala je predviđena da se koristi nakon dijagnostičkog tjedna ili nakon izrade perspektiva u situaciji kada osoba nema osnovne preduvjete za uključivanje u daljnje usluge profesionalne rehabilitacije, kao što su socijalne kompetencije, znanje i dr. što zahtjeva intenzivniji tretman koji nije moguće osigurati u sklopu radnog treninga.

CILJ USLUGE:

Cilj usluge je smanjenje školskih deficita, te razvijanje socijalnih sposobnosti i vještina, koje omogućuju učinkovitiju komunikaciju s okolinom.

Primarni ciljevi programa su: navikavanje na poslovne procese i radno vrijeme, prilagodba na opterećenja i njihovo pozitivno prevladavanje, poticanje samorefleksije, podizanje samopercepcije i samoprocjene, razvoj socijalnih vještina postupanja, te promicanje mehanizama za rješavanje sukoba u privatnom životu i na radnom mjestu. Nadalje, cilj je i prevladavanje školskog deficita kako bi se nakon tretmana stvorili uvjeti za uključivanje u rehabilitacijske mjere ili neku od obrazovnih aktivnosti, te zapošljavanje.

CILJANE SKUPINE:

Sve kategorije osoba s invaliditetom od 17. godine života na dalje, koje je uputio naručitelj usluge.

Usluga je namjenjena osobama s poteškoćama, deficitima i preprekama na području interpersonalnog funkcioniranja, a posebno onima s nedovoljnim ili neodgovarajućim socijalnim vještinama, te za one za koje su utvrđeni veći školski deficiti.

Uvjeti za uključivanje u mjeru:

- završeno obavezno obrazovanje,
- završena rehabilitacijska procjena.

Razlozi za isključenje iz mjere:

- akutna ovisnost

METODE, TEHNIKE I POSTUPCI KOD PROVOĐENJA USLUGE:

Plan izvođenja usluge podrazumijeva oblikovanje za svaku osobu individualno, uvažavajući njene potrebe i mogućnosti.

Skupina može imati maksimalno 15 polaznika. Ovisno o sastavu skupine usluga se provodi grupno i individualno kao: individualni rad, grupni rad, grupe za učenje, igranje uloga, predavanja i prezentacije, izleti.

VREMENSKO TRAJANJE USLUGE

Usluga traje maksimalno 3 mjeseca. Vremenski usluga može trajati i dulje ako se radi o kompleksnijim smetnjama.

UVJETI ZA PROVEDBU USLUGE:

Program provodi isto osoblje koje je sudjelovalo u izradi perspektiva, tj.

- voditelj treninga i optimizacije osobnih potencijala
- treneri s dodatnim kvalifikacijama stručnjaka za rehabilitaciju (grupni rad sa rehabilitantima),
- voditelj slučaja – Case Manager (osoba kojoj se sudionici obraćaju radi individualnog savjetovanja),
- stručnjaci za praktično isprobavanje s kvalifikacijom za pojedino područje (pedagozi, stručnjaci za profesionalnu rehabilitaciju, specijalizirani treneri npr. treneri za matematiku, treneri za hrvatski jezik, treneri za engleski jezik, treneri za osnove rada na računalu).

Osim toga, na raspolaganju su stručnjaci iz stručnih službi za medicinu, psihologiju, socijalni rad i rehabilitacijsku tehnologiju.

NAČIN PROVOĐENJA USLUGE:

Prva dva tjedna program se provodi samo u prijepodnevnim satima i saamo jedan dan u poslijepodnevnim satima. Radi se u grupi na način da se u sat vremena prolazi teorija, a zatim se u manjim skupinama rješavaju zadaci, postupno do individualnog rješavanja zadataka. Počinje se sa sadržajima koji su lakši i zanimljiviji osobama (novi sadržaji informatika, engleski jezik).

Tek četvrti tjedan je program intenzivniji i održava se i prijepodne i poslijepodne.

Prijepodne je nastava, a poslijepodne se održavaju treninzi socijalnih vještina i individualni treninzi.

Individualni treninzi predstavljaju važnu sastavnicu ukupnog procesa. Količina i sadržaj određuje se u skladu s individualnim potrebama osobe. Sadržaj može biti:

- razgovor o problematičnim područjima o kojima se ne može govoriti u skupini (npr. osjetljive osobne brige i problemi, individualni psiho-socijalni problemi, kao što je alkohol i dugovanja),
- savjetovanje i podrška,
- ishođenje željene podrške vanjskih institucija,
- savjetovanje i informacije koje se odnose na odgovarajuće psihoterapijske mjere,
- pokretanje psihoterapije,
- savjetovanje i informacije vezano za odgovarajuća savjetovaništa,
- suočavanje s akutnim i kroničnim stresnim situacijama.

Grupni treninzi su korektivnog karaktera i sadržaj može biti:

- prepoznavanje problema vezanih za socijalnu interakciju kod osobe,
- prevladavanje straha (od učenja i neuspjeha),
- prevladavanje stresa,
- podrška u suočavanju s bolešću,
- podrška u suočavanju sa svakodnevnim životom,
- krizna intervencija,
- trening socijalnih vještina (komunikacijske vještine, rješavanje sukoba, zauzimanje za samoga sebe, specifične vještine u radnom okruženju i dr.),
- trening suočavanja s preprekama u radnom i širem društvenom okruženju (tehlike rješavanja problema, prevladavanje problematičnog ponašanja),
- postizanje uvida u sebe,
- razvijanje sposobnosti za zrelo, racionalno ponašanje, za preuzimanje odgovornosti za svoje postupke,
- mijenjanje navika i eliminacija konkretnog ponašanja, tj. simptoma koji čine najveću štetu osobi,
- osposobljavanje za adekvatnu interpersonalnu komunikaciju.

OČEKIVANI UČINCI USLUGE:

Očekivani učinci su:

- postignut veći stupanj samodiscipline vezano za poslovne procese i radno vrijeme,
- povećanje izdržljivosti, te sposobnosti učenja, pamćenja, te koncentracije,
- postignut uvid u sebe,
- razvijenija sposobnost za racionalno ponašanje i preuzimanje odgovornosti za svoje postupke,
- osposobljenost za adekvatniju interpersonalnu komunikaciju,

- promjena navika i eliminacija konkretnih štetnih ponašanja,
- nadoknada nedostataka u temeljnom školskom znanju,
- priprema za daljnje kvalifikacije.

Nakon završenog treninga i optimizacije osobnih potencijala osoba ponavlja iste testove iz dijagnostičkog tjedna, nakon čega se donosi pisana preporuka za naručitelja usluge. Ako su se stvorili uvjeti preporuka može biti: uključivanje u druge rehabilitacijske mjere, uključivanje u kraće programe osposobljavanja, uključivanje u obrazovne aktivnosti, radni trening ili trenutno zapošljavanje.

Nositelj troška ima isključivo pravo odluke o poduzimanju daljnjih mjera.

2.4.3 Utvrđivanje modela procjene zapošljivosti osoba s invaliditetom koje primaju naknadu do zaposlenja

Nastavno na aktivnosti 2.5.1. i 2.5.2. Fond je, u okviru Nacionalnog plana za poticanje zapošljavanja, za razdoblje 2011.-2012., unutar cilja: „3.4. Rješavanje problema dugotrajne nezaposlenosti“ , te mjere: 3.4.1. „Analizirati i vrednovati postojeće programe za dugotrajno nezaposlene i osobe koje su izložene riziku da postanu dugotrajno nezaposlene te, na temelju rezultata vrednovanja, razviti učinkovitu strategiju politike na tom području“, nositelj provedbene aktivnosti - Utvrđivanje modela procjene zapošljivosti osoba s invaliditetom koje primaju naknadu do zaposlenja.

Model procjene zapošljivosti osoba s invaliditetom opisan u aktivnostima 2.5.1 i 2.5.2 primjenjuju stručnjaci iz Ustanove URIHO iz Zagreba u Radnom centru za osobe s invaliditetom i Virtualnoj radionici za osobe s invaliditetom na nezaposlenim osobama s invaliditetom koje su korisnici programa Radnog centra URIHO-a. Korisnici programa su nezaposlene osobe s invaliditetom iz evidencije nezaposlenih osoba Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, koji su i korisnici naknade do zaposlenja.

U 2012. godini u Radnom centru Ustanove URIHO kroz model procjene zapošljivosti prošlo je 18 osoba s invaliditetom korisnika naknade do zaposlenja.

Analizirano je 18 korisnika naknade do zaposlenja, koji su bili uključeni u aktivnosti radnog centra URIHO u razdoblju od 01.01.2012.godine do 31.12.2012.godine (od 01.07.2009. do 31.12.2012. kroz radni centar URIHO prošlo je 89 korisnika naknade do zaposlenja). Raspon godina starosti je od 21 do 40 godina

starosti. Svi korisnici su u radni centar bili upućeni od strane HZZ-a na šest mjeseci s razlogom obnavljanja stručnih znanja i vještina, te provedbe radno socijalnih aktivnosti s ciljem zapošljavanja, s obzirom da su radne vještine istih znatno smanjene ili posve izgubljene zbog dugotrajne nezaposlenosti. Tijekom projekta je precizno vođena evidencija boravka korisnika, te se simulirao pravi radni odnos kroz šestosatno radno vrijeme, preko čega se testiralo da li osoba s invaliditetom može preuzeti sve obaveze koje nosi radni odnos sa punim učinkom. Većih problema sa izostancima s aktivnosti nije bilo. Korisnici su u radnom centru osposobljavani za sedam grupa zanimanja i za većinu njih je bilo osigurano obučavanje od strane specijaliziranih radnih instruktora.

Hrvatski zavod za zapošljavanje je proveo odabir polaznika. Korisnicima je osigurana od strane HZZ-a naknada u iznosu od 1.600 kn, putni troškovi i troškovi osiguranja. Nakon isteka šest mjeseci 18 korisnika je produžilo svoj boravak i u to vrijeme primalo za svoj rad simboličnu nagradu. U periodu od prvih šest mjeseci, važno je napomenuti kako je, dio korisnika i dalje primao naknadu do zaposlenja, dok je nekima ukinuta.

Podaci o upućenim korisnicima evidentiraju većinu korisnika sa dostignutom razinom niže stručne spreme. Najveći broj korisnika je završilo Centar za odgoj i obrazovanje Zagorska i najbrojniji su oni sa zanimanjem pomoćnog knjigoveže, pomoćni galanterist, te pomoćni obučar.

Kod korisnika prevladavaju višestruka oštećenja, koja su gotovo u pravilu postojala od rođenja. Zanimljivo dio analiziranih korisnika ima poteškoća sa kretanjem ili poteškoća u komunikaciji.

Dužina nezaposlenosti se kreće od godine dana do 10 godina, a čak 7 korisnika nije nikada imalo iskustvo radnog odnosa.

Putem obrasca za Mjesečno praćenje i obrasca Završno mišljenje, praćen je čitav niz zadanih parametara.

Po završenom boravku u radnom centru za 1 korisnika je utvrđeno kako nije osposobljen za poslove u svom zanimanju. Kod 6 korisnika je utvrđeno kako im je potrebno stalno vođenje i nadzor u radnom procesu. Većina korisnika postiže zadovoljavajuću do slabiju kvalitetu u radu, dok je kvantiteta nešto slabija i svi korisnici su procijenjeni kao učinkovitiji na nenormiranim poslovima. Za 4 korisnika utvrđen je pad radnog funkcioniranja tijekom radnog vremena, 4 korisnika imaju povremene promjene, dok ih je 6 zadovoljavajuće. Motiviranost je ukupno gledajući

dobra. Broj korisnika koji imaju kapaciteta da sami poduzmu što je potrebno kako bi bolje izvršili radne zadatke i poboljšali radni proces je ukupno gledajući zadovoljavajući. Relativno mali broj korisnika ima poteškoća kod uključivanja u grupu i generalno se može reći da većina ima dobru komunikaciju sa grupom. Korisnicima u grupi nije potrebno u radnom procesu osigurati neku od mogućih prilagodbi kao što je: radni objekt, radni prostor, tehnička prilagodba, prilagodba organizacije rada, radno vrijeme, osobni/radni asistent, individualni rad, osigurati češće odmore ili im je potreban poseban izbor radnih mjesta, međutim svima je potrebna pomoć pri zapošljavanju.

Korisnici su imali optimalnu ili zadovoljavajuću podršku prirodne okoline u većini slučajeva. Niti jedan korisnik nije imao kontakt putem prakse sa otvorenim tržištem rada.

S obzirom na nepovezanost institucija, te evidencije o zaposlenim osobama s invaliditetom, nemoguće je učinkovito i sustavno pratiti zapošljavanje. Trenutno smo u mogućnosti pratiti zapošljavanje i prekid radnog odnosa samo u situaciji kada se poslodavac obrati Fondu sa zahtjevom za poticaje. Zbog toga je moguće da podaci o broju zaposlenih korisnika nakon boravka u radnom centru nisu potpuni. U grupi korisnika koja je prošla kroz radni centar URIHO u 2012. nije zabilježeno niti jedno zapošljavanje, ali od ukupnog broja korisnika koji su prošli radni centar URIHO (89 korisnika) evidencije Fonda bilježe 19 zaposlenih korisnika nakon provedenog programa u radnom centru, a za dvoje se pretpostavlja da su zaposleni na otvorenom tržištu rada. Svi zaposleni korisnici su zaposleni u zaštitnim radionicama, a za 8 njih je prekinut radni odnos istekom ugovora o radu. Razlozi prekida radnog odnosa mogu biti dijelom financijske ili organizacijske prirode, a dijelom što isti nisu zadovoljili na radu, no pouzdanih podataka o tome nemamo.

Trenutna zakonska regulativa razlikuje zapošljavanje u zaštićenim uvjetima i zapošljavanje na otvorenom tržištu rada. Praksa radnog centra ukazuje na potrebu višestupnije procjene nego što to čini zakonska regulativa. Rezultati takve višestupnije procjene su slijedeći:

- 1 - analiziranih korisnika može raditi na otvorenom tržištu rada,
- 1 - analiziranih korisnika integrativno zapošljavanje ili zaštitno zapošljavanje u svom zanimanju (tvrtke sa više od 50% zaposlenih OSI, koja radi kao i druge tvrtke koje su uključene u redovno gospodarstvo - preduvjet visoka

učinkovitost, kvaliteta, kvantiteta, stabilnost, motivacija, potrebna početna i povremena asistencija, radno vrijeme 8 sati),

- 9 - zaštitno zapošljavanje – najjednostavniji poslovi (preduvjet razvijena radna rutina ili postoji mogućnost razvoja radne rutine, potreban individualni program, pronalaženje i usklađivanje posla prema interesima i sposobnostima),
- 4 - radna terapija.

Analiza procjene korisnika radnog centra URIHO, koji su korisnici naknade do zaposlenja u razdoblju od 01.01.2012. do 31.12.2012. godine:

PODACI O KORISNICIMA RADNOM CENTRU URIHO KOJI PRIMAJU NAKNADU DO ZAPOSLENJA U RAZDOBLJU OD 01.01.2012. GOD DO 31.12.2012. GOD	
UKUPAN BROJ KORISNIKA	18 (Ž – 5, M – 13)
NAJSTARIJI KORISNIK	40 GOD.
NAJMLAĐI KORISNIK	21 GOD.
RASPON GODINA	20 DO 30 GOD. – 13 OSI 30 DO 40 GOD. – 5 OSI
U R. C. OSTAJE DUŽE OD 6 MJESECI	6 OSI
BRAČNI STATUS	4 OSI - IZVANBRAČNA ZAJEDNICA 11 OSI – NEOŽENJEN 3 OSI – UDATA/OŽENJEN
U ZAJEDNIČKOM KUĆANSTVU ŽIVI SA	12 OSI – PRIMARNA OBITELJ 2 OSI – SUPRUG/SUPRUGA 4 OSI – PARTNER
KORISNIK RODITELJ	3 OSI (troje djece)
STRUČNA SPREMA	2 OSI – SSS 16 OSI – NSS
ZAVRŠENA ŠKOLA	13 OSI – COO ZAGORSKA 3 OSI - COO DUBRAVA 2 OSI – COO SLAVA RAŠKAJ
DOKAZ O INVALIDNOSTI	18 OSI – PSK
KORISNIK PRIMA	NAKNADA DO ZAPOSLENJA
UPUĆEN U RADNI CENTAR OD:	HZZ
UZROK INVALIDITETA	18 OSI – OD ROĐENJA
VRSTA OŠTEĆENJA	11 OSI – VIŠE VRSTA OŠTEĆENJA 5 OSI – LMR 2 OSI – OŠTEĆENJE SLUHA
POKRETLJIVOST	17 OSI – SASVIM POKRETAN 1 OSI – POTEŠKOĆE KOD PENJANJA
KOMUNIKACIJA	16 OSI – DOBRA 2 OSI – NERAZUMLJIV GOVOR
POTREBA ZA POMAGALOM	16 OSI – NE 2 OSI - DA
DUŽINA NEZAPOSLENOSTI	OD 1 DO 10 GOD.

RASPON DUŽINE NEZAPOSLENOSTI	3 OSI – 1 DO 2 GOD. 8 OSI – 2 DO 4 GOD. 7 OSI – 4 DO 10 GOD.
UKUPAN RADNI STAŽ	7 OSI – NEMA RADNOG STAŽA 2 OSI – DO 1 GOD. 5 OSI – DO 2 GOD. 4 OSI – DO 5 GOD.
ZANIMANJA	5 OSI – POM. KNJIGOVEŽA 6 OSI – POM. KROJAČ 5 OSI – POM. GALANTERIST 1 OSI – POM. OBUČAR 1 OSI – POM. BRAVAR
NAKNADA HZZ	1.600 KN ZA PRVIH 6 MJESECI

ZAVRŠNO MIŠLJENJE – KORISNICI - 18 (Ž – 13, M – 5)	
KORISNIK NIJE PROCJENJEN/ODUSTAJE	3 OSI
SAMOSTALNOST U RADU	5 OSI – MANJKAVO SAMOSTALAN 1 OSI – POTPUNO SAMOSTALAN 3 OSI - VEĆINU RADA SAMOSTALAN 6 OSI – STALNO VOĐENJE I NADZOR
KVALITETA RADA	3 OSI – NEODGOVARAJUĆA 6 OSI – SLABIJA, POTREBNI POPRAVCI, DRUGA KLASA 5 OSI – ZADOVOLJAVA, POTREBNI MALI POPRAVCI 1 OSI - ODLIČNA
KVANTITETA RADA	3 OSI – KONSTANTNO NISKA 7 OSI – BITNO SLABIJE OD OČEKIVANOGA 4 OSI – LAKŠE POVREMENE SMETNJE 1 OSI – OČEKIVANA KVANTITETA
STABILNOST, USTRAJNOST RADNOG FUNKCIONIRANJA	1 OSI – KONSTANTNO BITNO SNIŽENO 4 OSI – POSTEPEN PAD TIJEKOM RADNOG VREMENA 4 OSI – POVREMENE BLAŽE PROMJENE 6 OSI – STABILNO, ZADOVOLJAVAJUĆE
RADNA MOTIVACIJA	0 OSI – POTPUNO NEMOTIVIRAN 1 OSI – ZNATNO SMANJENA MOTIVACIJA 3 OSI – SMANJENA, OVISNA O VANJSKIM UTJECAJIMA 9 OSI – DOBRA, REALNA 2 OSI – IZUZETNO POZITIVNA
SAMOINICIJATIVA	1 OSI – NIKADA NE POKAZUJE SAMOINICIJATIVU 4 OSI – POVREMENO POKAZUJE SAMOINICIJATIVU 7 OSI – ČESTO PODUZIMA ŠTO JE POTREBNO 3 OSI – SAM PODUZIMA ŠTO JE POTREBNO
UKLJUČIVANJE U GRUPU/KOMUNIKACIJA	0 OSI – NE MOŽE SE UKLJUČITI U GRUPU 0 OSI – VRLO TEŠKO SE UKLJUČUJE U GRUPU 3 OSI – POVREMENE TEŠKOĆE 9 OSI – PROSJEČNO, NE ODSKAČE 3 OSI – ODLIČNO, SUDJELUJUĆI
PRIJEDLOG POTREBNIH PRILAGODBI KOJE BI OLAKŠALE RAD	15 OSI – NIJE POTREBNO
POMOĆ KOD ZAPOSŁJAVANJA	DA - SVI

BROJ POSLODAVACA NA OTVORENOM TRŽIŠTU RADA KOJI SU KONTAKTIRANI U SVRHU ZAPOŠLJAVANJA	0
PODRŠKA PRIRODNE OKOLINE	15 OSI – OPTIMALNA STVARNA PODRŠKA
OSIGURANA PRAKSA NA OTVORENOM TRŽIŠTU RADA	NE
ZAPOSLENI	0
KORISNIK JE ZAPOŠLJIV	1 OSI – O.T.R. 1 OSI – O.T.R. UZ PRILAG. I PODRŠKU 9 OSI – INTEGRATIVNO ZAPOŠLJAVANJE ILI ZAŠTITNO ZAPOŠLJAVANJE U SVOM ZANIMANJU 4 OSI - RADNA TERAPIJA/ NIJE ZAPOŠLJIV
POSEBNE NAPOMENE / POTREBNE DODATNE USLUGE	1 OSI- NE MOŽE RADITI U SVOM ZANIMANJU 2 OSI – NIJE SVLADAIO NITI NAJEDNOST. OPERACIJE 3 OSI – POSTIGNUT NAPREDAK 2 OSI – TEŠKO UČI, NISKA MOTIVACIJAA 3 OSI – SLABA KONCENTRACIJA 3 OSI – OSCILACIJA UČINKOVITOSTI 1 OSI – DOBAR KANDIDAT ZA ZAPOŠLJAVANJE

Slijedi detaljan opis metodologije koja se uvodi u protokole radnog centra ustanove „URIHO“ prilikom procjene korisnika radnog centra koji su ujedno i korisnici naknade do zaposlenja.

Rehabilitacijska procjena:

OPIS USLUGE: Rehabilitacijska procjena je početna faza u procesu profesionalne rehabilitacije. Uključenje u profesionalnu rehabilitaciju je individualno utvrđivanje trenutnog stanja (rehabilitacijska procjena, sveobuhvatna dijagnostika).

Usluga je usmjerena na cjelovitu procjenu osobe s invaliditetom i to:

- utvrđivanje utjecaja invaliditeta (medicinski status),
- utvrđivanje socijalne situacije/motivacije (socijalna anamneza),
- utvrđivanje prijašnjeg radnog iskustva (profesionalna anamneza),
- inicijalni pregled psihološkim testiranjem,
- utvrđivanje kognitivnih sposobnosti,

temeljem čega se utvrđuje mogućnost da se osoba s invaliditetom uključi u zapošljavanje ili obrazovanje.

CILJ USLUGE: Cilj rehabilitacijske procjene je utvrđivanje daljnjih aktivnosti ili mjera (rehabilitacijski plan), koje su potrebne kako bi se poboljšale mogućnosti za razvoj profesionalne karijere. Cilj je izrada pojedinačnog grubog plana rehabilitacije uzimajući u obzir sve čimbenike koji utječu na profesionalnu rehabilitaciju, bilo pozitivno ili negativno. Rehabilitacijska procjena je osnova za mišljenje o mogućnostima, vrsti i načinu profesionalne rehabilitacije, te za izradu

rehabilitacijskog plana, a koja je izrađena za naručioca usluge. Rehabilitacijska procjena je i početna faza za procjenu prisutnosti invaliditeta, tj. da li je rehabilitant osoba s invaliditetom.

VREMENSKO TRAJANJE REHABILITACIJSKE PROCJENE: Vremensko trajanje usluge je ovisno od kompleksnosti problematike i potrebama osoba s invaliditetom.

Rehabilitacijska procjena traje jedan tjedan, a program traje 6 sati dnevno.

Vremenski usluga može trajati duže od tjedan dana kada se radi o kompleksnijim oštećenjima, kao što su npr. oštećenje vida, kronične duševne smetnje, oštećenja mozga, ili su izražena česte promjene funkcioniranja tijekom dana i drugi primjeri kompleksnih oštećenja, ali ne duže od 8 tjedana za najkompleksnija stanja.

CILJANE SKUPINE: Sve kategorije osoba s invaliditetom od 17 godine života na dalje, koje je uputio naručilac usluge ili osobe koje još nemaju status osobe s invaliditetom, te su upućene na rehabilitacijsku procjenu kako bi se utvrdilo postojanje invaliditeta. Uključivanje u rehabilitacijsku procjenu je primjereno za sve osobe kod kojih je prethodno utvrđeno ili se pretpostavlja prisutnost tjelesnih ili duševnih bolesti ili oštećenja, koja čine poteškoće u zapošljavanju ili postoje prepreke ili poteškoće na poslu u razvoju karijere.

Uvjeti za uključivanje u mjeru rehabilitacijske procjene:

- završeno obavezno obrazovanje,
- završena opća rehabilitacija

Razlozi za isključenje iz mjere rehabilitacijske procjene:

- akutna ovisnost

SADRŽAJ, METODE, TEHNIKE I POSTUPCI KOD PROVOĐENJA USLUGE: Plan izvođenja usluge podrazumijeva oblikovanje za svakog rehabilitanta individualno, uvažavajući njegove potrebe i mogućnosti. Postupak mora biti tako prilagođen osobi da ga ista može razumjeti. Procjenu nije moguće provoditi bez konsenzusa sa osobom s invaliditetom. Rehabilitacijska procjena se izvodi individualno, a kod pojedinih aktivnosti se izvodi u grupi.

UVJETI ZA PROVEDBU USLUGE: Izvođač usluge rehabilitacijske procjene mora imati kompletan tim stručnjaka (voditelja procjene radi rehabilitacije, stručnjaka za medicinu rada, kliničkog psihologa, socijalnog radnika, pedagoga (za matematiku i hrvatski jezik) s dodatnim kvalifikacijama za rehabilitacijskog stručnjaka, trenera s dodatnim kvalifikacijama za rehabilitacijskog stručnjaka, stručnjaka za posebna ispitivanja).

Izvođač mora osigurati, osim uvjeta za samostalni rada i individualno ispitivanje, osigurati i uvjete za provedbu postupka u skupini, za simuliran rad i situacije učenja.

Izvođač mora osigurati odgovarajuće instrumente, psihodijagnostička pomagala, radne i druge testove za procjenu svih navedenih područja.

PODRUČJA PROCJENE:

1. *Utvrđivanje medicinskog statusa*

Ovo utvrđivanje uključuje prvo utvrđivanje stanja sa stajališta medicine rada, kao i pregledavanje i objedinjavanje već postojećih nalaza. Po potrebi se pribavljaju dodatna stručna mišljenja specijalista, kao npr. iz područja ortopedije, neurologije/ psihijatrije ili oftalmologije.

Sadržaj i opseg rada:

- cjelovita procjena funkcionalnog stanja, tjelesnog i psihičkog funkcioniranje osobe, klinička procjena zdravstvenog stanja, procjena funkcionalnih sposobnosti u usporedbi sa poznatim standardima fizioloških opterećenja osobe na radnom mjestu;
- procjena stupnja izlječenja, rehabilitiranosti i prilagođenosti osobe, a koja bi omogućavala izvršenje plana rehabilitacije vezano za uključivanje na rad ili u obrazovne aktivnosti. U dogovoru sa drugim specijalistima upotpunjuje podatke ili se dogovara za dodatne postupke (liječenje, rehabilitacija, oprema s medicinsko tehničkim pomagalima);
- procjena opremljenosti osobe s medicinsko tehničkim pomagalima;
- zbog temeljitije procjene uzima u obzir procjene ostalih članova tima npr. za procjenu sigurnosti na radu, držanja tijela, kretanja u prostoru, izdržljivost na statička i dinamička opterećenja itd.
- procjena o tome kako osoba razumije i prihvaća svoje zdravstvene teškoće, kako vidi svoju tjelesnu i psihičku izdržljivost, da li je sposobna preuzeti sve životne zahtjeve, u kojoj mjeri se može nositi sa stresom na poslu, koliko poznaje različite načine zaštite na radu;
- procjena da li je potrebno savjetovanje: osobi s invaliditetom, obitelji, poslodavcu, izvođaču obrazovnih programa,
- procjena o mogućnostima za uključivanje u rehabilitacijski proces.

Metoda rada:

- pregled i analiza raspoložive medicinske i s njom povezane stručne dokumentacije (različiti raniji nalazi i mišljenja, analize i zdravstvene procjene radnih mjesta);
- strukturirani intervju, heteroanamneza;
- klinički pregled s procjenom funkcionalnog stanja svih organskih sustava („od glave do pete“);
- praćenje osobe u radnom procesu tijekom procjene, savjetovanje osobe, sagledavanje mogućih prilagodbi na radu;
- metode i tehnike za analizu zdravstvene procjene radnog mjesta/obrazovne ustanove, prilagođene osobama s invaliditetom.

2. Utvrđivanje socijalne situacije/motivacije (socijalna anamneza)

Rehabilitanti odgovaraju na pitanja koristeći standardizirani obrazac o osobnim podacima (uključujući državljanstvo, kontakt osobu), zdravlju / invaliditetu, financijskoj situaciji, obiteljskoj situaciji, stambenoj situaciji, osobnom položaju, mobilnosti, eventualno o slobodnom vremenu. Obrazac sadržava devet područja korisnikova života. Korisnik samostalno, u grupnom radu, ispunjava socijalnoanamnestički obrazac, ali je uvijek prisutna osoba koja može pomoći u slučaju da rehabilitant ne razumije neka od pitanja. Pri tome je osobito važno zapažanje da li korisnik može samostalno odgovoriti na postavljena pitanja, bez asistencije druge osobe, te kako funkcionira u grupi. Nakon toga se detaljno raspravlja o odgovorima sa socijalnim radnikom u obliku individualnog razgovora, kada se zajednički procjenjuje da li postoji neko problematično područje ili situacije, koje bi mogle biti smetnja u procesu rehabilitacije.

Sadržaj i opseg rada:

- prikupljanje općih podataka o osobi,
- prikupljanje podataka o financijskoj situaciji,
- prikupljanje podataka o stambenim i obiteljskim prilikama,
- prikupljanje podataka o mobilitetu/pokretljivosti i pristupačnosti do zapošljavanja ili obrazovanja,
- prikupljanje podataka o invaliditetu,
- prikupljanje podataka o zdravstvenom stanju,
- prikupljanje podataka o osobnoj situaciji,
- prikupljanje podataka o načinu provođenja slobodnog vremena,

- procjena o mogućnostima za uključivanje u rehabilitacijski proces,
- savjetodavni rad.

Metoda rada:

- strukturirani intervju,
- socijalnoanamnestički podaci,
- savjetovanje,
- socioterapija

3. *Utvrđivanje profesionalne anamneze (ranija radna iskustva, stupanj obrazovanja)*

Odgovarajući stručnjak za rehabilitaciju (trener) prikuplja kroz pojedinačni intervju podatke o školskom i strukovnom obrazovanju te karijeri pojedinog klijenta tijekom rehabilitacijske procjene. Obrazac sadržava pet područja korisnikova života Opći podaci, obrazovanje, radno iskustvo, slobodno vrijeme i mobilnost. Osim toga rehabilitant piše esej (životopis) o svojem školovanju, bivšim poslovima koje je radio, eventualnim budućim poslovima koje bi radio, te o svojim željama i interesima. Kod analize eseja važno je obratiti pažnju (osim na profesionalna usmjerenja korisnika) i na stil pisanja, pismeno izražavanje, pismenost, gramatiku, pravopis, smislenost u pisanju, kao i osobno viđenje profesionalne karijere.

Sadržaj i opseg rada:

- prikupljanje općih podataka o osobi,
- prikupljanje podataka o rehabilitantovoj profesionalnoj karijeri, radu i učenju, motivaciji, radnim iskustvima, vještinama, stupnju obrazovanja, specifičnim znanjima i osposobljenosti, uspjehu i mogućim posebnostima tijekom školovanja, njegovim interesima i vlastitom viđenju svoje profesionalne karijere,
- detaljni podaci o poslovima na kojima je radio, programa osposobljavanja ili drugih radnih iskustava, zadovoljstvo s radom, osobna procjena uspješnosti i teškoća pri radu,
- procjena kako osoba razumije i prihvaća svoj invaliditet,
- prikupljanje podataka o mobilitetu/pokretljivosti i pristupačnosti do zapošljavanja ili obrazovanja,
- doživljaj i reakcija na nezaposlenost, te teškoće kod zapošljavanja,
- osobne aktivnosti i način traženja posla, motivacija za uključivanje u profesionalnu rehabilitaciju,

- procjena o mogućnostima za uključivanje u rehabilitacijski proces,
- savjetodavni rad

Metoda rada:

- intervju,
- heteroanamnestički podaci,
- analiza eseja (životopisa),
- pregled radne dokumentacije,
- savjetovanje

4. Inicijalni pregled psihološkim testiranjem

Psiholog provodi stručni postupak u smislu psihološkog tretmana i savjetodavnog rada, te provodi psihološku dijagnostiku. Psihološki tretman i savjetovanje se radi s ciljem održavanja ili poboljšanja mentalnog zdravlja osobe, kvalitete života i rada, te zbog optimalnog iskorištavanja osobnih potencijala rehabilitanta. Psihologijsko testiranje se obavlja sa ciljem dobivanja uvida u intelektualne sposobnosti, osobine ličnosti i specifične vještine vezane uz radno mjesto. Psihologijsko testiranje obavlja psiholog prema Standardima psihologijskog testiranja, odnosno, prema Pravilniku o psihodijagnostičkim sredstvima Hrvatske psihološke komore. Psihologijsko testiranje provode, analiziraju i interpretiraju rezultate najiskusniji klinički psiholozi, koji imaju posebnu dopusnicu za rad. Preporučeni psihologijski testovi su : testovi intelektualnih sposobnosti (*Progressivne matrice, Beta test, DAT*), testovi pamćenja i testovi ličnosti (*Cornell indeks, EPQ*), ali se po potrebi mogu primjenjivati i drugi testovi. Testiraju se: jezične sposobnost, matematičko razmišljanje, formalno-logičko razmišljanje, prostorno snalaženje, perceptivna brzina, kratkoročno pamćenje, dugoročno pamćenje, opći interesi (određuje se šest osnovnih područja interesa koje su karakteristična za različita zanimanja). Dodatno se testiraju osnovne obrtničko-tehničke sposobnosti (prethodno školsko znanje nije potrebno) i fizičko-tehničke sposobnosti (preduvjet su prethodna školska znanja) radi utvrđivanja prikladnosti za rad na području elektronike. Testovi se odabiru ovisno o obrazovnom nivou rehabilitanta, te dobi ispitanika. Testiranje se provodi grupno i individualno isključivo u prijedodnevnom satima, a traje između 3,5 do 4 sata.

Sadržaj i opseg rada:

- procjena opće razine intelektualnih sposobnosti i vještina, specifičnih kognitivnih funkcija, sposobnost koncentracije, pažnja, strategija rješavanja problema, mišljenje, fleksibilnost,

- procjena i prepoznavanje specifičnih deficita i pronalaženje dobro očuvanih područja na kojima je moguće razvijati kapacitete,
- procjena motivacije za zapošljavanje i obrazovanje, profesionalni interesi, realnost radnih očekivanja,
- procjena sposobnosti učenja, memorije, izdržljivost, stabilnosti, umora kod mentalnih aktivnosti,
- procjena adaptacijskih sposobnosti, vladanja i kontrole nad impulsima, razina tolerancije na frustracije, uvid u teškoće prouzrokovane invalidnošću,
- savjetovanje pri izboru prikladnog profesionalnog područja i nivoa zahtjevnosti obrazovanja ili osposobljavanja, definiranje potrebnih prilagodbi i pomoći u tijeku školovanja,
- procjena o mogućnostima za uključivanje u rehabilitacijski proces,
- savjetodavni i terapijski rad

Metoda rada:

- strukturirani intervju, usmjerena anamneza,
- primjena psihodijagnostičkih testova,
- savjetovanje,
- psihoterapija

5. *Utvrđivanje kognitivnih sposobnosti*

U ovoj fazi provjerava se postojeće školsko znanje iz matematike i materinjeg jezika. Polazište je završeno osnovnoškolsko obrazovanje (8. razred).

Sadržaj pisane provjere školskog znanja iz matematike: osnove matematike, matematika za ekonomiste, tehničko računanje.

Test iz matematike traje 2 do 3 sata, a ispitaniku se može dati i kratka pauza. Test se rješava bez digitrona i isti obuhvaća osnovne računske operacije, račun sa postotkom, te zadaci sa tekstom. Kroz testove nisu bitni rezultati, već i motivacija, koncentracija i druga opažanja. Sadržaj pisane provjere školskog znanja iz hrvatskog jezika: pravopis, gramatika, čitanje s razumijevanjem, izražavanje. Test iz hrvatskog jezika traje do 2 sata, a osim rezultata se posebno procjenjuje i motivacija, koncentracija i druga opažanja. Ako je potrebno, provjeravaju se pretpostavke za željeno zanimanje. Utvrđivanje točnih sklonosti klijenta k određenim zanimanjima u kontekstu konkretnog stručnog područja ili postavljanje konkretnih pitanja putem HZZ-a. U slučaju da se kod rehabilitanta utvrde manjkavosti znanja u određenim

- kako prihvaća svoju invalidnost, koliko poznaje svoje mogućnosti, koje su mogućnosti u okolišu za zapošljavanje, obrazovanje ili osposobljavanje,
- koliko je primjerena stečena izobrazba, te da li su profesionalni ciljevi realni,
- kakvi su njegovi socijalni odnosi u užem i širem okolišu,
- kakvu pomoć i potporu mu pruža obitelj i socijalni okoliš,
- kakvu pomoć treba kod traženja primjerenog posla,
- kakvo radno mjesto bi za njega bilo primjereno, u kakvom radnom okolišu bi bolje funkcionirao,
- kakve prilagodbe bi trebao na radnom mjestu, gledano na teškoće, koje se predviđaju,
- da li će trebati duže vrijeme za obrazovanje, osposobljavanje ili eventualno stručnu podršku kod uključivanja u rad.

Evidentno je kako stečena stručna sprema i školski uspjeh ne ukazuje na težinu invaliditeta, razinu sposobnosti korisnika niti na realne mogućnosti zapošljavanja, te bi bilo neophodno potrebno učiniti procjenu sposobnosti i mogućnosti po završenoj školi. Identificiranjem onih, koji nakon završene škole nisu u stanju zadovoljiti niti minimum radnih zahtjeva u zaštitnim uvjetima, a naročito na otvorenom tržištu rada, olakšao bi se rad savjetnicima za zapošljavanje, a evidencije nezaposlenih HZZ-a smanjile za one koji uistinu nemaju kapaciteta za radni odnos. Osim toga uključivanjem osoba s invaliditetom u radne aktivnosti odmah nakon završenog školovanja mogla bi se održati ili poboljšati radna rutina, moglo bi se utjecati na održavanje realne motivacije za rad i na održavanje i usavršavanje radnih i radno-socijalnih vještina i sposobnosti, koje u pravilu nestaju u razdoblju dugotrajne nezaposlenosti.

Neke osobe s invaliditetom nikada neće moći zasnovati radni odnos, ali bez obzira na to im se treba omogućiti sudjelovanje u radnim aktivnostima, koje su u skladu s njihovim sposobnostima i osigurati mogućnost, ako se njihove sposobnosti i vještine razvijaju, prelazak iz jednog sustava u drugi.

Međutim, nedostaju kontinuirani rehabilitacijski programi koji bi omogućili osobama s invaliditetom da rade na sebi i steknu uvid u svoje dosadašnje ponašanje kako bi radili na njegovom unapređenju, kako bi se omogućio osobni rast osobe (u smislu učenja novih oblika ponašanja koji će ga učiniti adaptivnijim, pomoći da postigne samoaktualizaciju i pronađe novi sistem vrijednosti), te razvijanje sposobnosti za

racionalno ponašanje i za preuzimanje odgovornosti za svoje postupke. Takva opća rehabilitacija je preduvjet za uključivanje u profesionalnu rehabilitaciju.

Negativan rezultat projekta radnog centra je što su se korisnici i nakon procjene vraćali u evidencije HZZ-a, neovisno o tome da li su procijenjeni kao zapošljivi ili ne. Korisnicima nakon provedenog programa u radnom centru nije ponuđen neki drugi oblik radnog angažmana, koji bi omogućio održavanje razine naučenoga ili koji bi dalje razvijao njihove funkcionalne, socijalne i profesionalne sposobnosti. Takav djelomičan pristup je nekorektan prema osobama s invaliditetom, jer ako rehabilitacijom ne možemo pomoći, nužno je ponuditi alternativu.

Uspjeh profesionalne rehabilitacije u mnogome ovisi o općoj dobroj rehabilitaciji, koja bi trebala biti osnovni preduvjet prije uključivanja u aktivnosti profesionalne rehabilitacije. Zbog toga je potrebno osigurati usku suradnju sustava koji se bave medicinskom rehabilitacijom, sustava koji se bave socijalnom rehabilitacijom i sustava koji se bave profesionalnom rehabilitacijom, kako bi troškovi mjera i aktivnosti profesionalne rehabilitacije bili što isplativiji i uspješniji.

Novčana naknada za vrijeme radnih aktivnosti ili osposobljavanja je izuzetno važna za motivaciju korisnika, tim više što smo svjedoci opće nemotiviranosti osoba s invaliditetom. Zbog toga bi bilo potrebno zadržati pravo na ostvarene socijalne naknade, bez obzira na uključenost u radne aktivnosti, ali je isto potrebno zakonski regulirati kako se ne bi izjednačio stvarni rad sa radnim aktivnostima.

Sam naziv „naknada do zaposlenja“ je potpuno neadekvatan prema dobivenim rezultatima i to iz više razloga (između ostaloga podrazumijeva radnu sposobnost, čini pritisak na zasnivanje radnog odnosa i kada to nije moguće zbog sposobnosti, relativizira razliku između pojma rada i zapošljavanja), te bi bilo potrebno istu uvrstiti u inkluzivni dodatak ili neki drugi oblik socijalnog davanja.

Sukladno Preporuci Vijeća ministara br. R (92)6 zemljama članicama o jedinstvenoj politici rehabilitacije osoba s invaliditetom, te Europskim načelima izvrsnosti u rehabilitaciji, neophodno je razviti programe socijalne uključenosti s ciljem cjelovite skrbi za osobe s invaliditetom vezano za rad i zapošljavanje, učinkovite socijalne rehabilitacije, koja je osnovni preduvjet za uključivanje u mjere profesionalne rehabilitacije. Zapošljavanje osobe s invaliditetom nikako ne počinje trenutkom sklapanja Ugovora o radu, već mnogo ranije. Zbog toga je potrebno razviti različite, ali strukturirane i fleksibilne programe radnih aktivnosti, te u okviru njih osigurati neprestano praćenje pojedinca kako bi u povoljnim okolnostima mogao preći iz

sustava socijalne skrbi u sustav zapošljavanja. Za sve vrste invaliditeta, a naročito za ovu skupinu sa višestrukim smetnjama je potrebno **osigurati cjeloživotno praćenje ulaska i izlaska iz poslovne sfere**, te osigurati jednostavan pristup ponovnoj procjeni sposobnosti zbog mogućih promjena.

Uključivanje osoba s invaliditetom u aktivnosti profesionalne rehabilitacije nakon dugotrajne nezaposlenosti je vrlo skup način rada. Osim što se u šest mjeseci ne može sasvim objektivno procijeniti mogućnosti osobe, takav postupak je i vrlo traumatizirajući kako za same osobe s invaliditetom, tako i za njihove obitelji. Tijekom provođenja projekta je uočeno kako su nekih korisnici radnog centra bili pod velikim pritiskom roditelja, koji su imali velika očekivanja u želji da uspiju.

Iskustva zemalja EU, kod dugotrajno nezaposlenih osoba s invaliditetom, govore kako je potrebno prije uključivanja u mjere profesionalne rehabilitacije osigurati programe stabilizacije, koji se provode minimalno godinu dana, a koji su fokusirani na vježbanje radne rutine, vježbanje socijalnih spretnosti i vještina, osnaživanje same osobe, jačanje motivacije, te na realnu procjenu svojih mogućnosti.

Učinkovitost mjera profesionalne rehabilitacije je bez cjelovitog pristupa i bez suradnje sustava socijalne skrbi vrlo upitna.

Analiza je utvrdila kako korisnici naknade do zaposlenja imaju radnog potencijala, koji može biti ekonomski isplativ. Jedna od najvećih zapreka zapošljavanja osoba s invaliditetom je negativan stav društva zasnovan na stereotipima i predrasudama o slabijim radnim potencijalima osoba s invaliditetom, ali jednako tako je zapreka i pomanjkanje individualiziranog i sustavnog pristupa različitim sustava i institucija, gdje bi objektivna i realna procjena sposobnosti trebala biti imperativ i temelj za individualni odabir vrste radnog mjesta.

2.4.4 Projekt „Uvođenje modela virtualne radionice za dugotrajno nezaposlene osobe s invaliditetom s ciljem povećavanja njihove zapošljivosti”

Fond je od kolovoza 2012.godine pokrenuo još jedan pilot projekt „Uvođenje modela virtualne radionice za dugotrajno nezaposlene osobe s invaliditetom s ciljem povećavanja njihove zapošljivosti” kako bi se osigurao kontinuirani rad virtualne radionice do donošenja zakonskih akata profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom, odnosno implementacije modela profesionalne rehabilitacije.

Primijenjeni model rada u virtualnoj radionici je model rada organizacije BBRZ iz Republike Austrije i nastavak je na projekt „Profesionalna rehabilitacija kao metoda integracije osoba s invaliditetom na hrvatskom tržištu rada“, koji Fond već neko vrijeme provodi u suradnji sa različitim stručnjacima iz Republike Hrvatske, te stručnjacima iz Republike Austrije.

Takav model se vrlo uspješno koristi u Republici Austriji i drugim državama EU i kao takav je procijenjen od hrvatskih stručnjaka kao model izbora, jer je prije svega vrlo fleksibilan i uvažava zakonitosti tržišta rada. Virtualna radionica je jedna od predviđenih usluga profesionalne rehabilitacije, koja omogućuje radno osposobljavanje, dokvalifikaciju, prekvalifikaciju i programe za održavanje i usavršavanje radnih i radno-socijalnih vještina i sposobnosti u razdoblju do zapošljavanja.

Program virtualne radionice (vježbeničke tvrtke) je prepoznat kao koristan oblik učenja u razvoju novih kvalifikacija uključen je u kurikulume različitih zanimanja. Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih sustavno potiče i širi ideju vježbeničke tvrtke u redovnom obrazovnom sustavu, te ih je registrirano preko 200. Zbog toga Agencija podržava ideju projekta „Uvođenje modela virtualne radionice za dugotrajno nezaposlene osobe s invaliditetom s ciljem povećavanja njihove zapošljivosti“, a što je prvi takav program za osobe s invaliditetom.

Virtualna radionica (vježbenička tvrtka) je model realne tvrtke namijenjen učenju i ona povezuje teoriju sa stvarnom poslovnom praksom.

Projekt „Uvođenje modela virtualne radionice za dugotrajno nezaposlene osobe s invaliditetom s ciljem povećavanja njihove zapošljivosti“ se provodio tijekom 2011. godine za koji su bespovratna sredstva dodijeljena u okviru IPA programa. Nositelj projekta je bila Ustanova za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom URIHO, Zagreb. Partneri na projektu su bili: Hrvatski zavod za zapošljavanje- Područna služba Zagreb i Grad Zagreb, a suradnik na projektu Fond. Virtualna radionica je opremljena iz sredstava projekta. Cilj projekta je bio uspostaviti virtualnu radionicu za dugotrajno nezaposlene osobe s invaliditetom i putem tog modela učenja osposobiti ih za administrativna, komercijalna ili računovodstveno-financijska zanimanja. Analizom situacije na području grada Zagreba kao jedan od glavnih prepreka prepoznat je nedostatak njihovog radnog iskustva. S obzirom na dugotrajnu nezaposlenost, znanja stečena tijekom školovanja su već pomalo zaboravljena, a i tehnologija rada u navedenim poslovima se svake godine mijenja i

napreduje. Zbog nedostatka radnog iskustva za očekivati je i nerazvijene radno-socijalne i komunikacijske kompetencije. Zbog toga je trening za korisnike Virtualne radionice osmišljen kao kombinacija tri povezane cjeline:

1. edukacija za usavršavanje rada na računalu,
2. trening korisnika u računovodstveno- financijskom, administrativnom i komercijalno- marketinškom poslovanju,
3. komunikacijske radionice

Od početka rada Virtualne radionice do kraja 2012. godine je bilo uključeno 46 korisnika (24 – M; 22 – Ž). Tijekom programa za 22 korisnika je bila osigurana praksa i to za 15 korisnika na otvorenom tržištu rada, a za njih 7 u zaštitnim radionicama.

Stručnom procjenom je utvrđeno kako je 12 korisnika privremeno nezapošljivo, 1 korisnik je zapošljiv u zaštićenim uvjetima, a 33 korisnika na otvorenom tržištu rada.

Prepoznajući potrebu za kontinuiranim djelovanjem virtualne radionice do donošenja zakonskih akata profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom, odnosno implementacije modela profesionalne rehabilitacije, a kako bi se omogućilo radno osposobljavanje, dokvalifikacija, prekvalifikacija i programi za održavanje i usavršavanje radnih i radno-socijalnih vještina i sposobnosti u razdoblju do zapošljavanja za računovodstveno- financijskom, administrativna i komercijalno-marketinška zanimanja, Fond je pokrenuo navedeni projekt. Korisnička institucija koja provodi projekt je Ustanova za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom URIHO, Zagreb, a u radnim aktivnostima sudjeluje 20 korisnika. Selekciju korisnika vrši Hrvatski zavod za zapošljavanje, koji sklapa ugovore sa korisnicima na rok od šest mjeseci, te osigurava novčanu naknadu za korisnike i naknadu za javni prijevoz.

Sredstva za sufinanciranje rada virtualne radionice URIHO od strane Fonda se odnose na sufinanciranje stručnih radnika, koji rade s korisnicima virtualne radionice. S obzirom da je virtualna radionica jedna od usluga profesionalne rehabilitacije i sadržajno je najbliža usluzi radnog centra, primjenjeni su slijedeći kriteriji:

- broj potrebnih stručnih radnika za rad u radnom centru u odnosu na broj korisnika radnog centra propisan Pravilnikom o uvjetima u pogledu prostora, opreme, stručnih radnika radnog centra (NN 2/06)

BROJ KORISNIKA RADNOG CENTRA	BROJ STRUČNIH RADNIKA
8-12	1 RADNI INSTRUKTOR
30	1 DEFEKTOLOG
60	1 SOCIJALNI RADNIK

- osnovica za obračun plaće zaposlenih stručnih suradnika u iznosu od 5.108,84 kn sukladno odluci Vlade RH o visini osnovice za obračun plaće u javnim službama (NN 40/09);

- koeficijent složenosti za službenike i namještenike u javnim službama propisan Uredbom o nazivima radnih mjesta i koeficijentu složenosti poslova u javnim službama (NN 38/01, 112/01, 62/02, 156/02, 162/03, 39/05, 82/05, 133/05, 30/06, 118/06, 22/07, 112/07, 127/07, 124/11, 142/11):

radna mjesta I vrste: dipl.soc.radnik, dipl. defektolog- rehabilitator, dipl. defektolog- logoped, dipl. defektolog- socijalni pedagog- koeficijent složenosti 1,25

radna mjesta II vrste: radni terapeut- koeficijent složenosti 1,16

- stručna sprema stručnih radnika propisana Pravilnikom o uvjetima u pogledu prostora, opreme, stručnih suradnika radnog centra (NN 2/06).

Korisnička institucija je u obavezi dostavljati podatke Fondu putem mjesečnih izvješća i završnog izvješća, prema utvrđenim obrascima:

- popis stručnih radnika u virtualnoj radionici – Obrazac 1 – SR,
- podaci o korisniku – Obrazac 2 – K,
- mjesečni popis korisnika – Obrazac 3 – MP K,
- mjesečno praćenje korisnika – Obrazac 4 – MP,
- završno mišljenje i preporuka – Obrazac – 5 – ZM,
- izvješće o financijskom poslovanju – Obrazac 6 – FP

Analiza dobivenih rezultata od 01.08. do 31.12.2012.

VIRTUALNA RADIONICA „URIHO“

PODACI O ZAPOSLENIMA U VIRTUALNOJ RADIONICI	
BROJ ZAPOSLENIH U V.R.	4 (SVI U RADNOM ODNOSU)

PROSJEČNA DOB ZAPOSLENIH	34,5 GOD.
STRUČNA SPREMA ZAPOSLENIH	3 VSS 1 VŠS
BROJ STRUČNIH RADNIKA	4
BROJ STRUČNIH SURADNIKA (INSTRUKTORA)	0

PODACI O KORISNICIMA RADNOM CENTRU	
UKUPAN BROJ ANALIZIRANIH KORISNIKA	15 (Ž- 8, M – 7)
BROJ KORISNIKA SA ZAVRŠNIM MIŠLJENJEM (analizirani podaci)	0
NAJSTARIJI KORISNIK	1980. GOD.
NAJMLAĐI KORISNIK	1992. GOD.
RASPON GODINA	OD 20 DO 25 GOD. - 8 OSI OD 26 DO 30 GOD. - 5 OSI OD 31 DO 32 GOD. - 2 OSI
PRVI DOLAZAK U V.R.	13.08.2012.
BRAČNI STATUS	3 OSI - UDATA / OŽENJEN
U ZAJEDNIČKOM KUĆANSTVU ŽIVI SA	12 OSI - PRIMARNA OBITELJ 3 OSI - BRAČNI PARTNER
KORISNIK RODITELJ	2 KORISNIKA
STRUČNA SPREMA	1 OSI - VŠS 14 OSI - SSS
ZAVRŠENA ŠKOLA	5 OSI – COO DUBRAVA 1 OSI – COO VINKO BEK 3 OSI – EKONOMSKA ŠKOLA 1 OSI – PTT ŠKOLA 2 OSI – TRGOVAČKA ŠKOLA 1 OSI – UGOSTITELJ.-TURISTIČKA 1 OSI – ŽELJEZNIČKO TEHN. 1 OSI – STUDIJ EKONOMIJE
DOKAZ O INVALIDNOSTI	9 OSI – PSK 4 OSI – T.O. 70% 1 OSI – T.O.60%
KORISNIK PRIMA	12 OSI – NAKNADA DO ZAPOSLENJA 1 OSI - OSOBNA INVALIDNINA 2 OSI – NIJE KORISNIK NAKNADE
UPUĆEN U RADNI CENTAR OD:	15 OSI – HZZ (naknada HZZ-a za prvih 6 mj.)
UZROK INVALIDITETA	8 OSI – OD ROĐENJA 7 OSI - KASNIJE
VRSTA OŠTEĆENJA	4 OSI – VIŠE VRSTA OŠTEĆENJA 2 OSI - OŠTEĆENJE LOKOMOTORNOG SUSTAVA 2 OSI – OŠTEĆENJE DRUGIH ORG.I ORG. SUSTAVA 2 OSI – OŠTEĆENJE SRED. ŽIV. SUST. 2 OSI – OŠTEĆENJE VIDA 3 OSI – OŠTEĆENJE SLUHA
POKRETLJIVOST	15 OSI – SASVIM POKRETAN
KOMUNIKACIJA	11 OSI – DOBRO 2 OSI – NEDOV.RAZVIJEN GOVOR

	1 OSI –NERAZUMLJ. GOVOR (sporaz. znakovima) 1 OSI – NERAZUMLJ. GOVOR (čita s usana)
POTREBA ZA POMAGALOM	2 OSI – SLUŠNI APARAT
DUŽINA NEZAPOSLENOSTI	8 MJESECI DO 15 GODINA
RASPON DUŽINE NEZAPOSLENOSTI	1 OSI - DO 1 GOD. 6 OSI - DO 3 GOD. 4 OSI - DO 5 GOD. 3 OSI - DO 10 GOD. 1 OSI - DO 15 GOD.
UKUPAN RADNI STAŽ	10 OSI – 0 1 OSI – 9 MJESECI 3 OSI - 1 DO 2 GOD. 1 OSI – 9 GOD.

Osnovna misija Fonda je provođenje politike razvitka i unaprjeđivanja profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom, a sve u cilju kako bi se osobama s invaliditetom omogućila mogućnost izbora i izjednačile mogućnosti za ravnopravno sudjelovanje u radu i zapošljavanju, te je na tragu toga i ovaj projekt.

U 2012. godini (01.08. do 31.12.2012.) su sveukupni troškovi za virtualnu radionicu iznosili 105.595,68 kn.

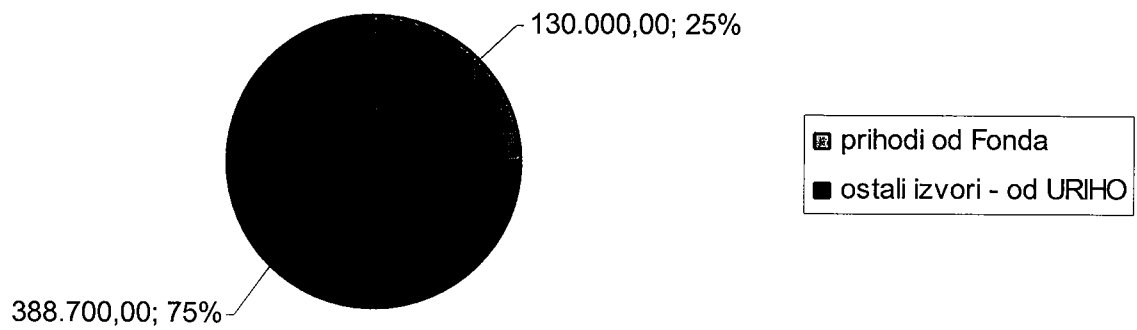
2.4.4.1. Financijsko poslovanje virtualne radionice

Analiza financijskih pokazatelja – VR URIHO - za 2012. godinu

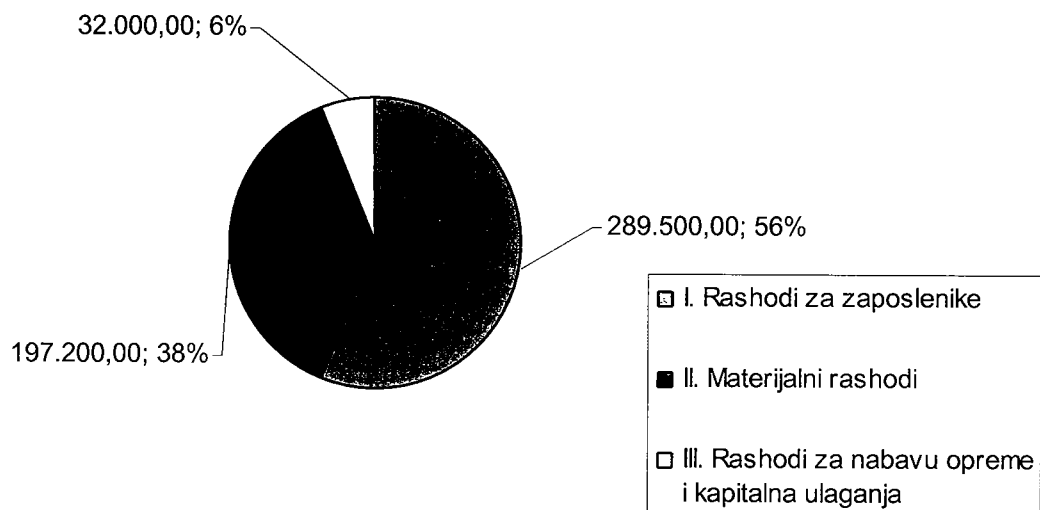
Opis prihoda	VR URIHO
prihod od udjela osnivača	0,00
prihodi od Fonda	130.000,00
ostali izvori - prihodi od trgovačkih društava	388.700,00
prihodi od prodaje proizvoda i usluga	0,00
Ukupni prihodi Radnih centara	518.700,00

Opis rashoda	VR URIHO
I. Rashodi za zaposlenike	289.500,00
II. Materijalni rashodi	197.200,00
III. Rashodi za nabavu opreme i kapitalna ulaganja	32.000,00
IV. Rashodi iskazani na računu osnivača	0,00
Ukupni rashodi Radnih centara	518.700,00

Prihodi - Virtualna radionica URIHO - 01.08.-31.12.2012.

Rashodi - Virtualna radionica URIHO - 01.08.-31.12.2012.

2.4.4.2 Razlozi za nastavak projekta

Virtualna radionica je jedna od predviđenih usluga profesionalne rehabilitacije, koja omogućuje radno osposobljavanje, dokvalifikaciju, prekvalifikaciju i programe za održavanje i usavršavanje radnih i radno-socijalnih vještina i sposobnosti u razdoblju do zapošljavanja. Cilj je osposobiti nezaposlene osobe s invaliditetom za administrativna, komercijalna ili računovodstveno- financijska zanimanja.

Program virtualne radionice (vježbeničke tvrtke) je prepoznat kao koristan oblik učenja u razvoju novih kvalifikacija uključen je u kurikulume različitih zanimanja.

Nakon donošenja novog Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom, planirano je osnivanje centara za profesionalnu rehabilitaciju, te bi virtualna radionica trebala biti sastavni dio istih i pružali bi jednu od usluga profesionalne rehabilitacije.

S obzirom da su se aktivnosti virtualne radionice pokazale kao izuzetno korisne i potrebne za osobe s invaliditetom, s projektom treba nastaviti, kao i zbog daljnjeg usavršavanja modela učenja, te metodologije za procjenu zapošljivosti.

2.5 Organiziranje tradicionalnog međunarodnog stručnog skupa s ciljanom tematikom vezanom uz profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom

U Zadru je od 11.-12. svibnja 2012. godine uspješno održan tradicionalni stručni skup u suradnji Fonda i Udruge OSVIT, uz financijsku potporu Ministarstva za rad, socijalnu skrb i zaštitu potrošača Republike Austrije. Tema međunarodnog stručnog skupa bila je „Zahtjevi i potrebe tržišta rada kao izazov za osobe s invaliditetom “. Pokrovitelji skupa su bili ministar rada i mirovinskoga sustava prof. dr.sc.Mirando Mrsić, dr.med., Ministar rada i mirovinskog sustava Republike Hrvatske i Rudolf Hundstorfer, Ministar rada, socijalne skrbi i zaštite potrošača Republike Austrije. Na skupu je sudjelovalo 150 sudionika.

U radu skupa sudjelovalo je 17 predavača, sa slijedećim temama:

1. Mirjana Zečirević (Hrvatski zavod za zapošljavanje) – Usklađivanje radnih mogućnosti osoba s invaliditetom sa potrebama i zahtjevima tržišta rada

2. Birgit Gershofer (Austrijski zavod za zapošljavanje, Austrija) – Zadaci Zavoda za zapošljavanje Austrije glede profesionalne rehabilitacije
3. Ljiljana Sladović-Ninić (Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje) – Problemi na koje nailazi HZMO kod uključivanja osoba s invaliditetom na tržištu rada
4. Nataša Novaković (Hrvatska udruga poslodavaca) – Srednjoročne i dugoročne potrebe tržišta rada i potrebe usklađivanja obrazovnih programa za osobe s invaliditetom
5. Dr. Martin Gleitsmann – (Gospodarska komora Republike Austrije) – Srednjoročne i dugoročne potrebe tržišta rada glede obrazovanja osoba s invaliditetom i njihovog uključivanja u svijet rada
6. Dr. Karl Dolezal (BBRZ, Austrija) – Izazovi tržišta rada za profesionalnu rehabilitaciju osoba s invaliditetom
7. Othmar Friedl (BBRZ, Austrija) – Predstavljanje rada Odjela BBRZ-a za uključivanje osoba s invaliditetom na tržište rada
8. Kathrin Staab (Rehabilitator Mainz, Njemačka) i Axel Braun (Poslodavac, Njemačka) – Društvo za psiho-socijalne ustanove
9. Višnja Majsec Sobota (URIHO, Hrvatska) – Iskustva Virtualne radionice i Radnog centra u radu s poslodavcima
10. Olgica Jukić (Centar za odgoj i obrazovanje Rijeka, Hrvatska) – Inovativna metodologija podučavanja u sklopu projekta „Invent“
11. Jasenka Sućec (Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, Hrvatska) – Samozapošljavanje osoba s invaliditetom
12. Davor Buljat (OPG Buljat, Hrvatska) – Samozapošljavanje osoba s invaliditetom – Farma puževa
13. Marko Perkov (Centar za inkluziju Pula, Hrvatska) – Primjeri dobre prakse uključivanja osoba s invaliditetom na tržište rada
14. Zlatko Božić (Autonomni centar Čakovec, Hrvatska) – Socijalno poduzetništvo – koncept koji obuhvaća stvaranje ekonomske, socijalne i ekološke vrijednosti
15. Ivana Lulić (Centaroprema Rijeka, Hrvatska) – Regionalni centar za profesionalnu rehabilitaciju
16. Vesna Federer (Lada d.o.o., Hrvatska) – 40 godina našeg postojanja

Nakon dvodnevnog konstruktivnog rada, uz aktivno sudjelovanje svih predavača i sudionika Stručnog skupa doneseni su slijedeći zaključci:

1. Organizatori i sudionici Međunarodnog stručnog skupa u provedbi Nacionalne strategija o izjednačavanju mogućnosti osoba s invaliditetom i Konvencije UN o pravima osoba s invaliditetom kontinuirano se zalažu za ostvarivanje ciljeva profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom.
2. Osobe s invaliditetom su potencijal za tržište rada koji tek treba razviti. Ulaganja u smislu obrazovanja, osposobljavanja i rehabilitacije su ekonomska nužnost. Međunarodna razmjena iskustva je potrebna da se postignuti standardi racionalno primjene i izbjegnu pogreške. Ukazuje se potreba kontinuiteta daljnje suradnje u organiziranju takovih međunarodnih skupova.
3. Podrška daljnjem razvoju sustava započetog modela radnih centara i virtualnih radionica kao dijelova hrvatskog modela profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom jer se pokazao kao primjer dobre prakse. U tom smislu je za očekivati osiguravanje zakonodavne i financijske potpore. Uspostavljanje referalnog i regionalnih centara za profesionalnu rehabilitaciju osoba s invaliditetom u RH trebaju biti dio državne strategije.
4. Također i osobe s invaliditetom moraju sudjelovati u prilagodbi promjena u novonastalim uvjetima na tržištu rada kroz dodatna cjeloživotna usavršavanja i prekvalifikacije. S ciljem rušenja postojećih predrasuda i prepreka poslodavce treba cjelovito informirati u sagledavanju pozitivnih mogućnosti koje im se pružaju u zapošljavanju osoba s invaliditetom.
5. Podržavamo daljnje aktivnosti Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom u provedbi Nacionalne strategija i njegovoj podršci sudionicima koji se bave profesionalnom rehabilitacijom i zapošljavanjem osoba s invaliditetom. Ističemo nužnost uspostave mjesta centralnog nadzora i neovisnog mjesta utvrđivanja i vještačenja preostale radne sposobnosti i invaliditeta.
6. Podržavamo inicijativi Ministarstva rada i mirovinskoga sustava za izradu novog Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom.
7. Smatramo nužnim uspostavu obveznog kvotnog sustava i za druge poslovne subjekte a ne samo za javni sektor. Prijedlog je da uvid i nadzor nad uplatom obavlja Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom.

8. Nužno je pronaći izvore sredstava za djelovanje lokalnih centara u većim gradovima te uvažavati zahtjeve i potrebe tih sredina.
9. Zadužuje se Organizacijski odbor ovog Skupa za formiranje inicijativnog tijela za pokretanje Europskog instituta za profesionalnu rehabilitaciju i integraciju osoba s invaliditetom u kojem će biti predstavnici relevantnih inozemnih i domaćih institucija.

Fond je organizaciju stručnog skupa sufinancirao u iznosu od 185.000,00 kn.

2.6 Podizanje društvene svijesti o zapošljavanju osoba s invaliditetom

2.6.1 Nagrada „Poslodavac godine za osobe s invaliditetom“

Projekt nagrade „Poslodavac godine za osobe s invaliditetom“ pokrenut je 2007. godine u sklopu UNDP-ovog projekta Pravo na život u zajednici: Socijalna uključenost i osobe s invaliditetom, u suradnji s portalom MojPosao. Od samog početka projekta Fond je, zajedno s UNDP-om i portalom MojPosao, sudjelovao u svim aktivnostima kao nositelj projekta. U 2009. godini Fond je preuzeo aktivniju ulogu, te je Fond bio organizator i provoditelj svih projektnih aktivnosti. Partneri u projektu su Hrvatski zavod za zapošljavanje, Delegacija Europske komisije u Hrvatskoj, Hrvatska udruga poslodavaca, Hrvatska obrtnička komora, Zajednica saveza osoba s invaliditetom, Hrvatski savez udruga tjelesnih invalida, Udruga za promicanje Inkluzije.

Glavni cilj nagrade je isticanje poslodavaca sa pozitivnim praksama i iskustvima u zapošljavanju osoba s invaliditetom. Nagrada utječe na podizanje društvene svijesti naše zajednice naglašavanjem pozitivnih primjera iz Hrvatske prakse prema osobama s invaliditetom.

U 2012. godini nagrada Poslodavac godine za osobe s invaliditetom postala je sastavni dio projekta *Poticanje raznolikosti na hrvatskom tržištu rada* čiji je nositelji Ured za ljudska prava Vlade Republike Hrvatske. U suradnji s Udrugom za pomoć i školovanje žrtava mobbinga i Instituta za razvoj tržišta rada dodijeljena je Nagrada za raznolikost u ljudskim potencijalima – „ključnarazlika“.

Nagrada ključnarazlika dodjeljuje se u četiri kategorije:

2.7 Suradnja sa udrugama osoba s invaliditetom i udrugama koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom

Fond kontinuirano surađuje s udrugama osoba s invaliditetom putem projekata i sudjelovanjem na okruglim stolovima.

Značajni projekti koji su nastavljeni u suradnji s udrugama u 2012. godini:

1. „Informiranje poslodavaca o zapošljavanju osoba s invaliditetom po županijama“ – SOIH
2. „Profesionalna rehabilitacija kao metoda integracije osoba s invaliditetom na hrvatskom tržištu rada“ – OSVIT
3. „Utvrđivanje kriterija i modela za sufinanciranje rada radnog centra od strane Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom“ – Udruga za promicanje Inkluzije i URIHO
4. „Uvođenje modela virtualne radionice za dugotrajno nezaposlene osobe s invaliditetom s ciljem povećavanja njihove zapošljivosti“ – URIHO
5. Sajam Mreže invalida Dalmacije, pod pokroviteljstvom predsjednika RH gospodina Ive Josipovića i ministra Ministarstva rada i mirovinskog sustava prof.dr.sc. Miranda Mrišića, dr.med. – Mreža udruga osoba s invaliditetom Dalmacije
6. Simpozij „Održivi razvoj udruga osoba s invaliditetom na pragu ulaska u EU“ – SOIH
7. Seminar „Aktualnosti iz područja profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom“ - HSUIR

2.8 Suradnja s institucijama

Na planu profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom Fond je u 2012. godini kontinuirano imao intenzivne kontakte i aktivnu suradnju s: Ministarstvom rada i mirovinskoga sustava, Ministarstva socijalne politike i mladih, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvo financija, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, Agencija za strukovno obrazovanje, FINA, Ured pravobraniteljice za osobe s invaliditetom, UNDP. Nadalje Fond je aktivno sudjelovao u provođenju Nacionalnog plana za poticanje zapošljavanja, za razdoblje 2011 – 2012. god. i Nacionalnog provedbenog plana za socijalno uključivanje, za razdoblje 2011.-2012.god.

- opća ravnopravnost
- dobna ravnopravnost
- ravnopravnost osoba s invaliditetom
- ravnopravnost spolova

Nagrada ima za cilj prepoznati, istaknuti i nagraditi poslodavce s pozitivnim praksama u uključivanju gore navedenih skupina i postizanju raznolikosti ljudskih potencijala, te koji osiguravaju jednake šanse za sve, u skladu s njihovim kompetencijama, s ciljem poslovne i osobne dobrobiti.

Nagrada ključnarazlika je nastavak nagrade Poslodavac godine za osobe s invaliditetom, a dodatno je proširena i prati sljedeća područja:

- poštivanje ljudskih prava u radnom okruženju
- poticanje raznolikosti u radnom okruženju
- unapređenje procesa upravljanja ljudskim potencijalima u kontekstu osnaživanja raznolikosti

Dodjela nagrade ključnarazlika održana je početkom 2013. godine u Zagrebu.

Fond je u realizaciji projekta nagrade ključnarazlika sudjelovao kao partner u projektu uz angažman u radu Partnerskog odbora za cijelu nagradu, te u radu Evaluacijskog odbora u kategoriji ravnopravnost osoba s invaliditetom.

2.6.2 Informiranje poslodavaca o mogućnostima i uvjetima zapošljavanja osoba s invaliditetom

Fond kontinuirano informira poslodavce o poticajima pri zapošljavanju osoba s invaliditetom kroz sljedeće aktivnosti:

1. tiskanje materijala o poticajima Fonda (1000 kom)
3. sudjelovanje u specijaliziranim televizijskim i radio emisijama (12 puta)
4. sudjelovanje na stručnim skupovima o zapošljavanju osoba s invaliditetom (11 održanih prezentacija)
5. individualne konzultacije s poslodavcima (1833 obavljene konzultacije)

2.9 Obrazovanje radnika Fonda

Aktivno sudjelovanje na stručnim obrazovanjima u cilju podizanja stručnosti radnika Fonda i poboljšanja rada u Fondu, jedan je od prioriteta Fonda, te je u tu svrhu 8 radnika prošlo 13 različitih stručnih obrazovanja u 2012. godini i to:

1. Godišnja financijska izvješća za 2012. godinu – 2 osobe
2. Tromjesečni financijski izvještaji i druge aktualnosti – 3 osobe
3. Tromjesečni financijski izvještaji i druge aktualnosti – 2 osobe
4. Proračunsko planiranje, porezne i druge aktualnosti – 1 osoba
5. Proračunsko planiranje – 2 osobe
6. Pripreme za GFI i druge aktualnosti – 1 osoba
7. Pripreme za GFI i druge aktualnosti – 2 osobe
8. Stručno osposobljavanje za unutarnje revizore – 2 osobe
9. Seminar obračun plaća – 2 osobe
10. Primjena novih pravilnika i druge aktualnosti – 2 osobe
11. Izrada perspektiva (BBRZ) – 2 osobe
12. Koncept naobrazbe za Reha tehnologiju (BBRZ) – 2 osobe
13. Case management (BBRZ) – 2 osobe
14. Upravljanje odnosa s poslodavcima (BBRZ) – 2 osobe
15. Elementi financiranja centra za profesionalnu rehabilitaciju (BBRZ) – 3 osobe
16. Seminari javna nabava – 2 osobe

3 IZVRŠENJE FINACIJSKOG PLANA FONDA ZA PROFESIONALNU REHABILITACIJU I ZAPOŠLJAVANJE OSOBA S INVALIDITETOM ZA RAZDOBLJE 01.01. DO 31.12.2012.

3.1 Uvod

Fond sukladno članku 33. stavak 4. Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom ostvaruje prihode iz:

- sredstava državnog proračuna
- sredstava Posebnog doprinosa iz članka 10. stavak 2. i 3. Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom
- neutrošena sredstva posebne namjene
- darovi i pomoći u novcu od domaćih i stranih pravnih i fizičkih osoba
- drugi prihodi ostvareni temeljem zakona i drugih propisa

U 2012. godini kao i cijelo vrijeme od osnivanja, isključivi prihodi Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom bili su iz Državnog proračuna, sukladno odredbama Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom.

3.2 08630 Fond - IZVRŠENJE ZA 2012. GODINU

U Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2012. godinu za Fond nakon smanjenja, planirana su sredstva u iznosu 52.575.00,00 kuna.

Sa 31.12.2012. godine doznačena su i utrošena sredstva u iznosu od 47.347.841,37 kuna, što je 90,06 % od planiranog.

Odstupanja u izvršenju uglavnom se odnose na isplatu poticaja poslodavcima koji zapošljavaju osobe s invaliditetom, a što nije utjecalo na razinu kvalitete isplaćenih poticaja, zatim na materijalne rashode i usluge, na aktivnost financiranja i sufinanciranja programa profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom, te nešto manjim dijelom na isplatu naknada do zaposlenja i opremanje Fonda.

Rashode poslovanja u 2012. godini Fond je sveo u okvire raspoloživih financijskih sredstava.

Namjena	Konto	Plan 2012	Utrošena sredstva u 2012	Utrošena sredstva %
A741003 Administracija i upravljanje Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom		3.809.866	3.134.041,60	82,26
Plaće za redovan rad	3111	1.447.115	1.407.092,61	97,23
Plaće za prekovremeni rad	3113	0	0	0
Ostali rashodi za zaposlene	3121	53.500	53.448,08	99,90
Doprinosi za obvezno zdravstveno osiguranje	3132	210.100	204.260,53	97,22
Obvezno osiguranje u slučaju nezaposlenosti	3133	25.900	24.133,92	93,18
Službena putovanja	3211	80.000	35.602,04	44,50
Naknade za prijevoz na rad	3212	70.000	67.505,16	96,44
Stručno usavršavanje radnika	3213	17.000	16.090,00	94,65
Uredski materijal i ostali materijalni rashodi	3221	47.000	46.790,76	99,55
Energija	3223	140.000	96.588,48	68,99
Materijal i dijelovi za tek. i održavanje	3224	4.000	2.200,00	55,00
Sitni inventar i auto gume	3225	20.000	20.115,97	100,58
Usluge telefona,pošte i prijevoz	3231	125.000	70.526,13	56,42
Usluge tekućeg i investicijskog održavanja	3232	432.000	221.460,21	51,26
Usluge promidžbe i informiranja	3233	75.000	71.660,79	95,55
Komunalne usluge	3234	149.885	99.205,07	66,19
Zakupnine i najamnine	3235	23.000	19.936,61	86,68
Zdravstvene i veterinarske usluge	3236	20.000	11.400,00	57,00
Intelektualne i osobne usluge	3237	429.000	321.467,17	74,93
Računalne usluge	3238	10.000	0,00	0
Ostale usluge	3239	172.680	129.395,42	74,93
Naknada za rad pred.tijela	3291	183.000	182.632,59	99,80
Premije osiguranja	3292	15.000	7.274,02	48,49
Reprezentacija	3293	33.700	17.284,50	51,29
Članarine	3294	9.000	280,00	3,11
Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	3299	486	0,00	0
Bankarske usluge i us.pl.prometa	3431	2.500	1.885,22	75,41
Zatezne kamate	3433	15.000	5.806,32	38,71
A741005 Financiranje i sufinanciranje programa profesionalne rehabilitacije i zapošljavanje osoba s invaliditetom		1.621.300	1.392.785,22	85,91
Službena putovanja	3211	25.000	0,00	0
Intelektualne i osobne usluge	3237	136.500	23.625,00	17,31
Ostale usluge	3239	90.000	87.437,50	97,15
Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa	3241	15.800	0,00	0
Naknade građana i kućanstvima	3722	1.354.000	1.281.722,72	94,66
A741006 Olakšice i poticaji pri zapošljavanju osoba s invaliditetom		30.146.834	26.035.034,95	86,36
Naknade građanima i kućanstvima u novcu	3721	30.146.834	26.035.034,95	86,36
A741007 Osposobljavanje za		16.760.000	16.598.839,22	99,06

samostalan život i rad				
Usluge telefona pošte i prijevoza	3231	760.000	760.000	100,00
Naknada građanima i kućanstvima u novcu	3721	16.000.000	15.838.839,22	98,99
K741004 Opremanje		112.000	69.524,95	62,08
Uredska oprema i namještaj	4221	110.000	69.524,95	63,20
Komunikacijska oprema	4222	2.000	0,00	0
K741008 Informatizacija		85.000	84.042,05	98,87
Licence	4123	85.000	84.042,05	98,87
Ulaganje u računalne programe	4262	0	0,00	0
K741009 Obnova voznog parka		40.000	33.573,38	83,93
Zakupnine i najamnine	3235	40.000	33.573,38	83,93
UKUPNO		52.575.000	47.347.841,37	90,06

3.3 Obrazloženje izvršenja rashoda i izdataka na nivou skupine

Aktivnost 741003 Administrativno upravljanje Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom

31-Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene izvršeni su u iznosu od 1.688.935,14 kuna, odnosno 97,25% u odnosu na plan, te u ukupno izvršenom proračunu, udio rashoda za zaposlene iznosi 3,57 %.

Od ukupno izvršenih rashoda za zaposlene, na rashode za plaće za redovan rad (zajedno s doprinosima) odnosi se 1.635.487,06 kuna, dok se na ostale rashode za zaposlene odnosi iznos od 53.448,08 kuna.

Za usporedbu u 2011. godini ukupno izvršeni rashodi za zaposlene iznosili su 1.857.448 kuna i bili su 1,74% manji od planiranih sredstava.

32-Materijalni rashodi

Materijalni rashodi izvršeni su u iznosu od 1.437.414,92 kune, odnosno 69,92% u odnosu na plan, te u ukupno izvršenom proračunu, udio materijalnih rashoda iznosi 3,04%. Materijalni rashodi izvršeni su za 30,08% manje od planiranih zbog poduzetih mjera racionalizacije i štednje.

Sredstva su utrošena na način da je: 67.505,16 kn utrošeno za prijevoz zaposlenika na rad i s rada, 96.588,48 kn na ime energije, 70.526,13 kn za plaćanje usluga

telefona, pošte i prijevoza, 20.115,97 kn za nabavu sitnog inventara i auto guma, 46.790,76 kn za kupnju uredskog materijala i ostalih materijalnih rashoda. Za stručna usavršavanja zaposlenih ukupno je u 2012. godini utrošeno 17.090,00 kn, za službena putovanja 35.602,04 kn, za materijal i dijelove za tekuće i investicijsko održavanje utrošeno je 2.200,00 kn, za usluge promidžbe i informiranje 71.660,79 kn, za zakupnine i najamnine 19.936,61 kn, za zdravstvene i veterinarske usluge 11.400,00 kn, dok je za usluge tekućeg investicijskog održavanja isplaćeno ukupno 221.460,21 kuna. Među najvećim troškovima u ovoj grupi rashoda su sredstva namijenjena za intelektualne i osobne usluge koja su iznosila 321.467,17 kn, i najvećim dijelom su korištena za pokriće troškova stručnog skupa u Zadru, te dio za sufinanciranje aktivnosti udruga za osobe s invaliditetom i dio za odvjetničke usluge. Za plaćanje komunalnih usluga kao što su opskrba vodom, iznošenje i odvoz smeća, pričuva i ostale komunalne usluge utrošeno je 99.205,07 kn, a za reprezentaciju 17.284,50 kuna.

Iznos od 280,00 kuna potrošen je za članarine, a 7.274,02 kuna za premije osiguranja vozila na leasing, dok je za usluge promidžbe i informiranja, odnosno za kupnju dnevnog tiska utrošeno 52.571 kuna.

Iznos od 129.395,42 kuna utrošen je za ostale usluge i to najvećim dijelom za grafičke usluge, usluge čišćenja, pranja i slično, cestarinu i usluge čuvanja imovine i osoba (arhiviranje dokumentacija). Za naknade članovima Upravnog vijeća Fonda u 2012. godini utrošeno je 182.632,59 kuna.

Za usporedbu u 2011. godini ukupno izvršeni materijalni rashodi iznosili su 2.911.474 kuna, i bili su za 16,46% manji od planiranih.

34-Financijski rashodi

Financijski rashodi izvršeni su u iznosu od 7.691,54 kune odnosno 43,95% u odnosu na plan, te u ukupno izvršenom proračunu udio financijskih rashoda iznosi 0,016%.

Kod ovih rashoda, za bankarske usluge i usluge platnog prometa, utrošeno je 1.885,22 kuna, dok je za zatezne kamate utrošeno 5,806,32 kuna.

Aktivnost 741005 Financiranje i sufinanciranje programa profesionalne rehabilitacije i zapošljavanje osoba s invaliditetom

Za provedbu ove aktivnosti bila su planirana sredstva u iznosu od 1.621.300,00 kuna, a utrošeno je 1.392.785,22 kune, odnosno 85,91% od planiranog. Sredstva su korištena za sufinanciranje **dva radna centra i jedne virtualne radionice**, u kojima su se testirali kriteriji za financiranje budućih radnih centara koji se planiraju otvoriti u narednom razdoblju, te za izradu studije troškova i isplativosti profesionalne rehabilitacije u Hrvatskoj.

Za usporedbu u 2011. godini Fond je za ovu namjenu utrošio 940.213 kuna.

Cilj ove aktivnosti je stvoriti kriterije za financiranje budućih radnih centara, u kojima bi se profesionalno rehabilitirale i osposobljavale osobe s invaliditetom, za rad na otvorenom tržištu rada ili zaštitnim uvjetima. Kako bi se to postiglo, potrebno je unaprijediti sustav profesionalne rehabilitacije, na način da se osigura dobra procjena radnih sposobnosti osoba s invaliditetom, te kvalitetno obrazovanje, prekvalifikacija i osposobljavanje usklađeno sa potrebama tržišta rada, te bržu prilagodljivost potrebama tržišta rada.

Aktivnost 741006 Olakšice i poticaji pri zapošljavanju osoba s invaliditetom

37-Naknade građanima i kućanstvima u novcu

Poslodavci koji su zapošljavali osobu s invaliditetom, ali i osobe koje se samozapošljavaju imaju pravo na poticaje shodno odredbama Odluke o načinu ostvarivanja poticaja pri zapošljavanju osoba s invaliditetom (NN 8/08, 20/09, 96/09, 44/10). Za navedene namjene u 2012. godini Fond je isplatio 26.035.034,95 kn, u kojem iznosu je sadržan i dio prenijetih obveza iz 2011. godine u iznosu od 129.779,66 kn. Izvršeni rashodi od 26.035.034,95 kuna su 86,36% od planiranih sredstava i plod su određene štednje koju je Fond provodio tijekom 2012. godine, a koja obzirom na svoj obuhvat nije utjecala na realno smanjenje poticaja poslodavcima koji zapošljavaju osobe s invaliditetom.

Isplaćeni poticaji u 2012. godini po pojedinim namjenama bili su:

1. 9.981.482,10 kn (udio:38,34%) za povrat doprinosa za osnovno zdravstveno osiguranje i doprinosa za zapošljavanje poslodavcima (378 poslodavaca kod kojih je bilo zaposleno 1.297 osoba s invaliditetom),
2. 7.239.954,45 kn (udio:27,81%) za naknadu razlike radi smanjenog radnog učinaka,
3. 7.473.170,66 kn (udio:28,70%) za sufinanciranje troškova osobnog asistenta,
4. 24.975,90 kn (udio:0,096%) za obrazovanje zaposlenih i nezaposlenih osoba s invaliditetom,
5. 267.741,13 kn (udio:1,028%) za prilagodbu ranih mjesta – arhitektonska prilagodba,
6. 661.536,12 kn (udio:2,541%) za prilagodbu uvjeta rada – tehnička prilagodba,
7. 44.428,04 kn (udio:0,171%) za subvencioniranje kamata za kreditna sredstva namijenjena kupnji opreme, alata i pribora potrebnog za samozapošljavanje, odnosno zapošljavanje osobe s invaliditetom,
8. 341.746,55 kn (udio:1,312%) za sufinanciranje troškova radnog terapeuta.

U ukupno izvršenom proračunu Fonda udio ovih rashoda iznosi 54,98%.

Fond za ove namjene u 2013. godinu prenosi obveze u ukupnom iznosu od 118.508,30 kuna.

Za usporedbu u prethodnoj 2011. godini Fond je isplatio 34.319.335 kuna poticaja poslodavcima koji zapošljavaju osobe s invaliditetom u kojem iznosu je bilo i 462.123,66 kuna prenijetih obveza iz 2010. godine.

Isplata novčanih poticaja poslodavcima koji zapošljavaju osobe s invaliditetom jedna je od aktivnosti Fonda, a koristi se za novo zapošljavanje i održavanje zaposlenosti. Dosadašnja iskustva su pokazala da se svake godine sve veći broj poslodavaca uključuje u ovu vrstu poticaja, te time pomaže očuvanju zaposlenosti osoba s invaliditetom i novom zapošljavanju, a jedina je iznimka bila prilikom izmjene i dopune Odluke krajem 2010. godine kada su od prava na poticaje bili izuzeti veliki poslodavci.

Cilj ove aktivnosti dio je aktivne politike zapošljavanja osoba s invaliditetom na tržištu rada.

Aktivnost 741007 Osposobljavanje za samostalan život i rad

Fond je u 2012. godini imao izvršene rashode na ovoj aktivnosti, koji su u funkciji isplate **naknada do zaposlenja**, u iznosu od 15.838.839,22 kune ili 98,99% od planiranih sredstava.

Naknadu je shodno rješenjima centara za socijalnu skrb prosječno mjesečno koristilo 3.608 korisnika.

U ukupno izvršenom proračunu Fonda za 2011. godinu udio ovih sredstava bio je 33,46%.

Za isplatu ove naknade Fond je u 2012. godini imao značajne troškove za poštarinu, obzirom da se naknada isplaćuje putem Hrvatske pošte (naslijeđeno od Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi), i to u iznosu od 760.000,00 kuna. U ukupno izvršenom proračunu Fonda udio ovih rashoda u 2012. godini bio je 1,61%.

Za usporedbu u 2011. godini za ovu namjenu od strane Fonda utrošeno je 15.741.816 kuna, uz napomenu da su se naknade počele isplaćivati iz sredstava Fonda od listopada 2007. godine. Do tada su se naknade isplaćivale iz sredstava Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi.

Cilj ove aktivnosti je redovito i pravovremeno isplaćivanje naknade nezaposlenim osobama s invaliditetom, kojima je u čestom broju slučajeva ovo jedini prihod. Temeljem rješenja centra za socijalnu skrb Fond isplaćuje mjesečnu naknadu koja iznosi 350,00 kn po korisniku.

K 741004 Opremanje Fonda

Rashodi za opremanje Fonda u 2012. godini izvršeni su u iznosu 69.524,95 kuna. U ukupno izvršenom proračunu udio rashoda za nabavu opreme iznosi tek 0,147 %. Izvršeni rashodi za nabavu opreme manji su za 37,92 % od planiranih.

Najvećim dijelom izvršeni rashodi za nabavu opreme odnose se na rashode za nabavu računala i računalne opreme, te uredsku opremu.

Za usporedbu u 2011. godini ukupno izvršeni rashodi za nabavu nefinancijske imovine (opremanje Fonda) iznosili su 106.461 kunu.

Cilj ove aktivnosti je jačanje kapaciteta Fonda. Ukoliko želimo ostvariti sve posebne ciljeve, koji prethode ostvarenju općeg cilj ,a to je uključivanje osoba s invaliditetom na tržište rada, nužno je kontinuirano provoditi jačanje kapaciteta u Fondu, što će

rezultirati učinkovitijim poslovnim procesom, koji će omogućiti brže i kvalitetnije pružanje usluga krajnjim korisnicima

K 741008 Informatizacija

Rashodi za informatizaciju Fonda u 2012. godini iznosili su 84.042,05 kuna i bili su 98,87% od planiranih sredstava. Udio sredstava za informatizaciju u ukupnim rashodima Fonda je 0,177%, a sredstva su se koristila za obnovu licenci za korištenja programa računovodstvene i spisovodstvene komponente integriranog aplikacijskog sustava Fonda. U 2012. godini nije bila provedena završna (treća) faza informatizacije poslovnih procesa Fonda, a u skladu s državnim mjerama štednje.

Cilj ove aktivnosti je jačanje kapaciteta Fonda, što će rezultirati učinkovitijim poslovnim procesom, koji će omogućiti brže i kvalitetnije pružanje usluga krajnjim korisnicima.

K 741009 Obnova voznog parka

Fond je u prvoj polovici 2012. godini raspolagao s dva vozila kupljena na operativni leasing (poslovni najam), a u drugoj polovici 2012. sa jednim vozilom, a za što je u 2012. godini utrošeno 33.573,38 kuna ili 83,93% od planiranih sredstava. Udio utrošenih sredstava u 2012. godini u ukupnim sredstvima je 0,071%.

Za usporedbu u 2011. godini Fond je na ime poslovnog najma utrošio 36.699 kuna.

3.4 Obrazloženje izvršenja programa

Šifra	Naziv programa	Izvršenje 2011	Plan 2012	Izvršenje 2012	% izvrš.
3301	Aktivna politika tržišta rada	57.472.940,68	52.575.000,00	47.347.841,37	90,06

3301 AKTIVNA POLITIKA TRŽIŠTA RADA

Opis programa

Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom osnovan je Uredbom Vlade Republike Hrvatske (NN 116/03, 48/04, 68/08 i 62/12). Fondom upravlja Upravno vijeće od 7 članova koje imenuje i razrješava Vlada RH. Upravno

vijeće donijelo je Statut Fonda na koji je suglasnost dala Vlada RH (NN 116/04), te izmjene i dopune Statuta na koje je suglasnost dala Vlada RH (NN 71/05, 91/06, 52/08, 12/09 i 87/12).

Djelatnost Fonda je provođenje politike razvitka i unapređenja profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom, financiranje ustanova za profesionalnu rehabilitaciju i radnih centara, te isplata novčanih poticaja poslodavcima koji zapošljavaju osobe s invaliditetom.

Na dan 31. prosinca 2012. godine ukupno je u Fondu bilo 14 zaposlenika.

Voditelj Fonda je ravnatelj, kojeg imenuje Vlada Republike Hrvatske, kojoj je za svoj rad izravno odgovoran.

Zakonske i druge pravne osnove

- Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom (NN 143/02 i 33/05),
- Odluka o načinu ostvarivanja poticaja pri zapošljavanju osoba s invaliditetom (NN 08/08, 20/09 ,96/09 i 44/10)
- Zakon o izmjenama i dopunama zakona o socijalnoj skrbi (NN 79/07,)
- Zakon o socijalnoj skrbi (NN 57/12)

Postignuti ciljevi i rezultati programa

U 2012. godini bilo je 378 poslodavaca koji su ostvarili poticaje za 1297 osoba s invaliditetom, što znači da je povećan i broj poslodavaca i broj osoba s invaliditetom u odnosu na 2011. godinu, kada je bilo 352 poslodavca koji su ostvarili poticaje za 1267 osoba s invaliditetom. Ukupnom broju osoba s invaliditetom u 2012. je bilo 116 novozaposlenih osoba s invaliditetom za koje su poslodavci ostvarili poticaje.

3.5 Zaključak

Izmjenama i dopunama Odluke o načinu ostvarivanja poticaja pri zapošljavanju osoba s invaliditetom iz 2009. i 2010. godine, financijsko poslovanje Fonda u 2012. godini je u potpunosti normalizirano. Naime, Fond u 2012. godini nije imao manjak prihoda nad rashodima kao prethodnih godina, dok su gledajući prethodne godine prenijete obveze u 2012. i 2013. godinu smanjene na najmanju moguću mjeru.

Prenijete obveze u 2013. godinu iznose 118.508,30 kuna, a usporedbe radi prenijete obveze u 2009. godinu bile su 7.427.354,35 kuna, u 2010. 7.450.102,33 kune, u 2011. 462.123,66 kuna, a u 2012. 129.779,66 kuna. Spomenutim izmjenama i dopunama Odluke o načinu ostvarivanja poticaja pri zapošljavanju osoba s invaliditetom u najvećoj mogućoj mjeri smanjili su se zahtjevi poslodavaca koji su obveznici primjene „kvotnog sustava“, te poslodavaca koji su velika poduzeća, koja imaju u godini prije podnošenja zahtjeva za poticaje, ispunjena dva od tri uvjeta, odnosno ukupnu aktivu veću od 130.000.000 kuna, prihode veće od 260.000.000 kuna ili prosječan broj radnika tijekom poslovne godine 250 i više, izuzevši novo zapošljavanje.

Unatoč tome povećan je broj poslodavaca korisnika poticaja i broj osoba s invaliditetom za koje su poslodavci ostvarili poticaje u odnosu na prethodnu godinu.

4 ZAKLJUČAK

Sukladno svemu navedenom razvidno je da je Fond proveo sve aktivnosti planirane za 2012. godinu. U narednom razdoblju Fond će se posebno posvetiti daljnjem preispitivanju zakonodavne regulative u području zapošljavanja i profesionalne rehabilitacije osoba s invaliditetom, te će nastojati, kroz suradnju s Ministarstvom rada i mirovinskoga sustava, poduzeti sve aktivnosti kako bi se mogle obaviti sve pripremne radnje oko donošenja novog Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom. Nadalje, Fond će, u suradnji s partnerima (BBRZ, HZZ, Udruga OSVIT), i u buduću nastaviti s razvijanjem hrvatskog modela profesionalne rehabilitacije i uspostavom učinkovitog sustava profesionalne rehabilitacije. U skladu s time očekujemo da će, putem novog Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom, doći do proširenja nadležnosti Fonda, kada je u pitanju kontrola kvote obveznog zapošljavanja osoba s invaliditetom. Kroz suradnju s austrijskim partnerom (BBRZ) utvrđen je model profesionalne rehabilitacije za Republiku Hrvatsku, te su ojačani kapaciteti stručnih radnika koji će raditi u profesionalnoj rehabilitaciji čime je Fond ispunio jednu od svojih glavnih zakonskih nadležnosti. Izrađeni prijedlog modela profesionalne rehabilitacije za Republiku Hrvatsku vodi računa o ekonomičnosti i učinkovitosti uložених sredstava, te je u skladu s Konvencijom UN o pravima osoba s invaliditetom. Nadalje, ključni koraci su ostvareni u približavanju ka procjeni potreba i mogućnosti osoba s invaliditetom i poslodavaca, te se samim time stvaraju i uvjeti da se poticaji za zapošljavanje osoba s invaliditetom koriste učinkovitije i transparentno. Racionalno trošenje i kontrola trošenja sredstava omogućili su i u 2012. godini uštede, te Fond nije utrošio sva planirana sredstva u Državnom proračunu za 2012. Ovakve velike uštede na svim aktivnostima i kontima, pokazatelj su ekonomičnog poslovanja Fonda koje je uvažavalo gospodarsku krizu s jedne strane, a s druge strane potrebe osoba s invaliditetom i poslodavaca.

vd. ravnatelja
mr. sci. Ante Vučić

